

JAARVERSLAG 2025

JUNI 2026

**'GROEI VOOR
DE WAARDE
VAN WATER'**

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Entree hoofdkantoor Waterschap Noorderzijlvest

INHOUD

LEESWIJZER	5
KERNGEGEVENS	6
INLEIDING - 'GROEI VOOR DE WAARDE VAN WATER'	9
1 FINANCIËLE SAMENVATTING	14
2 PROGRAMMA'S 2025	21
2.1 Organisatie en omgeving	21
2.2 Veilig leven met water	35
2.3 Voldoende en gezond water	41
2.4 Gezuiverd water	47
3 REALISATIE BELASTINGOPBRENGSTEN EN TOELICHTING	51
4 PARAGRAFEN	55
4.1 Paragraaf uiteenzetting van de financiële positie	55
4.2 Paragraaf assetmanagement	67
4.3 Paragraaf bedrijfsvoering	72
4.4 Paragraaf verbonden partijen	77
4.5 Openbaarheidsparagraaf	86
5 JAARREKENING	89
5.1 Kerncijfers	89
5.2 Overzicht van baten en lasten en toelichting	90
5.3 Gerealiseerde investeringen en toelichting	98
5.4 Balans	99
5.5 Rechtmatigheidsverantwoording	111
6 OVERIGE GEGEVENS	115
6.1 Vaststelling jaarverslag	115
6.2 Controleverklaring onafhankelijke accountant	116
BIJLAGEN	123

LEESWIJZER

In dit jaarverslag verantwoorden we ons werk aan water. Dat doen we op basis van de afspraken die in het Jaarplan 2025 door het algemeen bestuur zijn vastgesteld.

Bij het maken van het Jaarplan 2025 is de doelenboom in de jaarstukken geïntroduceerd. Daarbij is de structuur van het Jaarplan 2025 aangepast.

Bij elke inleiding van de vier programma's putten we uit de informatie die de doelenboom biedt. Zo verbinden we de activiteiten en maatregelen van 2025 met de langjarige doelen en verwachte resultaten uit de doelenboom.

We willen het Jaarverslag op hoofdlijnen presenteren. Daarom wordt niet over elke beschreven voorgenomen activiteit uit het Jaarplan 2025 gerapporteerd. Sommige onderdelen waren het afgelopen jaar minder relevant of er is op andere terreinen meer inzet gepleegd.

Voor het werk van team Vergunning en Handhaving wordt een separaat Jaarverslag en Jaarplan aan het algemeen bestuur voorgelegd in de vergadering van juni 2026. Daarom vindt u daarover geen specifieke informatie in dit Jaarverslag.

KERNGEGEVENS

144.000 ha

(= 1440 km²) beheergebied

-2.50 m NAP

laagste punt in ons gebied,
laagste waterpeil is **-3 m NAP**

+14.00 m NAP

hoogste punt in ons gebied,
hoogste waterpeil **12.10 m NAP**

69 km

primaire waterkeringen

361 km

persleidingen

2.223 km

primair oppervlaktewater
in onderhoud Noorderzijlvest

1.320 km

sloten onder schouw

2.418 ha

waterbergingsgebieden
(volgens definitie Omgevingswet)

151

gemalen in oppervlaktewater, waarvan
107 afvoergemalen en **44** aanvoergemalen

112

rioolgemalen in ons beheer

829

stuwen

17

sluizen

473

inlaten

13

rioolwaterzuiveringsinstallaties

50.096.940 m³

(= 50 miljard liter) gezuiverd water per jaar

420.108vervuilingseenheden (v.e.) aangeslagen door
Noorderzijlvest**125.340**

v.e.'s gezuiverd voor Waterschap Hunze en Aa's

9.492

v.e.'s gezuiverd voor Wetterskip Fryslân

1.162v.e.'s gezuiverd door Waterschap Drents
Overijsselse Delta**415.325**

inwoners (per 31-12-2025)

9

gemeenten

3

provincies

4collega-waterbeheerders (3 buurwaterschappen
én Rijkswaterstaat)**346**

formatieplaatsen (= 393 medewerkers)

23

algemeen bestuursleden

Het ophijzen en vervangen van de motoren in het boezemgemaal De Drie Delfzijen te Delfzijl

INLEIDING - 'GROEI VOOR DE WAARDE VAN WATER'

Waterbeeld in 2025

Het weer presenteerde zich in 2025 als warm zonnig en droger dan gemiddeld. Na een winter met hogere waterstanden werd het voorjaar gekenmerkt door minder neerslag dan normaal met in maart langere droge perioden.

Al vroeg in het voorjaar zijn de waterstanden bij gemalen en stuwen verhoogd om meer water vast te houden. Vanaf half maart was aanvoer vanuit het IJsselmeer nodig om de dalende waterstanden tegen te gaan en de waterkwaliteit op niveau te houden. Het meeste ingelaten water werd doorgevoerd richting Hunze en Aa's. Met name in augustus zorgden enkele nattere perioden tijdelijk voor hogere afvoeren waarna de waterstanden wel snel stabiliseerden. In totaal viel bij KNMI-station Eelde 12% minder neerslag dan het langjarig gemiddelde.

De combinatie van langere droge periodes en korte, nattere pieken laat zien dat een goed georganiseerde inzet op waterbeschikbaarheid cruciaal is en dat een veerkrachtig watersysteem nodig is om adequaat in te kunnen spelen op veranderende neerslagpatronen.

Voortgang te midden van verandering

2025 was ook een jaar van aanhoudende geopolitieke onzekerheid. Een minder op internationale economie en klimaatbeleid gericht Amerika en de voortgaande oorlog in Oekraïne zetten de verhoudingen in Europa steeds verder onder druk. Deze ontwikkelingen dwingen Europa tot grotere zelfredzaamheid en weerbaarheid. Dat werkt door in ons werk. Prijsdruk op energie, materialen en grondstoffen en een relatief hoge rente hadden in 2025 nog geen directe grote gevolgen maar vragen wel om waakzaamheid bij investeringen en de verdere uitvoering van onze opgaven.

Op landelijk niveau speelde op 3 juni de val van het kabinet Schoof. Dichter bij huis waren er bestuurlijk de nodige wisselingen bij de provincie Groningen. Beide ontwikkelingen vroegen van ons extra aandacht: het waterschap was alert om voortgang te houden in gezamenlijke opgaven zoals klimaatadaptatie, waterkwaliteit en gebiedsontwikkeling.

Binnen ons eigen waterschap heeft één van onze bestuursleden wegens ziekte het lidmaatschap van het algemeen en dagelijks bestuur tijdelijk neergelegd. Er is voorzien in vervanging vanuit het algemeen bestuur, waarmee de continuïteit binnen de betreffende portefeuille is geborgd.

Midterm op koers

In 2025 sprak het algemeen bestuur over de voortgang van het coalitieakkoord '*De waarde van water*'. De uitkomst van deze evaluatie bevestigde dat het waterschap hierin goed op koers ligt.

Voor de resterende bestuursperiode zijn accenten benoemd: het gesprek over het tempo van de dijkversterking, het versterken van samenwerking op uiteenlopende terreinen en het concretiseren van ambities op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. De opbrengst van de midterm is input voor de verdere uitwerking van het waterbeheerprogramma na 2027 en voor de jaarplannen in de resterende bestuursperiode. De voorbereidingen voor dit nieuwe WBP 2028-2033 zijn in 2025 gestart.

Water en bodem geven richting

‘Water en bodem sturend’ is voor ons een belangrijk principe voor het inrichten van de fysieke leefomgeving met het water- en bodemsysteem als uitgangspunt. Het geeft richting aan duurzame, toekomstbestendige keuzes. Omdat water en bodem alle onderdelen van de fysieke leefomgeving raken, zien wij dit expliciet als een gezamenlijke opgave, waarin we als waterschap een leidende rol willen pakken. In het jaarplan van 2025 schreven we daarom al:

‘Water en bodem sturend’ is de nieuwe kerntaak

die het waterschap een andere rol in een veranderende wereld biedt.

Samenwerking met onze omgeving is daarbij een doel op zich.

Tegen deze achtergrond hebben we in 2025 het onderzoek naar water en bodem sturend afgerond en een breed gedragen advies opgeleverd. Dit advies is in nauwe samenwerking met partners tot stand gekomen en beschrijft zes bouwstenen die richting geven aan ons handelen en het gewenste DNA in kennis, houding en gedrag: *Bodem en water voor later, Goed gereedschap, Veranderkracht, Besef!, Met lef en Samen verantwoordelijk.*

We mogen trots zijn op het doorlopen proces en het opgeleverde advies. Samen met partners is in goede samenhang gewerkt aan een bruikbaar fundament voor duurzame samenwerking om water en bodem daadwerkelijk meer sturend te maken. Niet alleen voor nu, maar als leidraad voor de manier waarop wij ons werk ook in de komende jaren willen vormgeven. Eind 2025 zijn we daarom gestart met de vervolgstap, het opstellen van een ontwikkelagenda ‘Water en bodem sturend’. Hierin werken we uit hoe de bouwstenen richtinggevend worden voor ons dagelijks handelen en de samenwerking met de omgeving.

Een hoge uitvoeringsintensiteit

In ons werkgebied zijn in het afgelopen jaar projecten gerealiseerd naast het reguliere beheer en onderhoud van het watersysteem en de zuiveringen. Dit vroeg om zorgvuldige interne afstemming en aandacht voor beheersbaarheid en impact op de omgeving. We merken hierbij dat de organisatie tegen de grenzen aanloopt van wat zij op dit moment kan realiseren.

Voor waterveiligheid is onder andere gewerkt aan de versterking van de Lauwersmeerdijk en het project Nieuwe Waterwerken Zoutkamp. Beide projecten liggen op koers voor afronding in 2026. In Delfzijl oefenden we het sluiten van dijkdoorgangen en sloten we deze in oktober ook daadwerkelijk vanwege hoogwater. Daarnaast is de elektrificatie van de tweede pomp van gemaal De Drie Delfzijen succesvol afgerond en draagt zo bij aan onze duurzaamheidsdoelstellingen.

Op het gebied van waterkwaliteit en ecologie is het maatregelenpakket voor schoon water geactualiseerd in aanloop naar de KRW-verantwoording in 2027. Waterkwaliteitsmaatregelen in het Paterswoldsemeer zijn afgerond en de bouw van de nieuwe rioolwaterzuivering in het Westerkwartier nadert de afronding. Ook de modernisering van RWZI Garmerwolde in het kader van effluentverbetering is voortgezet. Langs de Waddenkust zijn ecologische maatregelen getroffen waaronder de aanleg van een groot kunstmatig rif en een dijkdoorgang bij de Marnewaard.

Samen met partners werkten we aan kennisverrijking via onder meer Blue Transition, PAGW Toekomstbestendig Lauwersmeergebied, Freshem, REGAIN en Blue Deal. Deze kennis ondersteunt ons in beleidskeuzes en uitvoering. Daarnaast is ingezet op bewustwording en participatie met de start van de tweede lichter van het Jongerenpanel Noorderzijvest en de campagne 'Jouw Waterwereld'.

Een ontwikkelende organisatie

In 2025 zijn opnieuw veel nieuwe collega's gestart. Het grootste deel van hen betrof vervanging als gevolg van mobiliteit. Daarnaast was er ook sprake van lichte groei. Dat past bij de afspraken die met het bestuur zijn gemaakt en de groei die nodig is om de opgaven het hoofd te bieden. Deze ontwikkelingen vroegen aandacht voor samenhang en inwerken van nieuwe mensen. Parallel hieraan is gewerkt aan verdere professionalisering van processen en informatiestromen, waaronder het beschrijven en vastleggen van werkprocessen, de invoering van een nieuw zaakstelsel en de doorontwikkeling van E-HRM en ons bedrijfsinformatiesysteem. Ook hebben we een onderzoek afgerond naar waar we op het vlak van assetmanagement nog moeten door ontwikkelen.

Vermeldenswaardig is dat in 2025 op financieel vlak een belangrijke stap is gezet. Het algemeen bestuur stelde een nieuwe kostentoedelingsverordening vast die inspeelt op veranderende wet- en regelgeving per 1 januari 2026. Centraal hierin staat het profijtbeginsel in het nieuwe belastingstelsel voor waterschappen waarbij de financiële bijdrage van de verschillende categorieën belastingbetalers beter aansluit bij het profijt van het werk van het waterschap.

Resultaat

Noorderzijvest sluit 2025 af met een positief resultaat van € 1,6 miljoen ten opzichte van de begroting 2025. Dat heeft een aantal oorzaken: onze rentebaten liggen hoger, als gevolg van hogere liquiditeit door vroegtijdig aantrekken van een lening i.v.m. de rentestijgingen en eerder ontvangen subsidiebedragen en een meevaller door vrijval van voorzieningen. Tussen het vertrek van een collega en de start van een vervanger zit vaak enkele maanden. Dit wordt indien noodzakelijk, opgevangen door de inzet van tijdelijk personeel. De inhuurkosten liggen daarom hoger dan begroot. Ook de onderhoudskosten liggen lager dan begroot, met name door verschuiving van de daadwerkelijke uitvoering naar het volgend boekjaar. Het voorstel aan het algemeen bestuur is om het bedrag van het rekeningresultaat toe te voegen aan de algemene reserve.

Gebeurtenis na balansdatum

De recente geopolitieke ontwikkelingen in het Midden-Oosten zorgen voor fors gestegen energieprijzen. Voor de werkzaamheden en projecten van Noorderzijvest zijn energie- en bouwkosten waterwerken een belangrijk onderdeel van de exploitatie en investeringen. De ontwikkelingen zijn zorgelijk en kunnen impact gaan hebben op de toekomstige kosten voor het waterschap. De impact zal afhankelijk zijn van hoelang de oorlog voortduurt en wat de impact van de beschadigingen aan energie-installaties betekent voor de continuïteit en omvang van gas-/olietransporten. N.a.v. de vorige energiecrises door de oorlog tussen Rusland en Oekraïne hebben de waterschappen met bouwende Nederland een handelingskader infrastructurele projecten decentrale overheden opgesteld. Doel is om continuïteit van de werkzaamheden zoveel mogelijk te borgen en te voorkomen dat de prijsstijgingen de markt te veel verstoren en/of ongewenste neveneffecten optreden.

Vanuit dit kader heeft Noorderzijvest in 2022 een leidraad opgesteld dat nu geactualiseerd wordt en weer van toepassing is. Met als doel om vertragingen werkzaamheden als gevolg van schaarste en prijsstijgingen zoveel mogelijk te voorkomen.

Tot slot

We kijken terug op een succesvol jaar waarin onze organisatie met toewijding en zorgvuldigheid heeft gewerkt aan haar opgaven met oog voor de omgeving. Dankzij de inzet van medewerkers en de samenwerking met vele partners konden we ook in 2025 zichtbare en betekenisvolle stappen zetten en bleef de realisatiegraad van ons werk hoog.

De hoge uitvoeringsintensiteit vraagt veel aandacht voor het werk van vandaag. De uitdaging is om voldoende ruimte te creëren om het werk uit te voeren en ons voor te bereiden op de toekomstige opgaven.

In de positionering van de organisatie zien naast een doe-organisatie een bewust ingezette ontwikkeling naar een toekomstgerichte organisatie. Daarvoor worden delen van de organisatie versterkt als het om strategisch inzicht gaat. Dit is een ontwikkeling die meerdere jaren in beslag neemt en door 'Water en bodem sturend' versterkt wordt. We zetten ons in om deze verandering vorm te geven.

Er wordt gekeken naar de behoefte van de organisatie, de nodige groei en ontwikkeling, wetende dat gekwalificeerd personeel schaars is. We blijven samenwerken vanuit gezamenlijke belangen. Vanuit ons eigen kunnen met de mensen en middelen die we hebben en met de kracht van onze partners blijven we bouwen aan de (meer)waarde van water voor onze omgeving.

Groningen, juni 2026

Bert Wiersema
portefeuillehouder Financiën

Bas Tammes
secretaris-directeur

Gemaal Noordpolderzijl

Gemaal Den Deel bij Onderdendam

1 FINANCIËLE SAMENVATTING

Het resultaat van 2025 in miljoenen €

1,6

In 2025 is het resultaat een **positief resultaat** van € 1,6 miljoen.

ANALYSE VAN HET RESULTAAT

Het positieve resultaat 2025 van € 1,6 miljoen ten opzichte van de primitieve begroting is het gevolg van:

Resultaat 2025 (bedragen × € 1 miljoen)	T.o.v. begroting 2025	T.o.v. gewijzigde begroting 2025
Lasten		
Kapitaallasten	0,4	-0,5
Personeelslasten	-0,1	-0,1
Goederen en diensten	-1,4	-0,5
Toevoegingen aan voorzieningen	-0,2	-0,2
Toevoegingen aan bestemmingsreserves	0,0	0,0
Totaal lasten	-1,3	-1,3
Baten		
Rentebaten	1,2	-0,2
Dividend	0,1	0,0
Baten personeel	0,0	0,0
Opbrengst werken voor derden en eigendommen	0,4	0,4
Waterschapsbelasting	0,4	-0,1
Bijdragen van derden	1,2	0,7
Onttrekkingen aan voorzieningen	0,4	0,4
Onttrekkingen aan reserves	0,0	0,0
Doorberekeningen aan investeringen	-0,9	0,9
Totaal baten	2,9	2,1
Resultaat 2025	1,6	0,8

Lasten: nadeel € 1,3 miljoen

- De personeelslasten zijn marginaal hoger (€ 0,1 miljoen).
- Hogere lasten voor goederen en diensten per saldo € 1,4 miljoen door diverse oorzaken, waaronder minder energieverbruik, minder huur/lease materieel, minder verzekeringskosten en minder/later door met name hogere onderhoudskosten RWZI-locaties en onderhoud door derden. Onderhoud komt nu deels in boekjaar 2026.
- Toevoeging van per saldo € 0,2 miljoen aan voorzieningen, als gevolg van wijzigingen in pensioenwetgeving en een bijstelling die noodzakelijk was voor de voorziening bestuurderspensioenen.
- Een voordeel in de kapitaallasten van € 0,4 miljoen grotendeels als gevolg van lagere rente.

Baten: voordeel € 2,9 miljoen

- Hogere rentebaten € 1,2 miljoen door vroegtijdig aantrekken van een lening in verband met de rentestijgingen en eerder ontvangen subsidiebijdragen.
- De baten waterschapsbelasting komen ten opzichte van de gewijzigde begroting iets (€ 0,1 miljoen) lager uit na afronding boekjaar en analyse oninbaarheid en kwijschelding, maar liggen € 0,4 miljoen hoger dan de oorspronkelijke begroting.
- Hogere bijdragen van derden € 1,2 miljoen met als oorzaak dat enkele subsidies die als investeringsbijdragen waren begroot, uiteindelijk als exploitatiebijdrage zijn opgenomen.

- De doorrekening van de uren aan de projecten komt lager uit € 0,9 miljoen.

Ten opzichte van de gewijzigde begroting is het resultaat 2025 € 0,8 miljoen hoger.

INVESTERINGSUITGAVEN

In 2025 is bruto € 107,5 miljoen besteed aan investeringsprojecten. In 2024 bedroeg de omvang van de bruto (out of pocket) uitgaven € 140,4 miljoen. In 2025 is ten opzichte van de begroting € 26,8 miljoen minder uitgegeven, wat resulteert in een realisatiegraad van 80%. Ten opzichte van de gewijzigde begroting is de realisatiegraad 88%.

Programma (x € 1.000)		Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
1 - Veilig leven met water	Bestedingen	52.882	55.999	50.755	59.124
	Bijdragen derden	43.348	48.583	43.150	51.676
	Netto bestedingen	9.534	7.416	7.605	7.448
2 - Voldoende en gezond water	Bestedingen	30.207	38.750	53.469	43.248
	Bijdragen derden	7.090	7.972	8.065	9.495
	Netto bestedingen	23.117	30.778	45.404	33.753
3 - Gezuiverd water	Bestedingen	21.583	23.732	25.954	36.123
	Bijdragen derden	774	619	0	666
	Netto bestedingen	20.809	23.114	25.954	35.458
4 - Organisatie en omgeving	Bestedingen	2.845	3.653	4.175	1.931
	Bijdragen derden	199	236	202	0
	Netto bestedingen	2.647	3.417	3.973	1.931
Totaal	Bestedingen	107.518	122.135	134.353	140.426
	Bijdragen derden	51.411	57.410	51.417	61.836
	Netto bestedingen	56.107	64.725	82.936	78.589

De verschillen ten opzichte van de begroting (inclusief rente en uren) zijn als volgt te verklaren:

Programma 1 - Veilig leven met water

Voor 'veilig leven met water' is € 56 miljoen begroot, na bijstelling in de derde kwartaalrapportage, en is er in totaal € 52,9 miljoen besteed. Het overgrote groot deel bestaat uit bijdragen van derden, met name uit het Hoogwaterbescherming programma. Deze bijdragen tellen op tot € 43,3 miljoen. De hogere bestedingen ten opzichte van de begroting komen met name door het werk aan de Lauwersmeerdijk. Daar lopen we voor op de planning. De conclusie is dat we hebben uitgevoerd wat we van plan waren met kleine verschillen in de lopende projecten.

T.o.v. de gewijzigde begroting komen we € 1,9 miljoen lager uit dan de bijgestelde begroting. Dit komt voornamelijk door dat de uitvoeringsplanning te rooskleurig was opgegeven. Enkele werkzaamheden van de laatste periode zijn doorgeschoven.

Programma 2 - Voldoende en gezond water

Voor 'Voldoende en gezond water' is € 30,2 miljoen uitgegeven. Er was € 53,5 miljoen begroot. Bij de begrotingswijziging is dit bijgesteld naar € 38,7 miljoen. Binnen programma 2 is € 7,7 miljoen bruto minder uitgegeven dan de gewijzigde begroting.

De belangrijkste oorzaken en grootste afwijkingen voor de lagere bestedingen zijn: voor de grondverwerving binnen het project ZWK Dwarsdiep vraagt de provincie Groningen meer tijd. Dit leidt tot een verschuiving naar 2026 en verder. Verder vraagt het proces om tot goeie afronding van de Nieuwe Waterwerker Zoutkamp te komen meer tijd. De aannemer heeft meer tijd nodig om restpunten op te lossen en het opleverdossier te completeren. Om te borgen dat de aannemer het project kwalitatief op het gevraagde niveau afrondt, zijn een aantal termijnbetalingen in 2025 niet uitgevoerd, waardoor de bestedingen enigszins achterblijven.

De 'Optimalisatie Onlanden' loopt vertraging op, doordat het bevoegd gezag in het proces om te komen tot een Projectbesluit meer tijd nodig had. Daarnaast vindt er een herijking plaats in de voorbereidingsfase voor het aanpassen van de werkplaatsen in Onderdendam en Leek. In het herijkingproces wordt het Programma van Eisen in lijn gebracht met de toekomstvisie voor de beide werkplaatsen.

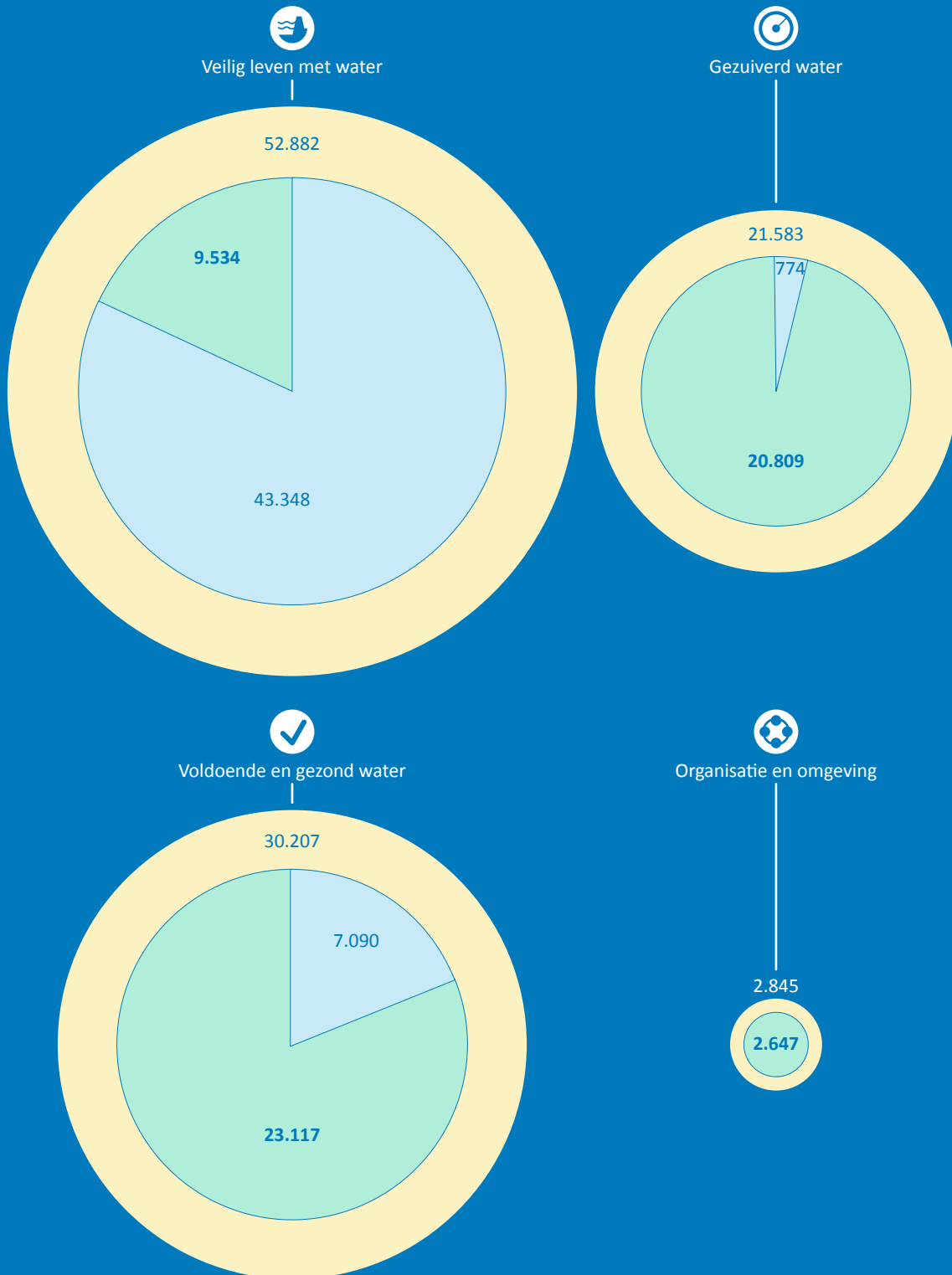
Programma 3 - Gezuiverd water

De bruto bestedingen in dit programma komen uit op € 21,6 miljoen. Er was € 26,0 miljoen begroot. Bij de begrotingswijziging is dit bijgesteld naar € 23,7 miljoen. De lagere bestedingen van € 2,1 miljoen t.o.v. de gewijzigde begroting worden voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven voor Groot onderhoud AWK en minder uitgaven op de RWZI Westerkwartier.

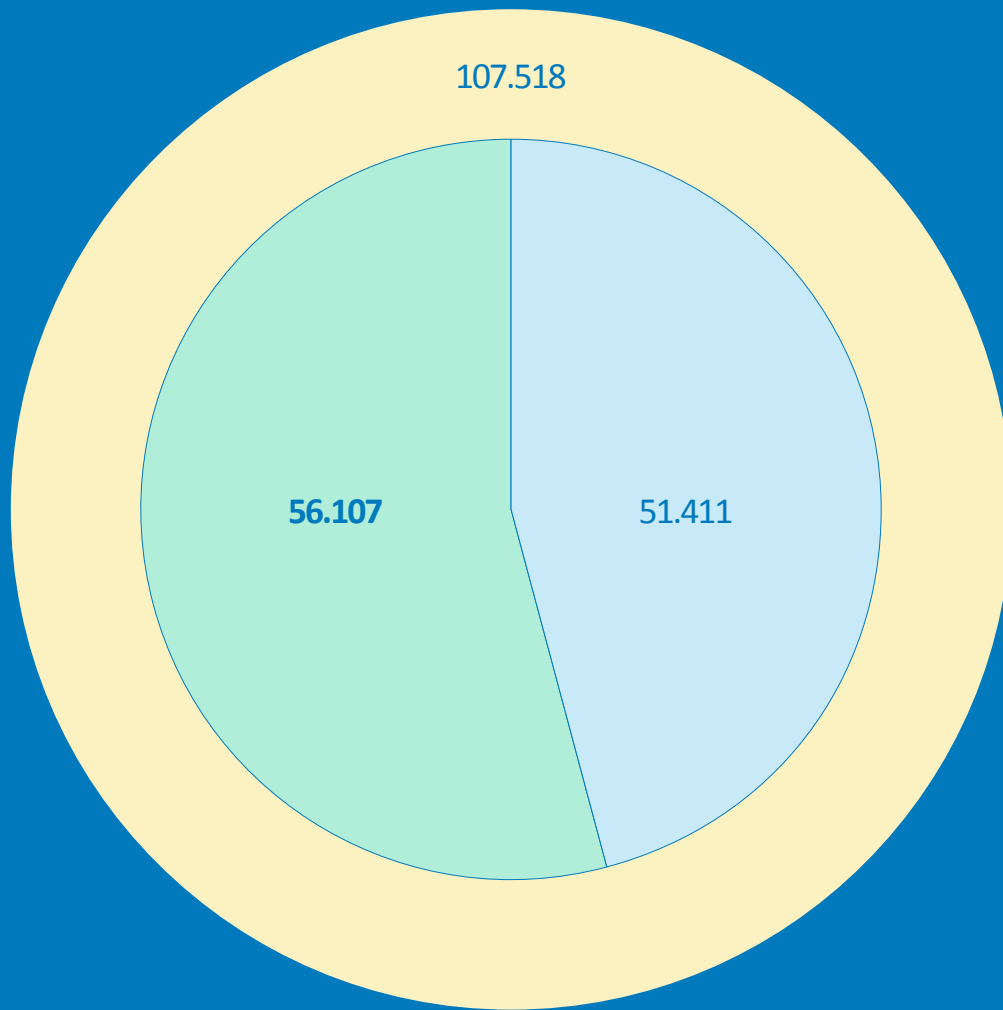
Programma 4 - Organisatie en omgeving

Binnen dit programma is in 2025 € 2,8 miljoen bruto besteed. Dat is € 0,8 miljoen lager dan na de derde kwartaalrapportage was begroot. Dit wordt veroorzaakt door minder uitgaven voor enkele IT-projecten, waaronder Samenwerken rond documenten, Datagedreven werken en Vernieuwing modems. Ook is het project rondom de implementatie van de WOO van investeringen naar de exploitatie overgebracht.

Investerings 2025 per programma x 1.000 €

Totaal 2025
x 1.000 €

Bestedingen	
Netto bestedingen	Bijdragen derden

In 2025 is € 107,5 miljoen besteed aan investeringsprojecten. Dit is inclusief de inzet van eigen personeel en de toegerekende rente. Ten opzichte van de gewijzigde begroting is € 14,6 miljoen minder uitgegeven, wat resulteert in een realisatiegraad van 88%.

2 PROGRAMMA'S 2025

2.1 ORGANISATIE EN OMGEVING

In 2025 hebben we verder invulling gegeven aan de speerpunten van onze managementsporen: Assetmanagement, Sturen op bedrijfsvoering en Toekomstfit.

Voor assetmanagement ligt de focus op het verbeteren van datakwaliteit, integrale samenhang tussen teams om beter/verder te kunnen plannen en sturen op kosten. Sturen op bedrijfsvoering gaat daarbij helpen en organisatie breed onze processen en systemen optimaliseren.

Voor ons 3e spoor Toekomstfit is verder gebouwd aan een proactieve, samenwerkingsgerichte cultuur waarin water als verbindend thema centraal staat. Door het actief onderhouden van gezamenlijke agenda's met partners is onze impact en toegang tot financiering verder vergroot.

De uitkomsten van het onderzoek naar het principe 'Water en bodem sturend' worden inmiddels benut om dit breed te verankeren in ons beleid en de dagelijkse uitvoering.

Per spoor gaan we hierna verder in op de verschillende activiteiten en resultaten.

ACTIVITEITEN EN MAATREGELEN

Assetmanagement - We optimaliseren het maatschappelijk rendement door passende en tijdig investeringen in onze assets

Onze ambitie is om inzichten van assetmanagement strategisch te kunnen inzetten in de besluitvorming, zowel lange termijn plannen als dagelijks werk en de gesprekken met partners. Daarmee werken we doelgericht aan de bestuurlijke opdracht.

We hebben verdere stappen gezet in het werken volgens de principes van assetmanagement en zijn bezig met de door ontwikkeling hiervan, onder andere door onze assetmanagementplannen verder te actualiseren. Hiermee krijgen we steeds meer grip op onze opgave voor de komende jaren. In 2025 is er een onderzoek naar volwassenheid van onze processen uitgevoerd in relatie tot assetmanagement. De resultaten laten zien dat de basis aanwezig is, maar samenhang en strategische aspecten nog nader ontwikkeld dienen te worden. Daarmee zouden we komende jaren dichterbij onze ambitie kunnen komen.

Zo zijn we verdergegaan met het opstellen van meerjarenplannen voor:

- (Kwantiteits)gemalen, stuwen en inlaten (Voldoende en gezond water).
- Rioolgemalen (t/m 2030 renovatie inzichtelijk en kredietaanvraag), RWZI's (niet zijnde Garmerwolde vanwege het omvangrijke onderhouds- en verbeteringstraject dat daar al loopt) zijn gepland t/m 2028. Voor de persleidingen (Gezuiverd water) zijn de vervangingsopgaves inzichtelijk gemaakt.
- Assetplannen voor primaire en regionale keringen en kerende kunstwerken (Veilig leven met water).

Bruggen, baggeren en oever verdedigingswerken

- In 2025 zijn we gestart met verkennende gesprekken met gemeente Hogeland over overdracht van 12 bruggen aan de gemeente. In 2025 zijn er 2 bruggen overgedragen aan een particulier en 1 aan gemeente Hogeland. De programmering voor onderhoud en vervanging van bruggen loopt af in 2028.
- De uitvoering van het programma voor baggeren loopt conform planning. De verwachting is dat dit eind 2026 gereed is.

Bedrijfsvoering - We zijn transparant in onze bedrijfsvoering en doen wat we beloven

Aantoonbaar in control zijn en voortdurende inzet op procesverbetering als constante

In 2025 hebben we dit ontwikkelspoor verder doorontwikkeld en zijn we doorgegaan met het in kaart brengen van onze processen en het werken naar het gewenste procesniveau. Dit proces vraagt ruimte en tijd om te kunnen ontwikkelen. Zo hebben we het proces programmeren verder versterkt door programmamanagement toe te voegen, zodat we beter grip krijgen op onze grote opgaven en de samenhang tussen de verschillende programma's.

Voor een betere ondersteuning van de processen is de functie van procescoach als vaste rol in de organisatie geborgd. Daarnaast is een fulltime procescoach aangetrokken om het team te versterken.

Het helder vastleggen van rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden draagt structureel bij aan een transparante en betrouwbare bedrijfsvoering. In 2025 hebben we een tussentijdse scan uitgevoerd. Daaruit blijkt dat de sturing op de bedrijfsvoering is verbeterd, we planmatiger werken en per proces gericht verbeterkansen signaleren en doorvoeren. Tegelijkertijd laat de scan ook zien dat er nog meerdere verbeterpunten zijn. En dat er verschillen bestaan in het ontwikkelniveau tussen processen. De basis is bovendien nog niet bij iedereen in de organisatie bekend. Vooral in de aansluiting tussen team overstijgende processen is nog winst te behalen. Een proces inrichten en vastleggen is immers iets anders dan het daadwerkelijk doen. Daarom hebben we eind 2025 concrete doelstellingen voor 2026 aangescherpt, gericht op het continu verbeteren van onze organisatie, het versterken van de samenhang tussen processen, het verder implementeren van procesgericht werken en het verankeren ervan in het DNA van medewerkers.

- We hebben ons Interne Controle Plan geprofessionaliseerd en de controles op de beheersing van processen ingericht. Hiermee hebben we een goede basis gelegd voor het uitvoeren van de rechtmatigheidscontroles (zie ook de paragraaf bedrijfsvoering voor de resultaten hiervan).
- Voor de doorontwikkeling van control geldt het Three Lines model voor overheidsorganisaties als uitgangspunt.
- Het algemeen bestuur heeft de uitgangspunten voor risicomanagement opgenomen in het nieuwe financieel beleid. De risico's die van belang zijn voor de financiële positie van ons waterschap zijn inzichtelijk gemaakt en we hanteren daarbij een systematiek die aansluit bij landelijke normen en standaarden.
- We hebben in 2025 aandacht besteed aan veilig en gezond werken. Dat hebben we gedaan door bij alle teams contactpersonen aan te wijzen. Onze veiligheidskundigen zijn betrokken bij vraagstukken omtrent werken met gevaarlijke stoffen en grote machines. Ook zijn de voorbereidingen getroffen voor het opstarten van de herijking van de RI&E in 2026, zodat we blijven voldoen aan eisen die gesteld worden door de Arbo-wet en de Omgevingswet (het Besluit Aanwijzing Leefomgeving).
- Tevens is gewerkt aan het actualiseren van de bestrijdingsplannen voor het omgaan met calamiteiten.

Openhartig verantwoorden

In toenemende mate laat het waterschap van zich horen om duidelijk te maken wat we doen in het publieke domein en waarom we dat doen.

Het werk van het waterschap staat steeds meer in de belangstelling. Daarom vinden we openheid over wat we doen of gedaan hebben minstens zo belangrijk in de verantwoording als ons (kritische) vragen worden gesteld door belangengroepen, publiek en media.

De invoering van de Wet open overheid heeft in 2025 geleid tot een Woo-team om de toegenomen aantallen informatieverzoeken te stroomlijnen en op tijd af te handelen. Voor het actief openbaar maken van allerlei categorieën informatie zijn documenten, processen en systemen in kaart gebracht en vervolgstappen gezet.

In de dagelijkse telefonische, fysieke of digitale dienstverlening speelt de Frontoffice een steeds belangrijker rol: niet alleen als doorgeefluik naar de organisatie maar ook als bewaker van processen en beantwoording van met name vragen, klachten en meldingen.

Digitale middelen samen slim en doelmatig inzetten

We werken aan de hand van onze Routekaart digitale transformatie. Deze is afgeleid van de bestuurlijke Vaarkaat Digitale Transformatie van de Unie van Waterschappen. We werken hierbij nauw samen met andere waterschappen en partners in de regio op het gebied van nieuwe technologie en innovaties. Voorbeelden van acties vanuit de Routekaart:

- De digitale vaardigheden van medewerkers zijn vergroot door het aanbieden van trainingen.
- We hebben een fundament gelegd voor data gedreven werken, door het organiseren van datamanagement en een eerste versie van een organisatie-breed dataplatform.
- De geografische informatie over bijvoorbeeld keringen, watergangen en afvalwaterleidingen is omgezet naar het landelijke datamodel DAMO.
- We hebben een nieuw zaaksysteem en E-HRM systeem in gebruik genomen.
- De technische infrastructuur rond servers, datalijnen en telefonie is vernieuwd en alle werkplekken zijn overgezet naar Windows 11.

Samenwerking met andere partijen is voor ons cruciaal; we kunnen als waterschap niet alle benodigde IT-middelen zelf ontwikkelen.

- De samenwerking tussen NZV en het Waterschapshuis is herijkt en heeft geleid tot een betere aansturing op de innovaties en IT-projecten en tot een grotere samenhang met de IT-projecten van Noorderzijlvest.
- Met het Wetterskip Fryslân intensiveren we de samenwerking op het vlak van data gedreven werken en AI.
- Met waterschappen als de Vechtstromen, Zuiderzeeland, Wetterskip Fryslân, WDOD onderzoeken we deelname aan het gemeenschappelijk datamodel Blue Damo.

Kunstmatige intelligentie (AI) biedt innovatieve oplossingen om de uitdagingen waar de waterschappen voor staan aan te pakken. Dat moet wel op een verantwoorde manier. We hebben daarom begin 2025 een AI Ontwikkelvisie opgesteld. Deze is afgeleid van het AI Kompas van de Unie van Waterschappen. De komende paar jaar willen we op AI-volwassenheidsniveau 'Beheerst/ontwikkeland' komen. We zijn gestart met het vergroten van AI-geletterdheid. We onderzoeken en doen proeven met het gebruik van AI en met het ethisch toetsen hiervan.

Versterking van informatiebeveiliging en privacy heeft permanente aandacht. Voor dit jaar hebben we de volgende zaken uitgevoerd:

- De landelijke wetgeving die de NIS 2-richtlijn (Europese cyberbeveiliging wet-/regelgeving voor netwerk- en informatiesystemen) vertaalt naar nationale eisen/maatregelen heeft vertraging opgelopen. De aanpak die we voor ogen hadden om te gaan voldoen aan deze regelgeving is ook vertraagd doordat we geen geschikte externe partij konden vinden die ons kan ondersteunen in de planmatige realisatie. Ondertussen hebben we diverse, logische, maatregelen alvast getroffen.
- Per 1 januari 2025 zijn nieuwe medewerkers verplicht om een e-learning informatieveiligheid en privacy te volgen binnen twee weken na in dienst treden. Dit geldt voor alle personen die toegang hebben tot het netwerk van Noorderzijlvest gedurende een periode langer dan drie maanden (bijvoorbeeld stagiaires en ingehuurde medewerkers).
- Het verwerkingsregister is geactualiseerd.
- Diverse, niet meer ondersteunde databases en besturingssystemen zijn uitgefaseerd om zo de kwetsbaarheden tot een minimum te beperken.
- Het uitsluiten van onjuiste autorisaties en het borgen van dataminimalisatie (in het kader van de AVG) is een veelomvattend proces dat bijdraagt aan informatieveiligheid en privacyborging. M.b.v. het project Samenwerken rond Documenten brengen we hier verbetering in aan en bevorderen we het beperken van onnodig gebruik van data door de medewerkers van Noorderzijlvest.
- Dit jaar is de voorbereiding gestart voor de implementatie van een organisatiebrede, digitaal toegangs- en sleutelbeheersysteem. Het systeem is gericht op het vervangen van het versnipperde toegangsbeheer door een uniforme, schaalbare en wet- en regelgeving-conforme oplossing voor alle objecten van het waterschap.

Toekomstfit - We brengen continu evenwicht aan tussen de technische focus en de maatschappelijk gevraagde omgevingsgerichte open blik

We binden de juiste mensen en organisaties aan ons

Arbeidsbeurs

Arbeidsmarktcommunicatie

In 2025 is er veel inzet geweest om de gewenste groei van de organisatie verder vorm te geven. Door het organiseren van formatietafels is er een breder integraal beeld van de groei-behoefte in de organisatie. Het proces om te komen tot een goed beeld van het benodigde werk, het juiste profiel van wat nodig is, kost tijd. In de tweede helft van 2025 is er een duidelijke groei te zien in de invulling van vacatures.

Daarnaast is er doorlopend ingezet op het aantrekken van trainees. We zien dat het vinden van trainees goed lukt. De vraag naar trainees vanuit de organisatie groeit. Naast het invullen van vacatures is er veel aandacht voor het inwerken van nieuwe collega's. Het onboarding programma is doorontwikkeld. Er zijn meerdere (al dan niet verplichte) mogelijkheden om de organisatie en de

manier van werken te leren kennen. Hier zit duidelijke coördinatie op. Uit de positieve feedback van nieuwe medewerkers blijkt dat dit werkt.

- In 2025 was er instroom van 48 nieuwe collega's, exclusief trainees, BBL-ers en participatiemedewerkers.
- We hebben 7 trainees in laten stromen voor een 2 jaars traineeship.

We vergroten de bewustwording van de waarde van water

In 2025 hebben we onze online contentmediastrategie verder ontwikkeld en uitgebreid. We hebben gemerkt dat met name ons jongere publiek vooral online te vinden is. De contentstrategie helpt om heel gericht en bewust het werk aan water een podium te geven op onze social media. We zien het aantal views, interacties en volgers behoorlijk stijgen. Een teken dat we op de goede weg zijn. Met de inzet van betaalde advertenties op online platformen experimenteerden we. Zo waren we bijvoorbeeld in staat bij de jaarlijkse belastingaanslag heel gericht per gebied uit te leggen waar het belastinggeld (onder meer) aan wordt besteed.

De eerste lichting van het jongerenpanel heeft het wettelijke uitdaagrecht (wanneer burgers of partners kunnen aantonen dat zij een taak van het waterschap beter en effectiever kunnen uitvoeren dan het waterschap zelf) onder de loep genomen en het algemeen bestuur hierover geadviseerd. Het jongerenpanel kreeg een tweede lichting aan het begin van het nieuwe studiejaar. De werving voor nieuwe leden verliep soepel en zorgde voor genoeg nieuwe aanwas. Met verse opdrachten en frisse inzichten voedt het jongerenpanel ons waterschap met ideeën over hoe het ook kan.

Roadshow

Jouw Waterwereld

Als uitvloeisel van onze deelname aan de 2024 editie van Let's Gro hebben we de wereld van het gezuiverde water dicht bij de mensen in ons werkgebied gebracht. Met vier 'roadshows' in dorpshuizen en herbergen en in de buurt van (middel)grote rioolwaterzuiveringsinstallaties hebben we een vruchtbare poging gedaan om ons werk aan schoner en gezonder water onder de aandacht te brengen. Zonder uitzondering werden de avonden door enkele tientallen bewoners bezocht. Reden genoeg om er tenminste nog een jaar mee door te gaan.

Onder de noemer 'Jouw Waterwereld' brengen we objecten en plekken die belangrijk zijn voor ons werk aan water sterker onder de aandacht. Op diverse plekken zijn bankjes geplaatst in de vorm van een duikplank. Bij deze plekken en objecten geven we uitleg over het belang van ons werk. Een onlinecampagne en diverse (fiets)routes in ons werkgebied ondersteunen deze andere vorm van zichtbaarheid.

We vergroten onze invloed als relevante partner en als expert in water gerelateerde opgaven

Een groot deel van 2025 heeft in het teken gestaan van ons eigen onderzoek rondom het principe 'Water en bodem sturend'. Gedurende het proces bleek dat het heel belangrijk is om de eigen rol te herwaarderen en op zoek te gaan naar duurzame vormen van samenwerking. Het onderzoek leverde zes waardevolle bouwstenen op om houvast te bieden bij de vraag hoe duurzame samenwerking gestalte kan krijgen en wat tenminste nodig is om elkaar te vinden. Deze bouwstenen zijn binnen en buiten het waterschap krachtig toepasbaar.

We merkten veel positieve waardering voor het totale proces. Velen zien het geheel als het bewijs dat ons waterschap mee verandert in het maatschappelijk debat waarin de beschikbaarheid van water steeds belangrijker wordt.

Over dit principe organiseerden we in het voor- en najaar twee goedgezochte netwerkbijeenkomsten. Tientallen geïnteresseerden - die veelal ook meewerkten aan het onderzoek - luisterden naar de uitkomsten en gingen er met elkaar over in gesprek. Met name de leidende rol die de omgeving van het waterschap verwacht, is eens te meer onderstreept als conclusie van dit waardevolle proces. Het algemeen bestuur heeft de uitkomsten bekrachtigd en opdracht gegeven tot het maken van een ontwikkelagenda. Daarmee zetten we een goede stap in de richting om nog beter te worden in het geven van een stem aan water en bodem.

Het proces heeft ervoor gezorgd dat we onze uitgangspunten uit de Blauwe Omgevingsvisie (BOVI) sterker laden. We begrijpen nog beter wat het betekent en wat nodig is om 'een gewaardeerd beleidspartner te zijn', 'ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren' en 'een maatschappelijk verantwoordelijke overheid te zijn'.

Met de gemeente Het Hogeland maakten we strategische samenwerkingsafspraken. Noorderzijlvest en Het Hogeland zien grote meerwaarde in het structureel gebiedsgericht samenwerken aan de opgaven waar we voor staan: om water en bodem een stem te geven; toekomstbestendig met klimaatverandering om te gaan en de energietransitie op gang te houden.

Onze internationale samenwerking richtte zich op het delen van kennis en expertise met partners in Europa: EU-Blue Transition in Portugal en Italië en via Blue Deal in Burkina Faso, Roemenië en Peru. De belangrijkste thema's waren droogte- en overstromingsbeheer, datageneratie voor waterbeschikbaarheid, waterbesparing in de landbouw en klimaatadaptatie. In het kader van 200 jaar bilaterale betrekkingen tussen Nederland en Peru nam Noorderzijlvest deel aan de Waterconferentie in Lima. Daar presenteerden wij de ervaringen van het jongerenpanel voor waterbeheer.

Hier voeren onderzoekers een proef uit in de rijstvelden van Piura (Peru). Ze meten hoe water door de geulen stroomt om efficiënter irrigatiebeheer mogelijk te maken. Door de droogte is elke druppel kostbaar, en deze testen helpen boeren om met minder water toch rijst te kunnen verbouwen.

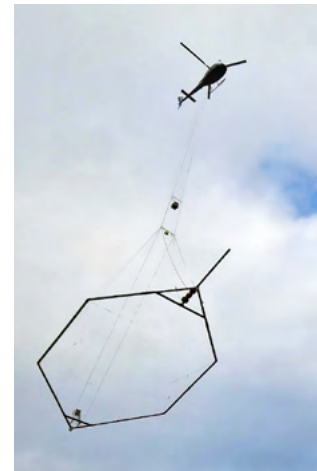
In Piura (Peru) zie je hoe cruciaal water is. Links van het irrigatiekanaal is de grond dor en droog, terwijl rechts groene velden liggen dankzij irrigatie. Dit contrast laat zien hoe waterbeheer het verschil maakt tussen vruchtbare landbouw en onvruchtbare grond – een uitdaging die door droogte en klimaatverandering steeds groter wordt.

We bieden de best passende datagedreven en innovatieve (samen)werk omgeving

Op gebied van datagedrevenheid hebben we de volgende resultaten bereikt:

- Voor het project Freshem hebben we samen met onze partners heel Noord-Nederland overvlogen met een helikopter uitgerust met speciale meetapparatuur. Met behulp van magnetische velden hebben we zo de zout- en zoetwaterverdeling in de ondergrond én de bodemgesteldheid in kaart gebracht. Dit deden we samen met medeoverheden in de hele noordelijke regio.
- In 2025 hebben we een onderzoeksproject uitgevoerd waarin we met behulp van satellietgegevens automatisch blauwalg en grote waternavel detecteren. Deze innovatieve aanpak maakt het mogelijk om sneller, frequenter en efficiënter te monitoren, waardoor we het watersysteem beter begrijpen en in de toekomst gerichtere maatregelen kunnen toepassen.
- We startten een project om te komen tot inzicht in handelingsperspectieven voor boeren en meer inzicht in de effecten van hun bedrijfsvoering op waterkwaliteit en bodemkwaliteit. Hiervoor combineren we onze waterkwaliteitsgegevens met bodemgegevens, teeltgegevens en managementgegevens van boeren op perceelniveau om inzicht te krijgen in correlaties tussen landbouwkundig handelen, bodemkwaliteit en waterkwaliteit. Ook hebben we het Water Analyse Managementsysteem verder doorontwikkeld net als ons boezemmodel.
- We zijn verder gegaan met de doorontwikkeling van proces beheren gegevens en dan vooral de focus op de geo data stromen en mutaties.
- We werkten aan het verder verbeteren van het gegevensbeheer (t.b.v. Legger en beheerregister) en gaan daarmee door.
- We ontsluiten (geo)brongegevens in één systeem ook i.v.m. de Omgevingswet.
- We werken aan nieuw registratiesysteem voor onderhoud van onze watergangen. Dit draagt bij aan meer inzicht in onze assets en datagedreven werken in onze buitendienst.

Freshem

Fysieke werkomgeving

- We hebben een vooronderzoek gedaan voor het renoveren en vernieuwen van de gebouwen en werkplaatsen in Onderdendam en Leek ten behoeve van veilige werkplekken en een goede werkomgeving en verduurzaming.
- Voor het hoofdkantoor is de nieuwe entree opgeleverd, om te voldoen aan veiligheidsnormen.

Bestuur - Sturen op veranderende rol van waterbeheer

- Het algemeen bestuur heeft de ingezette verbeteringen voor de governance en bestuurlijke samenwerking voortgezet en geëvalueerd. Dit heeft geleid tot een achttal bestuurlijke afspraken die in 2025 zijn gerealiseerd. Als voorbeelden kunnen worden genoemd het onderling tijdig delen van discussie- en standpunten, met als doel een beter gesprek in de (informatieve) AB-vergaderingen, maar bijvoorbeeld ook het beter monitoren van de actie- en toezeggingenlijst.
- In juni 2025 zijn in een informatieve AB bijeenkomst de uitkomsten besproken van de Midterm review coalitieakkoord (2023-2027) 'De waarde van water'. Deze uitkomsten worden benut als één van de bouwstenen voor het nieuwe Waterbeheerprogramma (2028-2033).
- In lijn met de wens van het algemeen bestuur om ook projecten met een grote maatschappelijke en bestuurlijke impact te evalueren is de evaluatie Gebiedsprogramma Paterswoldse meer (2018-2024) gestart.

- De zogenaamde BOB-structuur (beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming) is toegepast bij een vijftal onderwerpen om goede besluitvorming te kunnen realiseren bij trajecten waar complexe afwegingen gemaakt moeten worden, zoals rond Water & Bodem sturend, Ethiek, Exotenbeleid, KRW en aanpassing van het belastingstelsel.
- De vergaderstructuur is verder geoptimaliseerd met het doel in vergaderingen meer ruimte te creëren voor het debat. Er zijn zes themamiddagen georganiseerd om aan de informatiebehoefte te voldoen en om meer ruimte te creëren voor de oordeelsvorming in de informatieve vergaderingen.
- Bij voorstellen aan het algemeen bestuur wordt gewerkt aan het versterken van de weergave van de context en de historie. Dit is in ontwikkeling. Voor AB-leden was er in 2025 voor het eerst de mogelijkheid om ook rechtstreeks technische vragen te stellen aan de opstellers van AB-voorstellen. Diverse fracties hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.
- Het agendaoverleg vanuit het AB heeft voor iedere besluitvormende vergadering de indeling van de agenda voor het AB naar bespreekstukken en hamerstukken bepaald. Dit werkt naar tevredenheid.
- Ter ondersteuning van de controlerende taak van het algemeen bestuur is de gezamenlijke Rekenkamer van Wetterskip Fryslân en waterschap Noorderzijvest gestart met een onderzoek naar de bestuurlijke informatievoorziening. Ook is gestart met een onderzoek door de Rekenkamer om inzicht te verkrijgen in de wijze waarop het waterschap omgaat met grote projecten - waarmee vaak forse investeringen zijn gemoeid - de daarmee verbonden risico's én de wijze waarop het AB haar kaderstellende en controlerende rol uitvoert rekening houdend met de verschillende taken en rollen van zowel het algemeen als het dagelijks bestuur.
- Gelet op de gestarte twee onderzoeken door de Rekenkamer zijn er in 2025 geen doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken uitgevoerd. Met inachtneming van de onafhankelijkheid van de rekenkamer wordt de gezamenlijke onderzoeksagenda op elkaar afgestemd. Zo kan beoordeeld worden of er geen overlap is met geplande onderzoeken vanuit de organisatie of het bestuur. In 2025 zijn de overige (reguliere) controle-instrumenten wel benut, zoals diverse interne en externe audits en diverse benchmarks.
- Ons bestuur neemt proactief deel in belangrijke gebiedsprocessen en voert periodiek bestuurlijk overleg met onze belangrijkste externe partners bij Rijk, provincies, gemeenten en andere waterschappen.
- Via de Unie van Waterschappen richting het Rijk en de Europese Unie is op basis van een nationale agenda gelobbyd voor o.a. de KRW, een PFAS-verbod, afspraken over het HWBP en waterveiligheid (met name verdeling van de middelen) en over effluenteisen en financiering rondom de zuiveringen.
- Verder is er gewerkt aan de veranderende rol van het waterschap:
  - Meer sturen in plaats van volgen;
  - Werken aan gezamenlijk perspectief vanuit overheden;
  - Werken aan een dieper bewustzijn en grotere zichtbaarheid van de betekenis van water voor onze leefomgeving.

EXPLOITATIE 2025

Programma 4 (x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Vershil met gewijzigde begroting
Organisatie en omgeving				
Goederen en diensten	12.799	13.842	14.009	1.000
Personeelskosten	17.507	17.928	17.928	421
Kapitaallasten	1.834	1.736	2.089	-99
Onvoorzien	0	10	10	10
Totaal lasten	32.141	33.516	34.036	1.332
Baten	3.161	2.331	1.704	831
Netto lasten	28.979	31.186	32.332	2.164

Netto lasten

De netto lasten komen € 2,2 miljoen lager uit dan de gewijzigde begroting. Ondanks de hogere kosten voor inhuur personeel van derden, is er een voordeel op de personeelskosten van € 0,4 miljoen door minder ingevulde vacatures. De goederen en diensten zijn € 1 miljoen lager als gevolg van lagere kosten onderhoudskosten, lagere kosten voor abonnementen/lidmaatschappen en lagere energielasten.

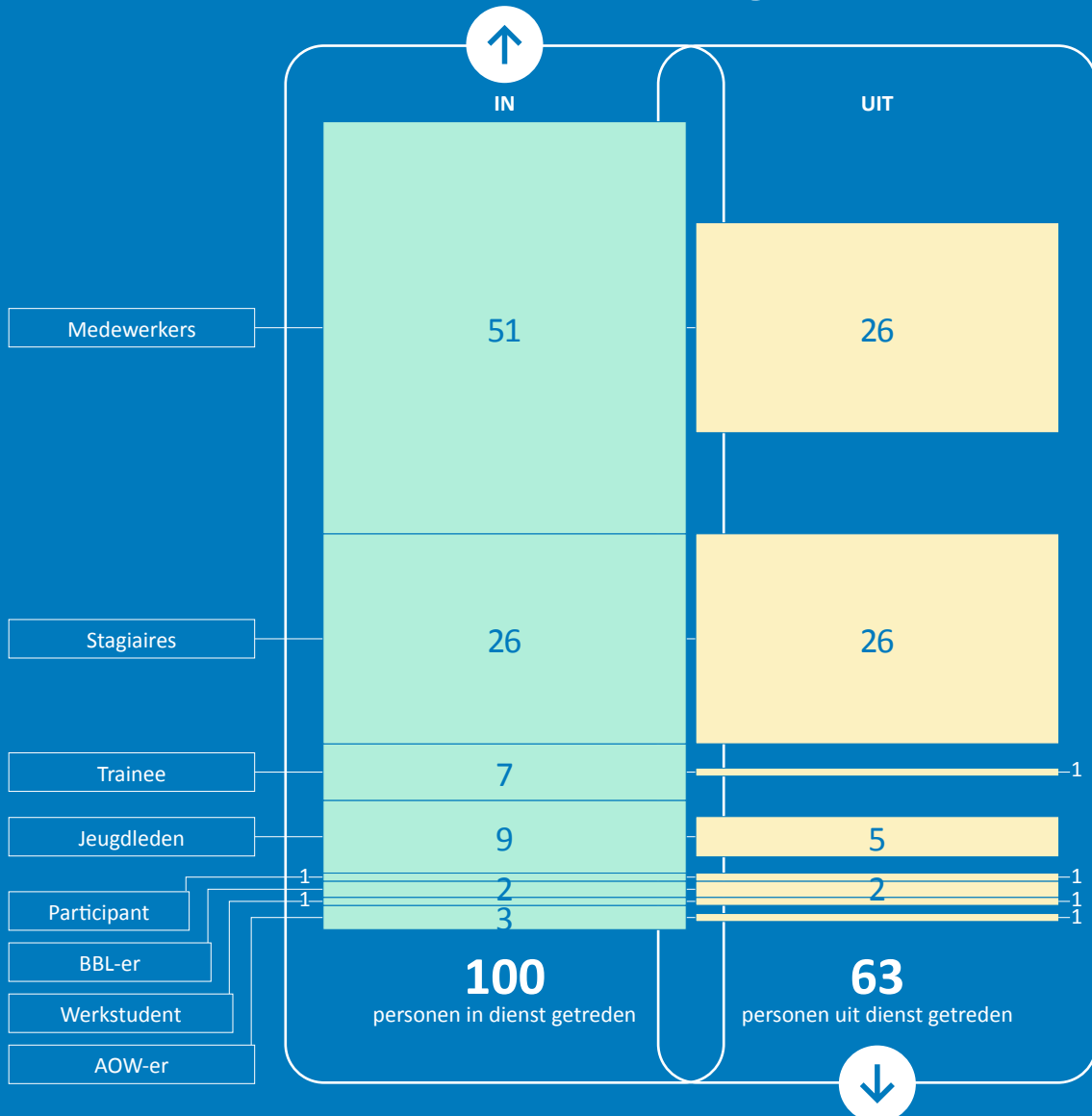
De hogere baten, ad. € 0,8 miljoen betreffen vooral hogere bijdragen derden en opbrengsten werken voor derden en de bijdragen uit de personele voorzieningen aan diverse personele verplichtingen.

INVESTERINGEN 2025

Programma 4 (x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Vershil met gewijzigde begroting
Organisatie en omgeving				
Bestedingen	2.845	3.653	4.175	-808
Bijdragen derden	199	236	202	-38
Netto bestedingen	2.647	3.417	3.974	-770

Binnen dit programma is in 2025 € 2,8 miljoen bruto besteed (inclusief rente en uren). Dat is € 0,8 miljoen minder dan de gewijzigde begroting. Dat komt voornamelijk doordat er diverse werkzaamheden rondom projecten gegevensbeheer en data-gedreven werken nog doorlopen in/naar 2026.

Totaal aantal medewerkers bij Waterschap Noorderzijlvest in 2025 in- en uitdiensttredingen

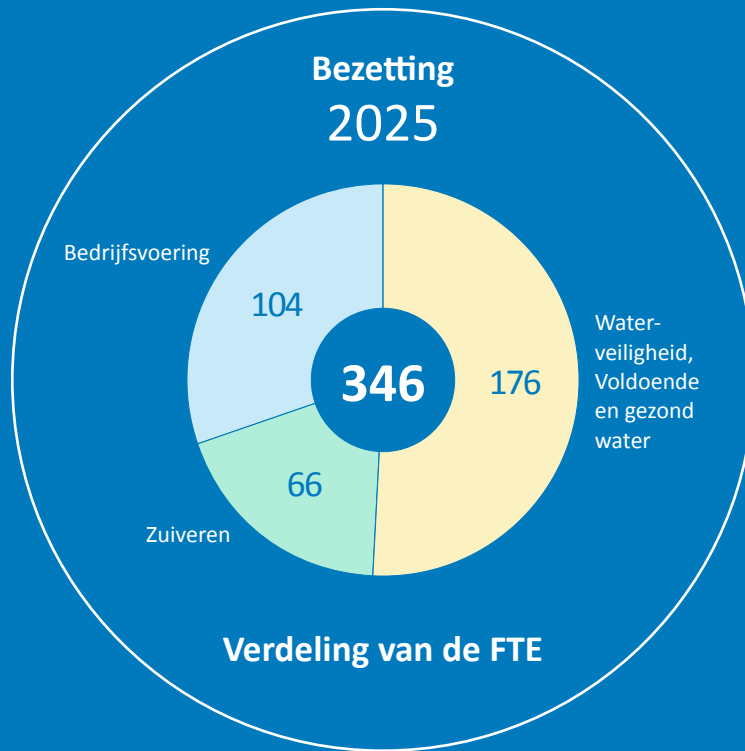
Totaal aantal medewerker in 2025 bij Noorderzijlvest in dienst:

De bezetting van de medewerkers in fte's betreft 346 fte. De bezetting van Noorderzijlvest is in 2025 toegenomen met 24 fte t.o.v. 2024.

De bezetting van medewerkers inclusief trainee, participanten en BBL-ers is 369,30 fte. Voor deze categorieën is apart formatie opgenomen.

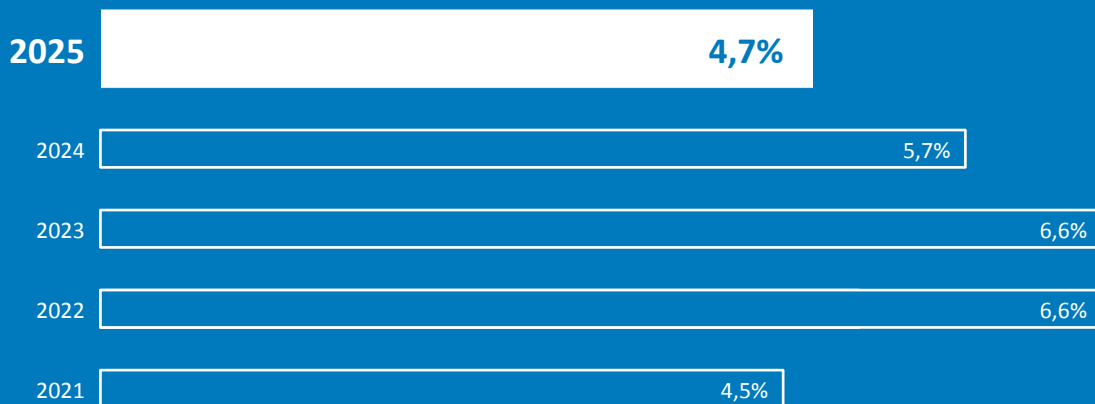
Aantal personen: 393 personen

Het aantal medewerkers per 31 december 2025 is 393 personen (277 mannen 116 vrouwen), dit betreft medewerkers, trainees, BBL-ers, werkstudenten en participatiemedewerkers.

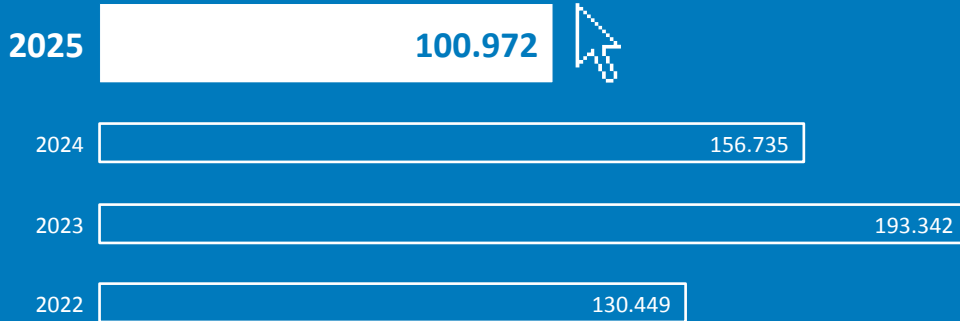
Het aantal fte's van Waterschap Noorderzijlvest is in 2025 toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De werkelijke bezetting is 346 fte (stand 31 december 2025, exclusief de diversiteitsbezetting).

Ziekteverzuim 2025

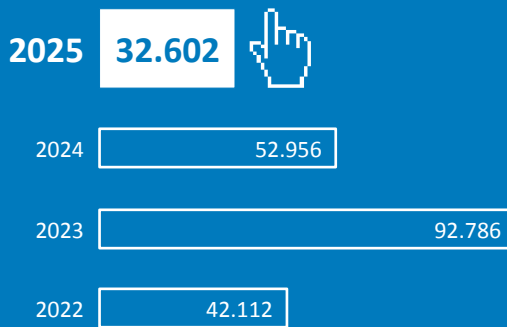

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage is over 2025 uitgekomen op 4,7% (exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof en inclusief langdurig verzuim).

Aantal bezoekers in 2025 op noorderzijlvest.nl:

Aantal Unieke Paginaweergaven in 2025:

Paginaweergave is iedere pagina die een bezoeker heeft bekeken. Als je deze pagina opent en dan op 'refresh' klikt, dan zijn dat dus twee paginaweergaven maar één unieke paginaweergave.

Aantal volgers in 2025 op:

10.070

LinkedIn

(2024: 8.579 | 2023 7.564)

5.632

Twitter/X

(2024: 6.053 | 2023: 6.176)

5.180

Facebook

(2024: 4.200 | 2023 4.060)

960

Instagram

(2024: 828 | 2023: 746)

Bij de Hoornseplas met o.a. een Waterjuffer, een Nimfen en een Zwemkurpaal op de foto

Runslot/beekversmalling met palenrijen

2.2 VEILIG LEVEN MET WATER

Het programma Veilig leven met water gaat over omgaan met te veel water en het tot op zekere hoogte bescherming bieden tegen overstroming of wateroverlast; of het nu vanuit de lucht, vanuit het regionale watersysteem of vanaf zee komt. De KNMI-scenario's zijn daarbij een belangrijke bron. We kijken ver vooruit, om te bepalen wat we morgen kunnen doen.

Er zit echter een grens aan wat we aan preventie kunnen bieden. Naast preventie hebben we daarom meer en meer aandacht voor de ruimtelijke ordening in het verlengde van de Water en Bodem sturend gedachte. Ook andere aspecten als calamiteitenzorg en bewustwording krijgen daarbij hun aandacht. We zoeken ook steeds meer de integraliteit en werken programma overstijgend. Het gebiedsproces Lauwersmeer en het denkproces rondom de brede kustzone zijn daar mooie voorbeelden van.

ACTIVITEITEN EN MAATREGELEN

Waterveiligheid - Brede kustzone

Vanuit de redeneerlijn 'ver vooruitkijken en van daaruit terug renderen wat je morgen bij wijze al kunt of moet doen' is de zoektocht naar mogelijke 'geen spijt maatregelen' gaande. Een belangrijke focus ligt daarbij op de relatie met zoetwater; de aanvoer en afhankelijkheid ervan. De afronding van de eerste fase van de zoetwaterstrategie is daarin een belangrijke stap.

Onze strategie voor een brede kustzone hebben we op diverse momenten onder de aandacht gebracht. Zo kijken we terug op een waardevolle netwerkday bij ons in het Atrium op 9 april en een goede verdiepende themasessie met het algemeen bestuur over de toekomstige dijkversterking in het licht van die brede kustzone op 17 oktober 2025.

Onze gedachten over een brede kustzone hebben ons specifiek geholpen in de gesprekken met het ministerie Klimaat en Groene Groei (KGG) en Tennet om twee grote opgaves in het gebied, de aanlanding van wind op zee en onze dijkversterkingsopgave, goed op elkaar aan te laten sluiten.

Het gebiedsproces Lauwersmeer zien we als 'special' in die integrale brede kustzone gedachte. We hebben afgelopen jaar goede stappen gezet om te komen tot een voorkeursvariant voor een zoet-zoutverbinding. Het meetnet krijgt vorm en vooruitlopend op dit meetnet zijn er nabij de Cleveringsluizen in samenwerking met Rijkswaterstaat al chloride-metingen uitgevoerd. De voorbereidingen voor een bestuurlijke top zijn gestart.

Een mooie exposure voor dit onderwerp was het item in het 20:00 uur journaal hierover naar aanleiding van het Deltacongres de dag ervoor op 13 november.

Waterveiligheid - Faciliteren van multifunctionele toepassing van keringen

Ook in 2025 hebben we met het werk dat we doen, laten zien dat we qua waterveiligheid verder kijken dan het lijntje van de kering zelf, en daarmee oog hebben voor multifunctioneel gebruik en mogelijke koppelkansen. Enkele highlights daarin zijn:

- Het project Dubbele Dijk zit in de afrondende fase. Het noodzakelijke sluitingsprotocol is gereed.
- Op 25 september is de dijkdoorgang in de Lauwersmeerdijk en als onderdeel van onze dijkversterking feestelijk geopend. De duiker in de zeekering verbindt de Waddenzee met

een nieuw binnendijks getijdengebied van 70 hectare in de Marnewaard.

- In het najaar van 2025 is het rif, dat als één van de drie ecologische koppelkansen wordt meegenomen in de dijkversterking Lauwersmeer, uitgebreid. Daarmee is het grootste kunstmatige rif langs de Noordzeekust.
- We hebben biodiversiteit en extensief onderhoud van de keringen gestimuleerd. Een mooi voorbeeld is de hoogwaterkering rondom het getijdegebied van de Marnewaard, die met een aangepast mengsel is ingezaaid.

Waterveiligheid - Versterken, beheren en onderhouden assets vanuit integrale blik

We doen veel om onze assets voor waterveiligheid te versterken, beheren en te onderhouden, zo ook in 2025. We hebben ook in 2025 daarbij nadrukkelijk gewerkt in de driehoek strategie - beheer/onderhoud - projecten. Zo is beheer in een vroeg stadium betrokken bij de uitvoering. Belangrijke en relevante inspanningen zijn:

- De werkzaamheden voor de dijkversterking Lauwersmeerdijk in combinatie met de drie ecologische koppelkansen zijn gecontinueerd en verliep in 2025 volgens planning.
- De werkzaamheden voor het onderzoeksprogramma Meegroeidijk zijn afgelopen jaar gecontinueerd. In september 2025 zijn de eerste veldwerkzaamheden uitgevoerd; dunne laagjes slib afkomstig uit de Lauwersmeerhaven zijn aangebracht op de zeedijk in de Westpolder. Dit is mogelijk gemaakt met bijdrages vanuit HWBP en het Interreg project BONSAI. Een kredietaanvraag is hiervoor afgelopen jaar vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 24 september 2025.
- Onder de vlag van onze zorgplicht hebben we aandacht voor beheer en onderhoud van onze primaire en regionale keringen. Via de inspectierapporten is het algemeen bestuur in 2025 geïnformeerd over het voorgaande jaar. De resultaten van de inspectieronden van 2025 komen in 2026 op de agenda van het algemeen bestuur.
- De nazorgfase voor de versterkingsopgave van de Eemskanaalkade is in 2025 afgerond. De gehele versterkingsopgave moet nog formeel overgedragen worden aan onze beheerorganisatie.
- De werkzaamheden voor het gemaal Nieuwe Waterwerken Zoutkamp in combinatie met meerdere koppelkansen zijn in 2025 gecontinueerd en verliepen volgens planning. Het hoogtepunt was dat in 2025 de pompen en sluisdeuren van het nieuwe gemaal- en sluis-complex getest. Uit die test is gebleken dat het uitgevoerde ontwerp naar wens functioneert.
- De 12e en laatste stroomkoker van de Cleveringsluizen is in 2025 gerenoveerd. Daarmee is de volledige renovatie afgerond. Het jaarlijkse groot onderhoud gaat jaarlijks door volgens het door het algemeen bestuur vastgestelde MJOP.
- De elektrificatie van gemaal De Drie Delfzijen is in 2025 afgerond met de vervanging van de tweede pompijn. Het gemaal draait vanaf nu elektrisch.

Waterveiligheid - Beoordeling keringen door doelmatige inzet van data, informatie en kennis

De werkzaamheden voor de tweede landelijke beoordelingsronde voor de primaire keringen is gestart. Een plan van aanpak voor de komende beoordelingsronde van onze drie dijktrajecten is opgesteld en gedeeld met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Ten behoeve van die beoordeling hebben we afgelopen jaar gewerkt aan het beter ontsluiten van 3D data van keringen.

Omgaan met wateroverlast - Grenzen en mogelijkheden van waterbeheer

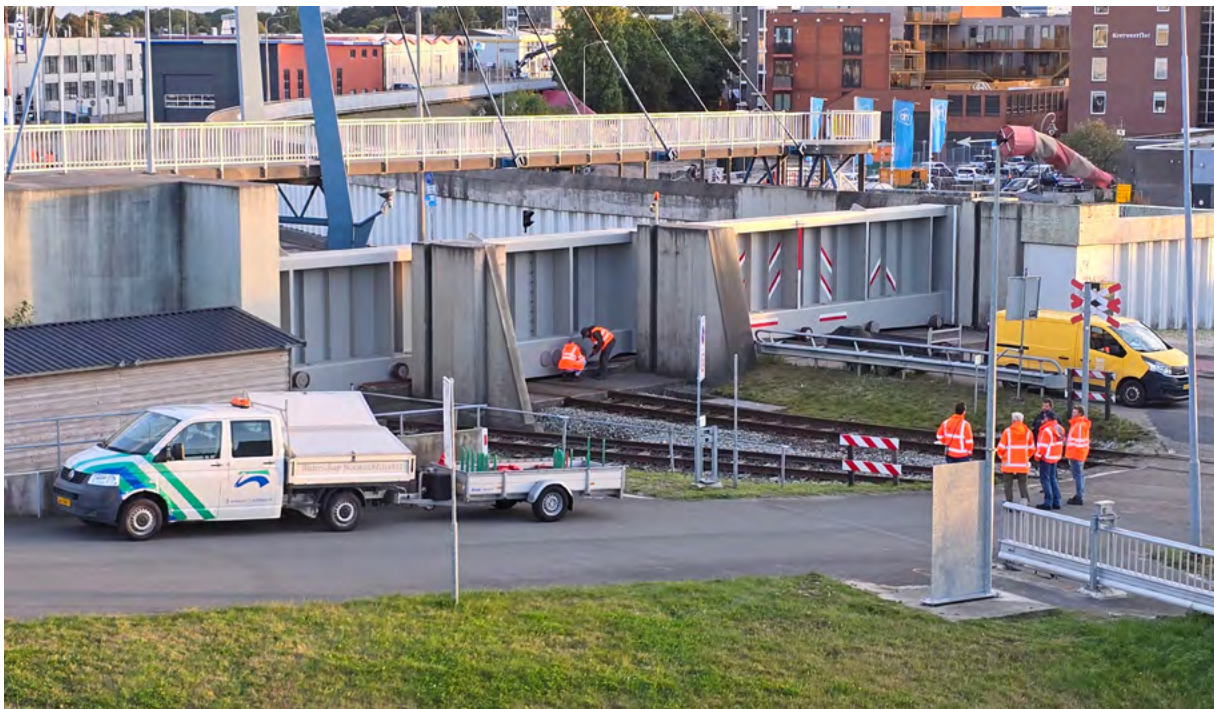
De opdracht voor de toets van ons regionaal watersysteem kent de nodige tegenslag in het proces. Daarmee is de start vertraagd. We zijn in gesprek met de provincies over de noodzakelijke doorlooptijd, ook ten behoeve van de verordeningen. Maar we willen niet inboeten op de kwaliteit.

Ondertussen hebben we stappen gezet samen de provincie om de beleidskaarten voor deze toetsing verder te actualiseren en te ontwikkelen. We benutten onze kennis en standpunten ten aanzien water en bodem sturend om te komen tot een toekomstige beleidskaart wateroverlast 2030-2050.

We blijven de verbanden leggen met andere (boven normatieve) vormen van wateroverlast via stresstesten en bovenregionale stresstesten; ook als input voor de omgevingsvisies en verordeningen van beide provincies. In 2025 hebben we vanuit het proces van de bovenregionale stresstest onder coördinatie van de provincies gewerkt aan een waterbeeld wat er gebeurt bij een extreme piekbui zoals in Limburg in de zomer van 2021.

Na een lange voorbereiding is het projectbesluit voor de optimalisatie van de Onlanden door de provincie Drenthe op 14 augustus 2025 vastgesteld. Samen met de starthandeling voor de realisatiefase daaropvolgend in september is dit een belangrijke mijlpaal voor de opgave voor regionale waterveiligheid.

De andere belangrijke maatregel 'waterberging Dwarsdiep' kent de nodige voortgang, maar heeft ook te maken met de nodige afhankelijkheid met de grondverwerving. Daarover zijn we uitvoerig in gesprek met de provincie Groningen; om de voortgang te bespreken, het doel voor ogen te houden en de risico's te bewaken.

De coupures (dijkdoorgangen) in Delfzijl worden door Waterschap Noorderzijvest gesloten

EXPLOITATIE 2025

Programma 1 (x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Verschil met gewijzigde begroting
Veilig leven met water				
Goederen en diensten	1.480	1.202	1.202	-279
Personeelskosten	5.052	5.259	5.259	207
Kapitaallasten	8.404	7.558	7.636	-846
Totaal lasten	14.936	14.019	14.097	-917
Baten	871	212	226	659
Netto lasten	14.065	13.807	13.871	-258

Netto lasten

Per saldo is er een nadeel op de netto lasten van € 0,3 miljoen. De bruto lasten komen € 0,9 miljoen hoger uit in vergelijking met de gewijzigde begroting. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere rentelasten door meer investeringen en hogere onderhoudskosten derden. De baten komen € 0,7 miljoen hoger uit dan de begroting omdat er meer interne uren zijn doorbelast aan projecten en door meer rentebaten.

INVESTERINGEN 2025

Programma 1 (x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Verschil met gewijzigde begroting
Veilig leven met water				
Bestedingen	52.882	55.999	50.755	-3.117
Bijdragen derden	43.348	48.583	43.150	-5.235
Netto bestedingen	9.534	7.416	7.605	2.118

Voor 'Veilig leven met water' is € 56 miljoen begroot (inclusief rente en uren), na bijstelling in de derde kwartaal-rapportage 2025. Het overgrote groot deel bestaat uit bijdragen van derden, met name uit het Hoogwaterbescherming programma. Deze bijdragen tellen op tot € 43,6 miljoen. Er is meer uitgegeven dan oorspronkelijk begroot bij het werk aan de Lauwersmeerdijk. Daar lopen we voor op de planning. De conclusie is dat we hebben uitgevoerd wat we van plan waren met kleine verschillen in de lopende projecten.

T.o.v. de gewijzigde begroting komen we € 1,9 miljoen lager uit dan de bijgestelde begroting. Dit komt voornamelijk door dat de uitvoeringsplanning te rooskleurig was opgegeven. Enkele werkzaamheden van de laatste periode zijn doorgeschoven.

Plaatsing van de nieuwe ruimerbrug voor de rioolwaterzuivering (RWZI) in Gaarkeuken

Plaatsing van de nieuwe stalen sluisdeur in Zoutkamp

2.3 VOLDOENDE EN GEZOND WATER

In het afgelopen jaar hebben we veel gewerkt aan kennis om onze strategie op te stoelen. We hebben ervoor gezorgd dat we zicht hebben gekregen op de ontwikkeling van watervraag en waterbeschikbaarheid bij verschillende klimaatscenario's. We hebben ook veel energie gestoken in het verder bouwen aan onze data en modellen voor zowel waterkwantiteit als waterkwaliteit.

Met de kennis en inzichten die dit oplevert kunnen we koers bepalen voor de toekomst, ook in ons volgende Waterbeheerprogramma en Stroomgebiedsbeheerplan.

Het helpt ons ook om onze maatschappelijke rol als waterschap vorm te geven. Met onze kennis kunnen wij medeoverheden en andere partners helpen om water en bodem sturend ook goed terug te laten komen, bijvoorbeeld in Omgevingsvisies en landelijk en regionaal beleid.

Een belangrijk nieuw kennisveld dat in het afgelopen jaar duidelijker vorm heeft gekregen is bodem en bodemgezondheid. Op en in de bodem gebeurt van alles dat effect heeft op onze doelen. Hier kunnen we als waterschap invloed op uitoefenen.

Ook ons beheer is volop in ontwikkeling. De implementatie van de Gedragscode, het Deltaplan biodiversiteitsherstel en de aanpak van smalle maaipaden zijn maar een paar voorbeelden.

Zo ontwikkelen onze strategie, beleid en beheer zich voortdurend. Tegelijkertijd worden ook grote projecten gerealiseerd. Het projectbesluit Optimalisatie Onlanden was een belangrijke mijlpaal. De afronding van de herinrichting van het Paterswoldsemeer was een mooi moment om te vieren. Ook bij de Nieuwe Waterwerken Zoutkamp zijn indrukwekkende stappen gezet, net als de vervanging van bijvoorbeeld de Brons-motoren in gemaal de Drie Delfzijen door elektromotoren.

Kortom er is ook in het afgelopen jaar een indrukwekkende hoeveelheid resultaten geboekt om te zorgen dat Noorderzijvest ook in de toekomst kan zorgen voor voldoende, schoon en gezond water.

ACTIVITEITEN EN MAATREGELEN

Voldoende zoet water - We brengen en houden onze assets in een veilige en doelmatige toestand

- Realisatie van het baggerprogramma:
  - Baggerwerkzaamheden van de onderhoudsteams;
  - Het projectmatige landelijke baggeren;
  - Het projectmatige baggeren in de stedelijke omgeving.
- Vervangen oeververdedigingswerken:
  - Natuurvriendelijke oevers;
  - Verflauwen van talud;
  - Civieltechnisch werk.
- Actualiseren 'onderhoudslegger' om meer zicht te krijgen op ons eigen areaal om tot een meerjarenonderhoudsprogramma te komen.
- Het onderzoek naar de gevolgen van de peilaanpassing in 2008 van de 2e schil op de houten fundering van kademuren.
- Nieuwe gedragscode bestendig beheer en onderhoud ingevoerd (gevolgen zijn voor het uitvoeren van onderhoud aan de watergangen). We hebben een pilot uitgevoerd m.b.t. maaien

en afvoeren. We hebben een vergunningaanvraag voorbereid voor ontheffing bij de provincie om op bepaalde plekken af te wijken van de gedragscode. Dit m.i.v. het maaiseizoen 2026.

- Extra ingezet op bestrijding van exoten zoals onder ander grote waternavel en reuzenberenklauw.

Voldoende zoet water - (Peil)beheer voldoet in normale omstandigheden

- Uitvoering maatregelen n.a.v. de peilbesluiten Casper Hommes en Garmerwolde-Rottegat.

Voldoende zoet water - Watersysteem is ingericht op balans in afvoercapaciteit en water vasthouden

- Er is een opdracht om een programmatische aanpak voor water vasthouden in op te stellen. Deze programmatische aanpak wordt in 2026 voortgezet.
- Schonen van watergangen voor afvoer en aanvoer van water inclusief exotenbestrijding.

Voldoende zoet water - Watersysteem is ingericht op balans in afvoercapaciteit en water vasthouden

- De studie zoetwaterbeschikbaarheid is afgerond. Daarmee hebben we zowel inzicht gekregen in de huidige waterbeschikbaarheid als de waterbeschikbaarheid in de toekomst als gevolg van klimaatverandering. Dit maakt duidelijk dat de droge zomers van nu, al op relatief korte termijn normaal worden en de aanvoer van zoetwater uit het IJsselmeer in de toekomst geen vanzelfsprekendheid is. Vanuit deze inzichten werken we verder aan onze zoetwaterstrategie.
- Voor het project Freshem heeft de helikopter in het najaar gevlogen en zijn de metingen voltooid. Op dit moment wordt in verschillende fasen aan de data-analyse gewerkt. We verwachten de eindresultaten uiterlijk in Q2 2027 te ontvangen.
- De samenwerking in het IJsselmeergebied zetten we onverminderd door. Het IJsselmeer is en blijft een belangrijke zoetwaterbron in periodes met weinig neerslag.
- Ook in de zoetwaterregio Noord zetten we in op de samenwerking. Voor zowel het Deltaprogramma Zoetwater als het Deltaprogramma IJsselmeer geldt dat in het afgelopen jaar vooral toegewerkt is naar de herijking van het Deltaprogramma.
- Binnen het project Blue Transition hebben we aan twee pilots gewerkt:
  - In Veenhuizen is ervaring opgedaan met water vasthouden door de deelnemende boeren. Opvallend is dat ze tot in de winter de maatregelen maximaal hebben ingezet om water vast te houden.
  - Er is een effectiviteitsstudie van mogelijke maatregelen opgeleverd voor de hele Kop van Drenthe. Deze is ook vastgesteld in de Bestuurlijke Advies Commissie-Noordwest Drenthe als onderlegger voor bredere aanpak van water vasthouden.
  - Voor de tweede pilot aan de Groningse kust is alles voorbereid (inclusief modelstudie) om maatregelen tegen verzilting uit te proberen.

Water en bodem sturend - We helpen onze partners met slimme ruimtelijke ontwikkelingen

- Ruimtelijke advisering naar onze partners en medeoverheden door de inrichting van gebiedsteams en de werkwijze met vooroverleg, de weging van het waterbelang, planadviezen en uiteindelijke vergunningverlening daar waar onze nieuwe regelgeving dat vraagt.
- Onderzoeksproces rond 'water en bodem sturend' afgerond, impact op het grondgebruik, de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in ons gebied en hoe we duurzame vormen van samenwerking met partners kunnen borgen (de zogenaamde 'bouwstenen').
- Samenwerking binnen de provinciale programma's landelijk gebied (PPLG) in Groningen en Drenthe, NOVEX gebied Zeehavens, Groningen-Assen, Lelylijn en de al genoemde Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW).

- Uitwerking rol gebiedsteam bij gebiedsgericht volgen van woningbouwontwikkelingen, industriële ontwikkelingen (Eemshaven, Westpoort, Net op zee) en de zoektocht naar strategische voorraden voor drinkwater.
- We hebben met onze gebiedspartners de basis gelegd voor een gezamenlijke visie en uitvoeringsagenda voor de Kop van Drenthe. Water en bodem zijn hierin door alle gebiedspartners omarmd als basis voor een klimaatbestendige Kop van Drenthe.
- De gecombineerde inzet voor waterveiligheid en waterkwaliteit voor het Lauwersmeer (zoet-zout overgang, vismigratie, Programmatische aanpak grote wateren) continueren we in 2025. We zien dit als een belangrijk voorbeeld van een waardevol gebiedsproces waar wij en onze partners veel van leren door gedeelde belangen op te zoeken. In het afgelopen jaar is een belangrijke mijlpaal in het Lauwersmeer bereikt met de start van het zoutmeetnet om te komen tot een gecontroleerde zoet-zout overgang.
- Cultuurhistorische objecten brengen we op orde volgens het daarvoor lopende programma 'Watererfgoed'. Waar koppelkansen liggen met partners benutten we die binnen gestelde kaders.
- Opstellen scenario's voor verbreding van de smalle maaipaden om zo een veilige werkomgeving te creëren voor onze medewerkers.

Water en bodem sturend - Ons beleid en regels zijn 'water en bodem sturend' en klimaat 'proof'

- Afronden van onze eigen 'beleidsbibliotheek', beter zicht op de actuele geldende beleidsdocumenten en de noodzakelijke actualisatieslag op onderdelen daarvan.

Schoon en gezond water - Kaderrichtlijn waterlichamen en overige wateren voldoen aan de vastgestelde doelen

- We hebben een tussentijdse evaluatie over de lopende Kaderrichtlijn Water planperiode opgesteld. Die gebruiken wij als input voor een impulsprogramma om tot 2027 te versnellen op doelbereik, voor de eindverantwoording in 2027 en natuurlijk het nieuwe stroomgebiedsbeheerplan.
- We hebben het voorwerk gedaan voor technische doelaanpassingen ten behoeve van het nieuwe stroomgebiedsbeheerplan en de eindverantwoording in 2027.
- De opgave voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers is voor 90% afgerond.
- Het onderzoek naar natuurlijker peilbeheer is afgerond.
- Onderzoek bronaanpak van IBA's (individuele behandeling afvalwater) is uitgevoerd.
- Het uitvoeren van beheermaatregelen voor het verbeteren van waterkwaliteit zoals maaien, schonen en beperken bladinvall is voor 90% gedaan.
- Het baggeren ten behoeve van de waterkwaliteit is voor 80% uitgevoerd.
- Opgestart zijn:
  - Aanleg vispassages (een deel van de aan te pakken vispassages zit in fase 3 van uitvoering Kaderrichtlijn water en loopt door tot in 2028).
  - Herinrichting/hermeanderen watergangen zoals beekdalontwikkeling Peizerdiep en Eelderdiep.
  - Bronaanpak rioolwaterzuiveringen.
  - Gemeentelijke overstorten.
  - Bronmaatregelen vanuit Deltaplan Agrarisch Waterbeheer. Hierbij gaat het om het verminderen van emissies door nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen. Hiervoor willen we in 2025 samen met de provincie het programma en bijbehorende projecten in de steigers hebben staan voor de Kaderrichtlijn Water eindsprint.

Zwemwaterkwaliteit

- Reguliëre adviestaak en monitoring van zwemwaterkwaliteit in samenwerking met provincies en gemeenten.

Schoon en gezond water - Emissies voldoen aan waterkwaliteitseisen

- Er is een Gebiedsdocument Agrarische Wateropgave (GAW) opgesteld waarin gebiedsgericht inzichtelijk is gemaakt wat de water(kwaliteits) opgaves zijn. Hiermee is een inhoudelijk kader gecreëerd voor samenwerking met de sector, met name binnen het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW). In het document is aandacht voor de koers waarin is vastgelegd hoe Noorderzijvest de landbouw in het beheergebied verbindt met de waterschapsopgaven. Het GAW wordt nog besproken met onze partners en met het algemeen bestuur.
- In 2025 zijn nieuwe bestuursovereenkomsten gesloten met de provincies Groningen en Drenthe om het DAW voort te zetten tot en met 2027.
- We hebben in het afgelopen jaar ons actief opgesteld in Unieverband en richting het Ministerie van LNV om onze kennis in te brengen in het 8e Nitraat Actieprogramma. Hoewel dit een taai proces is, is dit van groot belang voor ons beheergebied vanwege de aanwijzing van Nutriënten Verontreinigde Gebieden, waarover het Algemeen Bestuur een aantal keren heeft gesproken.
- We hebben regionaal en landelijk bijgedragen aan het ontwikkelen van doelsturing van de landbouw met betrekking tot waterdoelen. Doelsturing is een beleidsvorm waarbij de overheid het einddoel bepaalt, maar de ondernemer vrijlaat in de keuze van maatregelen om dit doel te bereiken. Daarbij gaat het vooral om waterkwaliteit: emissies van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen. In Drenthe hebben we daarvoor aansluiting gezocht bij de KPI-systematiek. Landelijk hebben we bijgedragen aan de voorbereiding van een Stowa onderzoek dat inzichtelijk moet maken wat we als waterschappen wel en niet kunnen met doelsturing. Zowel voor onszelf, als vanuit de sector richting het Rijk.
- Nieuwe beleidskeuzes integreren we in ons beleid 'Ruimte en water'.

Schoon en gezond water - Biodiversiteit is integraal onderdeel van ons waterbeheer

- We zijn begonnen met het opstellen van een programmatische aanpak Bodemkwaliteit om via de bodem en bodemgezondheid te werken aan vergroting van biodiversiteit, bufferend vermogen en daarmee het tegengaan van effecten van droogte én te nat en door af- en uitspoeling te verminderen, de verbetering van de waterkwaliteit.
- We zijn meteen gestart dit programma praktisch handen en voeten te geven door samen met kennisinstellingen als Wetsus, Van Hall-Larenstein, de RuG en WUR praktische projecten op het gebied van bodem in het Noorden te steunen en/of zelf te participeren, voorbeelden zijn:
  - Soilcrates: pilots, getrokken door boeren om de bodemgezondheid te vergroten;
  - Nerthus: Interreg Nederland-Duitsland onderzoek om door onderzoek op boerenland te ontdekken hoe het bodem-microbioom kan worden gestuurd om bodemfuncties te verbeteren.
- Inpassing aandacht biodiversiteit in ons beheer.
- We stimuleren hiervoor de biodiversiteit in onze watergangen en voeren het onderhoud robuust en groen uit volgens ons beheer- en onderhoudsplan.
- We koppelen de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water aan biodiversiteit en hebben nadrukkelijk aandacht voor biodiversiteit in onze gebiedsprocessen.
- Proactief KRW inbrengen in (samenwerkings)processen van derden.
- Start opstellen Deltaplan Biodiversiteitsherstel.
- Meer en specifieke data t.b.v. verzamelen van kennis van de bodem.
- Programma en exotenbeleid opgesteld voor bestrijden van invasieve exoten.

EXPLOITATIE 2025

Programma 2 (x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Verskil met gewijzigde begroting
Voldoende en gezond water				
Goederen en diensten	13.947	14.720	15.059	773
Personeelskosten	13.033	12.540	12.540	-493
Kapitaallasten	11.300	11.512	11.808	212
Totaal lasten	38.281	38.772	39.407	492
Baten	5.619	5.347	5.831	272
Netto lasten	32.661	33.424	33.576	763

Netto lasten

De netto lasten komen per saldo € 0,8 miljoen lager uit. Het voordeel op de lasten kan worden verklaard door hogere personeelskosten (inhuur in plaats van ambtelijke bezetting), lagere kosten voor rentelasten en lagere kosten voor onderhoud door derden. De baten komen hoger uit door meer rentebaten als gevolg van vertragingen bestedingen investeringen.

INVESTERINGEN 2025

Programma 2 (x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Verskil met gewijzigde begroting
Voldoende en gezond water				
Bestedingen	30.207	38.750	53.469	-8.543
Bijdragen derden	7.090	7.972	8.065	-882
Netto bestedingen	23.117	30.778	45.404	-7.661

Voor 'Voldoende en gezond water' is € 30,2 miljoen uitgegeven. Er was € 53,5 miljoen begroot (inclusief rente en uren). Bij de begrotingswijziging is dit bijgesteld naar € 38,7 miljoen. Per saldo is er binnen programma 2 is € 7,7 miljoen bruto minder uitgegeven dan de gewijzigde begroting. De lagere baten hebben een causaal verband met de lagere uitgaven in het afgelopen boekjaar.

De belangrijkste oorzaken en grootste afwijkingen voor de lagere bestedingen zijn:

Voor de grondverwerving binnen het project ZWK Dwarsdiep vraagt de provincie Groningen meer tijd. Verder vraagt het proces om tot goeie afronding van de Nieuwe Waterwerker Zoutkamp te komen meer tijd. De aannemer heeft meer tijd nodig om restpunten op te lossen en het opleverdossier te completeren. Om te borgen dat de aannemer het project kwalitatief op het gevraagde niveau afrondt, zijn een aantal termijnbetalingen in 2025 niet uitgevoerd, waardoor de bestedingen enigszins achterblijven op begroting.

De 'Optimalisatie Onlanden' loopt vertraging op, doordat het bevoegd gezag in het proces om te komen tot een Projectbesluit meer tijd nodig had. Daarnaast vindt er een herijking plaats in de voorbereidingsfase voor het aanpassen van de werkplaatsen in Onderdendam en Leek. In het herijkingsproces wordt het Programma van Eisen in lijn gebracht met de toekomstvisie voor de beide werkplaatsen.

Bouw van de nabezinktank bij RWZI Gaarkeuken

2.4 GEZUIVERD WATER

Ons werk in de waterketen is om het afvalwater van huishoudens en bedrijven weer schoon en veilig genoeg te maken om terug te brengen naar het oppervlaktewater. Een doelmatige, robuuste en duurzame waterketen is essentieel voor het beschermen van de waterkwaliteit en het verminderen van milieubelasting. Samen met onze partners werken wij aan het optimaliseren van de afvalwaterketen, van inzameling en zuivering tot hergebruik van water, energie en grondstoffen. Daarbij richten we ons op routekaarten per zuiveringskring, het verbeteren van het zuiveringsrendement en het toekomstbestendig maken van onze installaties in het licht van nieuwe wet- en regelgeving.

ACTIVITEITEN EN MAATREGELEN

Doelmatige waterketen - Routekaarten per zuiveringskring

- Samen met onze partners zijn belangrijke stappen gezet in het opstellen en uitvoeren van routekaarten per zuiveringskring: gesprekken met de gemeenten Het Hogeland, Eemsdelta en Westerkwartier over het routekaarttraject Groningen West rondom de rioolwaterzuiveringen Feerwerd, Winsum en Onderdendam hebben plaatsgevonden.
- Er is een voorverkenning uitgevoerd naar de tweede persleiding Groningen - RWZI Garmerwolde. Daarbij is veel tijd en aandacht besteed aan de juiste strategische keuzes voor nu en straks. Er zijn tien verschillende tracés geïdentificeerd in de voorverkenning. In de komende verkenningsfase wordt dit aantal sterk teruggebracht. De overgebleven tracés zullen in nader detail worden onderzocht.
- Er is een voorstel gemaakt om voldoende zuiveringscapaciteit te borgen voor de uitbreiding van Meerstad, aangesloten op de zuiveringskring Garmerwolde.
- Er is een scenariostudie afgerond die inzicht geeft in toekomstige ontwikkelingen op macro- en microniveau voor de routekaart Garmerwolde.
- Voor de aansluiting van RWZI Scheve Klap (Waterschap Hunze en Aa's) op RWZI Delfzijl is een tracé-onderzoek uitgevoerd naar de ligging van de persleiding.

Doelmatige waterketen - Optimalisatie zuiveringsproces

- Op RWZI Garmerwolde is de renovatie van zuiveringsstraat 1 en 2 gerealiseerd, voor straat 3 zijn de voorbereidingen getroffen.
- Na een zorgvuldige voorbereiding is in maart 2025 de beluchting van de SHARON installatie (voor stikstofverwijdering) in 11 dagen vervangen. De installatie presteert nu aanzienlijk beter dan in voorgaande jaren.

Duurzame waterketen - Kwaliteit van het effluent

- De kwaliteit van het effluent voldoet aan de geldende wettelijke eisen en is verbeterd waar dat noodzakelijk is: het effluent voldoet aan het wettelijk kader (richtlijn stedelijk afvalwater); door rendementsverbeteringen is de waterkwaliteit verder toegenomen.
- In 2025 is het gezamenlijke onderzoeksproject REGAIN van Waterschap Noorderzijvest, industriewaterproducent North Water, waterlaboratorium WLN en kennisinstelling CEW afgerond: met behulp van de geteste innovatieve zuiveringstechnologieën kan een grote stap worden gezet richting een circulaire waterketen. Uit het project blijkt dat medicijnresten uit het Groningse rioolwater effectief kunnen worden verwijderd. Om het extra gezuiverde afvalwater vervolgens geschikt te maken voor de industrie, moeten nog aanvullende componenten worden

verwijderd. Hiervoor zijn bestaande technieken beschikbaar. Al met al voldoende reden om verder te werken aan een vierde zuiveringstrap in combinatie met het maken van proceswater uit effluent.

- Ingebruikname van nieuwe persleidingen vanuit Marum en Zuidhorn naar RWZI Gaarkeuken is gerealiseerd.
- Renovatie en nieuwbouw van RWZI Gaarkeuken zijn vergaand gevorderd.
- Friesland Campina heeft eigen nieuwe transportleiding naar het Van Starckenborghkanaal gerealiseerd in een joint venture met het waterschap.

Duurzame waterketen - Vermindering uitstoot methaan en lachgas

- Door inzet van geavanceerde monitoring en procesaanpassingen wordt gewerkt aan een aanzienlijke vermindering van de uitstoot van lachgas.

Duurzame waterketen - Minimaliseren gebruik chemicaliën en energie

- De uitfasering van kankerverwekkende stoffen en andere zeer zorgwekkende chemicaliën bevindt zich op dit moment in de onderzoeksfase en het bijbehorende beleid wordt momenteel herzien.

Duurzame waterketen - Hergebruik van grondstoffen, energie en water

- De nieuw gebouwde slibkoekoverslag is overgedragen aan het dagelijks beheer binnen de afvalwaterketen. Resultaten:
  - De nieuwe overslag realiseert een energiebesparing van circa 30%;
  - Het aantal transportbewegingen van en naar RWZI Garmerwolde is sterk verminderd.
- De werkomgeving is veiliger geworden op RWZI Garmerwolde.
- Verdere elektrificatie van materieel, waaronder twee elektrische vrachtwagens en inzet van zonnepanelen, draagt bij aan minder dieselverbruik en een lagere CO₂-uitstoot.
- Een begin is gemaakt met een strategische aanpak voor de herziene Richtlijn Stedelijk Afvalwater, die naar verwachting in 2027 wordt omgezet in Nederlandse wetgeving. Deze ontwikkelingen zijn meegenomen in de routekaart Garmerwolde en worden verwerkt in toekomstige routekaarten voor de zuiveringen.

Hart van de nabezinktank bij RWZI Gaarkeuken

EXPLOITATIE 2025

Programma 3 (x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Vershil met gewijzigde begroting
Gezuiverd water				
Goederen en diensten	26.198	24.172	22.719	-2.026
Personeelskosten	6.814	6.544	6.544	-270
Kapitaallasten	9.181	9.391	9.606	209
Totaal lasten	42.193	40.107	38.869	-2.087
Baten	17.285	16.920	16.847	366
Netto lasten	24.908	23.187	22.022	-1.721

Netto lasten

De netto lasten komen hoger uit dan de gewijzigde begroting en worden met name veroorzaakt door hogere personeelskosten en hogere onderhoudskosten van de RWZI-locaties. Daarnaast zijn de baten hoger als gevolg van de doorbelasting van uren aan de investeringsprojecten. De overschrijding komt daarmee uit op € 1,7 miljoen.

INVESTERINGEN 2025

Programma 3 (x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Vershil met gewijzigde begroting
Gezuiverd water				
Bestedingen	21.583	23.732	25.954	-2.149
Bijdragen derden	774	619	0	155
Netto bestedingen	20.809	23.114	25.954	-2.304

De Bestedingen in dit programma komen uit op € 21,6 miljoen. De gewijzigde begroting laat een totaal zien van € 23,7 miljoen (inclusief rente en uren). De lagere bestedingen van € 2,3 miljoen t.o.v. de Q3-2025 worden voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven voor Groot onderhoud AWK en hogere uitgaven voor de Rendementsverbeterende maatregelen, doordat de werkzaamheden eerder zijn uitgevoerd dan gepland. Deze mutaties leiden echter niet tot een overschrijding van het investeringskrediet. Daarnaast zijn er minder uitgaven op de RWZI Westerkwartier, doordat een gedeelte van de investering is uitgesteld naar 2026. De bijdrage derden op diverse projecten hebben een klein positief saldo.

3 REALISATIE BELASTINGOPBRENGSTEN EN TOELICHTING

REALISATIE VAN DE BELASTINGOPBRENGSTEN

Tarieven

Heffing / Categorie	Heffingseenheid	2025	2024	% Mutatie
Watersysteemheffing				
Omslag gebouwd - buitendijks	in % WOZ-waarde	0,0150	0,0144	4,2%
Omslag gebouwd - binnendijks	in % WOZ-waarde	0,0599	0,0574	4,4%
Omslag ongebouwd - buitendijks	in € per ha	20,42	18,67	9,4%
Omslag ongebouwd - binnendijks	in € per ha	81,69	74,67	9,4%
Omslag ongebouwd - wegen	in € per ha	163,38	149,34	9,4%
Omslag natuur	in € per ha	8,57	8,62	-0,6%
Ingezetenenomslag	in € per woonruimte	124,68	114,53	8,9%
Verontreinigingsheffing				
Verontreinigingsheffing woningen	in € per v.e.	89,51	84,87	5,5%
Verontreinigingsheffing bedrijven	in € per v.e.	89,51	84,87	5,5%
Zuiveringsheffing				
Zuiveringsheffing woningen	in € per v.e.	89,51	84,87	5,5%
Zuiveringsheffing bedrijven	in € per v.e.	89,51	84,87	5,5%

Belastingopbrengsten

Waterschapsbelasting (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Categorie				
Omslag gebouwd - buitendijks	48	54	90	63
Omslag gebouwd - binnendijks	37.287	36.958	35.985	32.890
Omslag ongebouwd - buitendijks	8	13	8	7
Omslag ongebouwd - binnendijks	8.112	7.963	7.825	7.160
Omslag ongebouwd - wegen	462	439	431	396
Omslag natuur	167	168	187	189
Ingezetenenomslag	20.070	20.335	20.323	18.497
Verontreinigingsheffing woningen	273	275	269	263
Verontreinigingsheffing bedrijven	269	281	277	288
Zuiveringsheffing woningen	30.672	30.970	30.962	29.246
Zuiveringsheffing bedrijven	7.401	7.295	7.340	6.938
Totaal belastingopbrengst	104.767	104.753	103.697	95.937

TOELICHTING OP DE REALISATIE VAN BELASTINGOPBRENGSTEN

Ten opzichte van de primitieve begroting is er voor de bruto belastingopbrengsten inclusief verminderingen een voordelig resultaat van € 1 miljoen. Hiervan was ook al € 0,5 miljoen verklaard in de derde kwartaalrapportage. Dit komt door:

- De WOZ-waardestijging is hoger dan waarmee in de raming rekening mee is gehouden. Dat zorgt voor een hogere opbrengst voor de categorie gebouwd van € 1,3 miljoen. Daarnaast is er sprake van een hoger aantal opgelegde heffingseenheden.
- De realisatie van de zuiveringsheffing ligt € 0,2 miljoen lager dan begroot.
- Het bedrag aan kwijtscheldingen ligt, net als de inkomsten, hoger dan de begroting en bedraagt € 3,8 miljoen. Dit is € 0,4 miljoen hoger dan begroot.
- Het bedrag voor oninbare bedragen is € 0,1 miljoen lager uitgevallen voor het jaar 2025.
- Er is in 2025 € 0,2 miljoen onttrokken aan de voorziening 'oninbare' bedragen.
- De opbrengst voor de verontreinigingsheffing is in lijn met de begroting.

Kwijtschelding en oninbare bedragen

Kwijtscheldingen en oninbaarheid Waterschapsbelasting (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Kwijtschelding watersysteemheffing	1.691	1.753	1.528	1.564
Kwijtschelding zuiveringsheffing	2.088	2.147	1.872	1.945
Kwijtschelding verontreinigingsheffing	0	0	0	0
Oninbaarheid *	405	499	499	501
Totaal Kwijtschelding en oninbaarheid	4.184	4.399	3.899	4.010

Belastingplichtigen die niet in staat zijn hun belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kunnen of geheel of gedeeltelijke kwijtschelding van de belasting aanvragen. Dat heeft het algemeen bestuur besloten, net als de meeste andere waterschappen. De norm is gesteld op 100%. Dit houdt in dat in de regel kwijtschelding wordt verleend aan belastingplichtigen met een inkomen op of onder het bijstandsniveau. Kwijtschelding beperkt zich tot de verontreinigingsheffing, de zuiveringsheffing en de watersysteemheffing ingezetenen. Voor de watersysteemheffing gebouwd, ongebouwd en natuurterreinen is geen kwijtschelding mogelijk, omdat het bezit van woningen, gebouwen, ongebouwd en natuurterreinen vermogen veronderstelt. Het aantal toe te kennen/al toegekende verzoeken is lager uitgevallen dan verwacht. Bij de afhandeling van de verzoeken wordt in de meeste gevallen samengewerkt met de Groninger gemeenten.

Nog te bestemmen resultaat

Het resultaat van 2025 is toe te delen aan de waterschapstaken, zoals in onderstaande figuur is weergegeven.

Het resultaat voor het Watersysteembeheer ligt op € 2,6 miljoen. Het hogere resultaat is met name het gevolg van de lagere kosten voor goederen en diensten (€1,7 miljoen) en hogere belastingopbrengsten (€ 0,7 miljoen). Dit gezien ten opzichte van de primitieve begroting.

Het resultaat voor het Zuiveringsbeheer ligt op € -1,1 miljoen. Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door hogere lasten voor onderhoud en beheer (€ 0,8 miljoen) en lagere belastinginkomsten (€ 0,3 miljoen). Dit gezien ten opzichte van de primitieve begroting.

Het waterschap heeft één bestemmingsreserve die op het noodzakelijke prijspeil wordt gehouden door middel van het toevoegen van rente. Het betreft de reserve Gemaal De Slokkert. De benodigde rentetoevoeging is opgenomen als onderdeel van het bestemmingsvoorstel.

Voorstel bestemming resultaat 2025 (bedragen × € 1.000)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer	Totaal
Betreft			
Rentetoevoeging bestemmingsreserve De Slokkert	5	0	5
Algemene reserve (per saldo)	2.660	-1.062	1.598
Totaal	2.665	-1.062	1.603

Cleveringsluizen tussen het Lauwersmeer en de Waddenzee

Plaatsen vishotel Paterswoldsemeer

4 PARAGRAFEN

4.1 PARAGRAAF UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

FINANCIERING

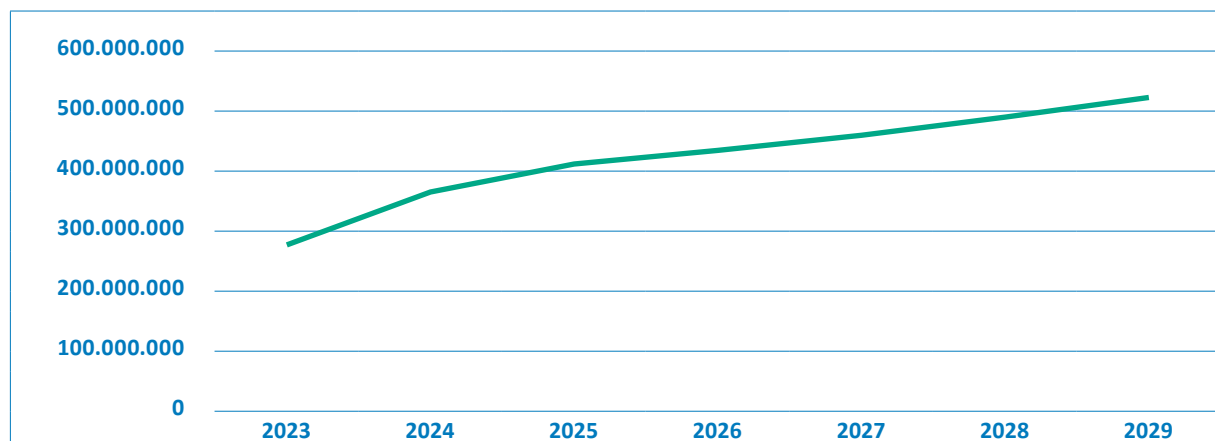
Algemene interne en externe ontwikkelingen

Alle waterschappen zijn met ingang van verslaggevingsjaar 2025 verplicht om een aantal financiële kengetallen op te nemen in de begroting en de jaarstukken. Met deze kengetallen staat de relatie tussen taakuitoefening, financiële positie en belasting(-druk) centraal. Deze kengetallen vormen een toevoeging in de toelichting op de ontwikkelingen in de financiële positie van het waterschap. Deze kengetallen worden door de waterschappen al actief gebruikt in de jaarlijkse benchmark van de Unie van Waterschappen, de Waterschapsspiegel. Ook maken de kengetallen onderdeel uit van de Visie op schuld die door het algemeen bestuur is vastgesteld in 2023. In het treasurystatuut wordt inzicht gegeven in de inrichting en borging van de financieringsfunctie (alle handelingen met betrekking tot financiële waarden, zoals lenen en betalen), de uitgangspunten van het risicobeheer van de financieringsfunctie en de richtlijnen en limieten voor invoering van de financieringsfunctie. Het beleid is erop gericht een optimaal rendement te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te reduceren. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden beheerst. De treasurycommissie is verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit beleid en legt daarover verantwoording af aan het dagelijks bestuur. De aangetrokken liquide middelen worden uitsluitend besteed aan de uitvoering van de publieke taken van het waterschap, waarbij kredieten op basis van besluitvorming in het Algemeen Bestuur worden vrijgegeven. Verder blijft het Waterschap binnen de vastgelegde kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Schuldenlast

In de begroting wordt het algemeen bestuur geïnformeerd over de meest actuele stand van de schuldenlast. De investeringsraming laat zien dat voor het komende jaar het totale investeringsvolume € 72 miljoen is. Op basis van de verwachte investeringsuitgaven uit het jaarplan 2026 voor de komende jaren is de schuldenlast opnieuw in kaart gebracht. Voor 2025 en 2026 betekent dit dat de schuldenlast zich ontwikkelt van eind 2025 € 409 miljoen naar eind 2026 € 433 miljoen.

De liquiditeitsprognose voor de jaren na 2025 laat zien dat er opnieuw extra externe middelen via leningen nodig zijn.

Rentevisie

In overeenstemming met de rentevisie is in het begin van 2025 vroegtijdig een lening afgesloten, aangezien een rentestijging werd verwacht. Deze rentevisie is gebaseerd op de rentevisie van enkele gezaghebbende financiële instellingen, zoals de Nederlandse Waterschapsbank.

Rentelasten en rente resultaat

(bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025
Rentelasten	9.284,3	8.759,2	7.837,9
Rentebaten	1.424,9	188,2	188,2
Renteresultaat	-7.859,4	-8.571,0	-7.649,7

Financieringstekort

Het verwachte investeringstekort in 2025 heeft geleid tot het aantrekken van een langlopende lening van € 70 miljoen. Aangezien de het investeringsniveau in 2025 lager lag dan begroot, is er momenteel voldoende liquiditeit om de financieringsbehoefte van het eerste kwartaal van 2026 te dekken.

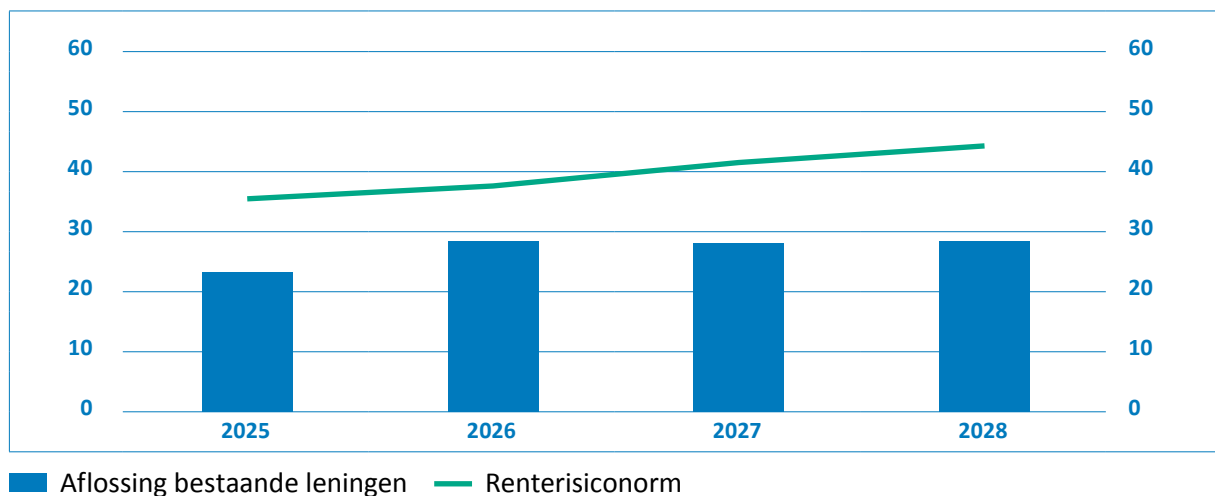
Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een belangrijk wettelijk criterium voor het kortlopend vreemd vermogen en is in de wet gesteld op 23% van begrote exploitatielasten over een jaar (2025: 126,6 miljoen). Waterschap Noorderzijvest voldoet in 2025 aan deze norm.

De renterisiconorm

Nog een toetsingscriterium is het renterisico voor de lange schulden. De renterisiconorm is bedoeld om ervoor te zorgen dat de portefeuille met langlopende leningen van waterschappen niet te gevoelig wordt voor veranderingen van de rente. Het is niet toegestaan de renterisiconorm te overschrijden.

Aflossing en renterisiconorm

Als norm voor het renterisico wordt een percentage van 30% van het begrotingstotaal aangehouden. Voor 2025 betekent dit een bedrag van € 37,9 miljoen. Het bedrag waarover in 2025 renterisico wordt gelopen bedraagt € 23,2 miljoen en bestaat uit aflossingen op de vaste geldleningen.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEEHERING

Bij het uitvoeren van haar activiteiten heeft Noorderzijlvest te maken met risico's en onzekerheden. Door het uitvoeren van risicomanagement borgt Noorderzijlvest de continuïteit en kwaliteit van de werkzaamheden en de financiële positie van het waterschap. Veelal worden risico's afgedekt door het opzetten van procedures, door het afsluiten van verzekeringen of door het treffen van voorzieningen. Daarentegen zijn er ook risico's die niet afgedekt kunnen worden door deze maatregelen, deze zullen gedekt moeten worden uit de algemene reserve.

Beoordeling risicomanagement(proces)

Een goed ingericht risicomanagementproces helpt ons om meer succesvol te worden in het bereiken van onze doelstellingen en resultaten. Sinds 2024 zijn we bezig om ons risicomanagement verder te professionaliseren. Hiermee ontwikkelen we een uniforme en transparante werkwijze waarmee een oordeel kan worden gevormd over de omvang en samenstelling van ons weerstandvermogen. Inmiddels hanteren we een systematiek voor het opstellen van ons risicoprofiel die aansluit bij landelijke normen en standaarden. We hebben de risico's die van belang zijn voor de financiële positie van ons waterschap inzichtelijk gemaakt. Tot slot heeft het algemeen bestuur de uitgangspunten voor risicomanagement opgenomen in het nieuwe financieel beleid, dat is vastgesteld op 2 april 2025.

Het komende jaar gaan we verder met het ontwikkelen van de gewenste kennis en tools zodat risicomanagement ook geïntegreerd is in het gedrag en handelen van onze medewerkers.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen geeft aan in welke mate het waterschap financiële tegenvallers kan opvangen, zonder dat de (beleids)uitvoering in gevaar komt. Het weerstandvermogen wordt bepaald door een relatie te leggen tussen de weerstandscapaciteit (de middelen die beschikbaar zijn om niet begrote kosten te dekken) en de risico's die het waterschap loopt en waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen (benodigde weerstandscapaciteit). De ratio weerstandvermogen is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit.

In formule weergegeven:

$$\text{Ratio weerstandvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Voor de waardering van de ratio wordt onderstaande normtabel gehanteerd:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

In het financieel beleid is bepaald dat het weerstandsvermogen mag variëren tussen 1,0 en 1,4 maal de benodigde capaciteit (ratio C). De wetgever stelt overigens geen eisen aan het weerstandsvermogen; het waterschap is vrij om deze zelf te bepalen.

Beschikbare weerstandscapaciteit (middelen)

In het financieel beleid is bepaald dat de beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de algemene reserves (vrij besteedbare deel eigen vermogen). Aan het eind van boekjaar 2025 bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit, inclusief toevoeging resultaat, € 20,3 miljoen.

Gesplitst naar de twee taken is dit:

- Watersysteembeheer € 16,9 miljoen;
- Zuiveringsbeheer € 3,4 miljoen.

Post onvoorzien

Naast de risico's die ten laste van het weerstandsvermogen komen, zijn er bedrijfsvoeringsrisico's die ten laste van de post onvoorzien komen. Voorbeelden van dergelijke risico's zijn een breuk in een persleiding, een faillissement van een leverancier, kortdurende uitval van infrastructuur of schade aan eigendommen van derden. In de exploitatiebegroting is hiervoor een post onvoorzien opgenomen. Deze is echter beperkt van omvang (€ 10.000). Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat er voldoende middelen in de exploitatiebegroting zijn opgenomen om eventuele tegenvallers op te vangen.

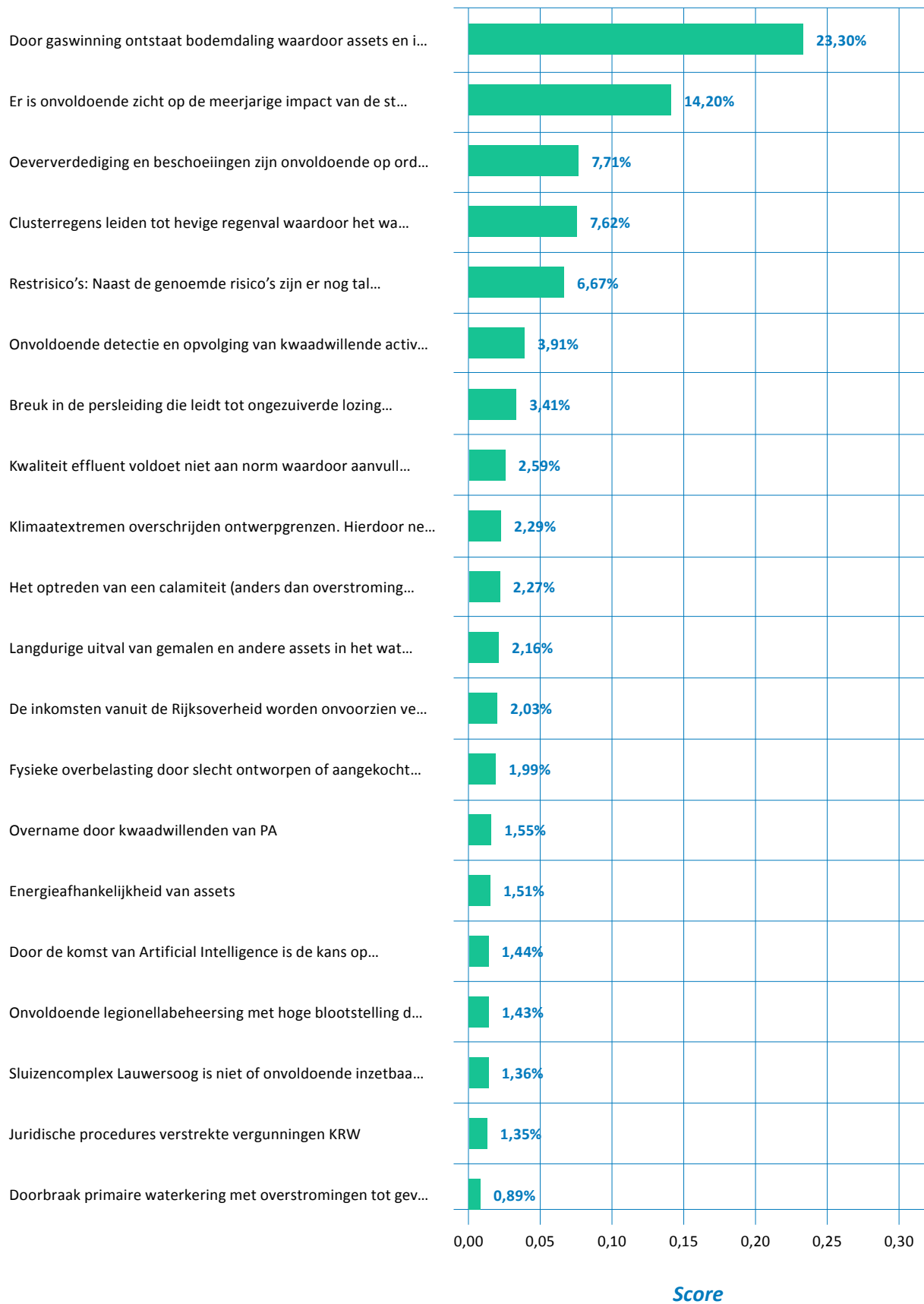
Benodigde weerstandscapaciteit (geïntariseerde risico's)

We hebben voor het jaarverslag de belangrijkste risico's opnieuw geïntariseerd en gekwalificeerd. De risico's zijn onderverdeeld in risicogebieden. Projecten zijn buiten beschouwing gebleven omdat deze ook een eigen risicobuffer hebben, en zijn pas relevant als de risico's de projectbuffer overstijgen. Voor de rangschikking van de risico's op grootte en voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit wordt gebruikgemaakt van de Monte Carlo simulatie. De risico's en de gevolgen binnen een bepaalde bandbreedte geven de input aan de simulatie. In werkelijkheid zullen alle risico's zich nooit allemaal tegelijk en maximaal voordoen. Daarom wordt met behulp van deze simulatie de toekomst gesimuleerd om tot een realistisch benodigde weerstandscapaciteit te komen. De risico-inschatting is gebaseerd op subjectieve aannames, waarbij het inzicht sterk afhankelijk is van vele onzekere toekomstige factoren.

Uit de Monte Carlo simulatie volgt ook een gevoeligheidsanalyse waarmee wordt bepaald wat het aandeel van ieder individueel risico is in de simulatie. In onderstaande grafiek wordt de gevoeligheidsanalyse voor de individuele risico's weergegeven. De gevoeligheidsanalyse bepaalt de onderlinge rangschikking van de risico's ten opzichte van elkaar.

Gevoeligheidsscore

Uit de gevoeligheidsanalyse is de top 10 aan risico's bepaald met een substantiële financiële impact.

Risicogebied	Risico	Kans	Maximaal financieel gevolg	Involed
Bestuur en management	Door gaswinning ontstaat bodemdaling waardoor assets en infrastructuur verzakken. Dit brengt onvoorziene en extra kosten met zich mee. Het risico is dat deze kosten in de toekomst onvoldoende kunnen worden verhaald op de veroorzaker.	1%	€ 500.000.000	23,30%
Financiën	Er is onvoldoende zicht op de meerjarige impact van de stijgende marktrente, waardoor de gemiddelde rente van de leningenportefeuille sneller stijgt dan in de begroting is voorzien, met een structurele verslechtering van de exploitatie tot gevolg.	65%	€ 5.000.000	14,20%
Watergangen en kunstwerken	Oeververdediging en beschoeiingen zijn onvoldoende op orde, waardoor wateroverlast kan ontstaan en/of extra kosten door achterstallig onderhoud.	50%	€ 3.500.000	7,71%
Waterkeringen en gemalen	Clusterregens leiden tot hevige regenval waardoor het water onvoldoende kan worden afgevoerd of dat het waterpeil in de waterwegen stijgt en buiten de oevers/keringen treedt. Het gevolg is beschadiging van de leefomgeving en infrastructuur.	35%	€ 5.000.000	7,62%
Bestuur en management	Restrisico's: Naast de genoemde risico's zijn er nog tal van tactische en operationele risico's die in dit risico worden gebundeld.	50%	€ 1.200.000	6,67%
ICT / Privacy	Onvoldoende detectie en opvolging van kwaadwillende activiteiten waardoor systemen kunnen worden gehackt of gegijzeld.	35%	€ 2.500.000	3,91%
Persleidingen en rioolgemalen	Breuk in de persleiding die leidt tot ongezuiverde lozingen op oppervlaktewater en zuivering stil komt te liggen. Herstarten van zuiveringsproces brengt extra kosten met zich mee.	15%	€ 5.000.000	3,41%
RWZI's	Kwaliteit effluent voldoet niet aan norm waardoor aanvullende maatregelen tegen extra kosten moeten worden genomen.	60%	€ 1.000.000	2,59%
Waterkeringen en gemalen	Klimaatextremen overschrijden ontwerp grenzen. Hierdoor nemen storingen, capaciteitsknelpunten en versnelde degradatie toe.	35%	€ 1.500.000	2,29%
Bestuur en management	Het optreden van een calamiteit (anders dan overstroming of ICT hack). Het kan gaan om een grote brand, fraude of bijvoorbeeld energie problematiek zoals uitval of congestieproblematiek, pandemie, etc.	5%	10.000.000	2,27%

Op basis van de risico's komt uit de Monte Carlo simulatie een benodigde weerstandscapaciteit van € 14 miljoen bij 90% zekerheid. Dit betekent dat 90% van het totale reëel financieel gevolg wordt meegenomen. Dit is volgens de landelijke standaarden een gangbaar percentage. De omvang van de benodigde weerstandscapaciteit is ten opzichte van de laatste actualisatie (bij Jaarplan 2026) gestegen (was € 11,4 miljoen). Dit komt omdat we het risicoprofiel afgelopen periode hebben doorontwikkeld naar een organisatiebreed profiel.

De ratio van het weerstandsvermogen wordt dan als volgt bepaald:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (€ 20.316.000)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (€ 14.046.404)}}$$

Conclusie

Om te bepalen of Waterschap Noorderzijvest in staat is om de financiële gevolgen van de risico's met een substantiële financiële impact op te vangen is het weerstandsvermogen berekend. De conclusie is dat het weerstandsvermogen 'Ruim voldoende' is met een ratio van 1,45.

Ontwikkelingen - BTW op pensioenen medewerkers

Op 30 september 2025 heeft het Hof Arnhem-Leeuwarden twee uitspraken gedaan met betrekking tot pensioenuitvoering en BTW. In deze uitspraken heeft het Hof - kort weergegeven - beslist dat de uitvoering van een pensioenregeling één dienst is die niet kwalificeert als een voor de BTW vrijgestelde verzekeringsdienst. Bij effectuering van deze uitspraken zou het pensioenfonds recht hebben op aftrek van voorbelasting en de volledige pensioenpremie belast zijn met BTW. Dit zou aanzienlijke financiële gevolgen voor ons waterschap hebben, omdat wij de betreffende BTW niet kunnen aftrekken.

Echter, de staatssecretaris van Financiën heeft op 12 november 2025 in een officiële mededeling kenbaar gemaakt dat hij deze Hof-uitspraken niet overneemt als uitgangspunt voor de belastbaarheid van pensioenpremies, mede omdat deze in tegenstelling zijn aan de uitspraak van het Hof Amsterdam uit 2023 met betrekking tot eenzelfde situatie. Tegen deze laatste uitspraak heeft belanghebbende beroep in cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. Zolang de Hoge Raad in die procedure geen uitspraak heeft gedaan, blijft het uitgangspunt voor de staatssecretaris en de Belastingdienst dat de pensioenuitvoering als één vrijgestelde dienst moet worden aangemerkt, overeenkomstig de uitspraak van Hof Amsterdam. Voor pensioenfondsen die het standpunt van staatssecretaris/ Belastingdienst (blijven) toepassen, waaronder het ABP, is er geen verplichting om BTW over de pensioenpremie te berekenen. Gecombineerd met het feit dat de uitspraak van de Hoge Raad in de cassatieprocedure geen terugwerkende kracht heeft, betekent dit dat er op het moment van schrijven geen wijzigingen optreden in de praktijk: het ABP zal vooralsnog geen BTW in rekening brengen en dat ook over 2025 en voorgaande jaren niet doen.

Op het moment van schrijven is de stand van zaken van de cassatieprocedure bij de Hoge Raad dat eerst de Advocaat Generaal een conclusie zal trekken. Over het moment waarop de Hoge Raad vervolgens uitspraak zal doen, is volgens het ministerie nog niets te zeggen. Mocht de Hoge Raad in 2026 besluiten dat de pensioenuitvoering geen BTW-vrijgestelde dienst is, dan zijn er voor het waterschap alleen over 2026 financiële consequenties. Na overgang op het nieuwe pensioenstelsel, wat het ABP op 1 januari 2027 doet, zijn pensioenfondsen aangemerkt als beleggingsfondsen, waarvan de diensten van BTW zijn vrijgesteld. Na 2026 doet deze BTW-problematiek zich überhaupt dus niet meer voor.

VERLOOP RESERVES VOOR TARIEFEGALISATIE

Het verloop van de algemene reserve

In het kader van tariefseglisatie is bij het vaststellen van het jaarplan 2025 besloten een onttrekking uit de algemene reserves te doen van € 2,0 miljoen. Daarnaast is het resultaat van 2024 toegevoegd aan de reserves.

Algemene reserves / kostendrager (bedragen x € 1.000)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer	Totaal
Stand per 1 januari 2025	12.922	4.335	17.257
Toevoeging / onttrekking per 1 januari 2025	2.536	920	3.456
Aanwending algemene reserves 2025	-1.249	-751	-2.000
Stand per 31 december 2025	14.209	4.504	18.713
Mutatie resultaat 2025	2.665	-1.062	1.603
Stand 31 december 2025 incl. resultaat 2025	16.874	3.442	20.316

Het verloop van de overige bestemmingsreserve

Samenstelling van de bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	01-01-2025	01-01-2024
Watersysteembeheer			
1. De Slokkert	85	100	120
2. Onderhoudsbaggeren in stedelijk gebied	44	44	44
3. FES waterbodemsanering	794	851	907
Totaal watersysteembeheer	923	995	1.071
Zuiveringsbeheer			
1. Reserve beheer oude leidingen	6.227	6.094	5.876
Totaal zuiveringsbeheer	6.227	6.094	5.876
Totaal bestemmingsreserves	7.150	7.089	6.947

VERLOOP VOORZIENINGEN

Samenstelling van de voorzieningen (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Arbeidsgerelateerde verplichtingen (8.1)		
1. Pensioen- en wachtgeld bestuur	2.779	2.548
2. WW rechten voormalig personeel	25	65
4. Rechten uitkering jubileum 25 en 40 jaar	655	593
Totaal voorzieningen	3.459	3.206

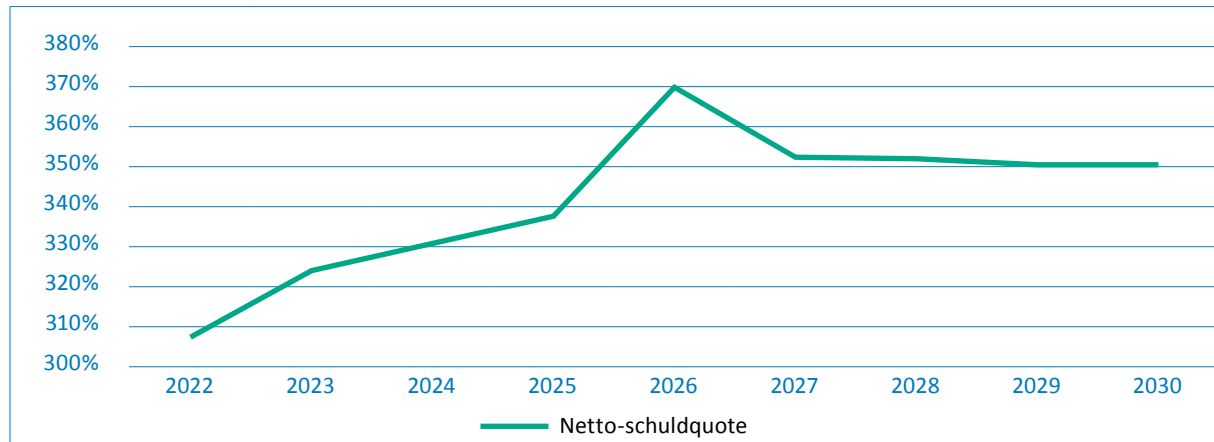
Verloop van de voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Totaal
Stand per 1 januari 2025	3.206
Toevoeging ten laste van de exploitatie	647
Onttrekking ten laste van de voorziening	-394
Stand per 31 december 2025	3.459

OVERIGE KENGETALLEN

Netto-schuldquote

Een veel gebruikt kengetal door overheden dat inzicht geeft in de omvang van schuld door het aangaan van leningen (het zogenoemd vreemd vermogen) is de netto-schuldquote. Dit is de verhouding tussen de omvang van de leningen en de inkomsten. De netto-schuldquote van Noorderzijlvest in 2025 is 390%. De schuld bedraagt dus bijna 4 keer de opbrengst van de belastinginkomsten. In de Visie op schuld hebben we bepaald dat het ons streven is met onze schuldquote onder de top c.q. iets boven het gemiddelde van de waterschappen in Nederland te liggen. Op dit moment ligt dit gemiddelde rond 324%.

Lastendruk

Hogere belastinginkomsten betekenen automatisch dat de netto-schuldquote daalt. De schuldquote moet daarom ook in perspectief bekeken worden met de lastendruk. Via het eigen belastingstelsel bekostigen de waterschappen hun taken grotendeels zelf. Deze wijze van bekostiging garandeert dat er voldoende geld is voor de voor Nederland essentiële bescherming tegen overstromingen en goed waterbeheer zonder dat er financiële concurrentie is met andere overheidstaken. Omdat ieder waterschapsgebied anders is en de democratisch gekozen besturen van de waterschappen andere keuzes maken, verschilt de belastingdruk van waterschap tot waterschap. De lastendruk wordt uitgedrukt door de hoogte van de lastendruk voor een meerpersoons-huishouden met eigen woning in vergelijking met het landelijk gemiddelde voor alle meerpersoonshuishoudens.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid (inclusief decentrale overheden). De opbouw van het EMU-saldo is als volgt:

EMU-saldo (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Opbouw van het EMU-saldo			
1. EMU-exploitatiesaldo	-480	-2.083	1.379
2. Invloed van investeringen			
Bruto investeringsuitgaven	-107.518	-134.353	-140.426
Investeringsubsidies en bijdragen	51.411	51.417	61.836
Verkoop van materiële en immateriële activa	0	0	0
Afschrijvingen	21.435	21.437	20.802
	-34.672	-61.499	-57.787

3. Invloed voorzieningen			
Toevoegingen aan de voorzieningen t.l.v. exploitatie	647	0	272
Onttrekkingen aan de voorzieningen t.b.v. exploitatie	0	0	0
Onttrekkingen rechtstreeks uit voorzieningen	394	0	-94
Externe vermeerderingen	0	0	0
	1.041	0	178
4. Deelnemingen en aandelen			
Boekwinst	0	0	0
Boekverlies	0	0	0
	0	0	0
Totaal EMU-saldo	-34.111	-63.582	-56.230

In de Jaarrekening bedraagt het EMU-saldo € 38,0 miljoen negatief. In de begroting was - € 63,6 miljoen opgenomen.

Het verschil van € 25,6 miljoen is als volgt te verklaren:

- Een hoger positief EMU-exploitatiesaldo (+ € 1,6 miljoen);
- Lagere bruto investeringen (+ € 23,1 miljoen);
- Hogere investeringssubsidies en bijdragen (+ € 0,2 miljoen);
- Hogere mutatie voorzieningen (+ € 1,0 miljoen).

Op grond van de Wet Houdbare overheidsfinanciën (HOF) behoort tot het EMU-saldo van een waterschap ook zijn aandeel in de EMU-saldi van de gemeenschappelijke regelingen, waarin wordt deelgenomen. Dat betekent dat in principe in de jaarrekening 2025 in het gerealiseerde EMU-saldo ook het aandeel van de gerealiseerde EMU-saldi van gemeenschappelijke regelingen zouden moeten worden opgenomen. Dit is in deze jaarrekening niet meegenomen omdat de vaststelling van de jaarrekeningen van de gemeenschappelijke regelingen met het Noordelijk Belastingkantoor en het Waterschapshuis nog niet heeft plaats gevonden.

Wendbaarheid van de begroting

Flexibiliteit in de begroting maakt het makkelijker om tegenvallers op te vangen. Daarnaast maakt een flexibele begroting keuzes zoals beleidswijzigingen, bezuinigingen en verbeteren van de financiële positie makkelijker. Een begroting met een hoog aandeel kapitaallasten (rente en aflossingen) is minder flexibel dan een begroting met een laag aandeel van deze kosten.

In de Visie op schuld hebben we bepaald dat wij streven naar een zo evenwichtig mogelijke verdeling van de lasten over de driehoek personeelslasten, goederen & diensten en kapitaallasten. Een goed uitgangspunt voor een indicator is een 1/3 deel voor elk van deze categorieën. Voor het jaar 2025 zijn de kapitaallasten 24% van de totale lasten. Dit zal de komende jaren door de hoge investeringsgraad oplopen.

Wendbaarheid van de begroting (bedragen × € 1.000)	2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Kapitaallasten	30.712	34.688	43.888	47.133	49.577	52.026
Totale lasten	126.670	141.537	151.177	160.085	168.231	175.401
Wendbaarheid van de begroting	24%	25%	29%	29%	29%	30%

4.2 PARAGRAAF ASSETMANAGEMENT

Assetmanagement - We optimaliseren het maatschappelijk rendement door passende en tijdig investeringen in onze assets

Processen over het bouwen en inrichten, het reguleren van het gebruik, het monitoren, het bedienen én het onderhouden van assets krijgen veel aandacht in het ‘procesgericht regie nemen op een data gedreven organisatie’. Op al deze onderdelen werken we toe naar de situatie dat deze onderdelen opnieuw beschreven, vastgelegd en geborgd zijn. Assetmanagement wordt in verschillende teams uitgevoerd. In 2025 is een grote inventarisatie gemaakt van de huidige staat van de assetmanagementplannen. Dit is een duidelijk startpunt voor het beoordelen en verbeteren van de huidige assetmanagementplannen. Een aantal meerjarenplannen dat volgens dit principe is gemaakt, moet nu geactualiseerd en doorontwikkeld worden. Het gaat dan om:

- (Kwantiteits)gemalen, stuwen en inlaten (Voldoende en gezond water);
- Rioolgemalen, rwzi's en persleidingen (Gezuiverd water).

WATERKERINGEN EN BIJBEHORENDE KUNSTWERKEN

Waterkeringen en bijbehorende kunstwerken bescherming van gebieden tegen hoge waterstanden op het wad en de rivieren.

Beoogd beheer- en onderhoudsniveau

De zorgplicht houdt in dat de beheerder de wettelijke taak heeft om de primaire kering aan de veiligheidseisen te laten voldoen en voor het noodzakelijke preventieve beheer en onderhoud te zorgen. Om die reden worden de keringen door de beheerder regelmatig geïnspecteerd om te beoordelen of de fysieke toestand van de kering nog in overeenstemming is met de eisen. In het geval de fysieke toestand van de kering door bijvoorbeeld technische veroudering of schade niet meer voldoet aan de eisen dient de beheerder de nodige onderhouds- en herstelmaatregelen te treffen. Het Kader voor de Zorgplicht heeft het karakter van een doelvoorschrift. De beheerder is zelf verantwoordelijk voor de inrichting en de uitvoering van de activiteiten van de zorgplicht en dient daar intern toezicht op te houden. De Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) houdt toezicht op de naleving van de zorgplicht voor de primaire keringen en de Provincie Groningen voor de regionale keringen. Met de Integrale veiligheidsrapportage geven we jaarlijks een integraal veiligheidsbeeld van de waterkeringen en de beheerorganisatie.

Doel onderhoud

Het onderhoud voeren we uit conform Onderhoudsplan primaire en regionale waterkeringen. Het primaire doel van het onderhoud van waterkeringen is dat de waterkeringen in goede staat zijn. Voor zover dit te combineren is met het primaire doel, wordt ruimte gegeven aan natuurontwikkeling, transport en recreatief medegebruik. Bij dit alles worden de bedrijfsmatige aspecten van het onderhoud (effectiviteit en efficiëntie) in het oog gehouden.

Planning van het onderhoud

De waterkeringen hebben jaarlijks cyclisch onderhoud nodig, dit onderhoud wordt door de unit Waterkering en Vaarwegbeheer in (jaar)opdracht gegeven aan de unit Onderhoud.

Onderhoudskosten

Beheersproduct onderhoud	Jaarplan 2025	Realisatie 2025	Saldo
Onderhoud primaire waterkeringen	697	729	-32
Onderhoud regionale en overige waterkeringen	186	151	35

WATERGANGEN, WATERKWANTITEITSKUNSTWERKEN EN GEMALEN

De watergangen, kunstwerken en gemalen voor waterkwantiteit vormen onze primaire assets voor het regionale waterbeheer. Met deze infrastructuur bedienen we de functies in het gebied zo goed mogelijk en proberen we situaties van zowel wateroverschot als watertekort effectief het hoofd te bieden.

Overzicht kapitaalgoederen

Objecten	Aantallen/km
Hoofdwaterlopen	2.496 km
Gemalen	151 stuks
Stuwen	829 stuks

In 2025 is een belangrijke stap gezet in het verkrijgen van inzicht op het gebied van waterkwantiteitskunstwerken door het uitvoeren van een uitgebreide inventarisatie ten behoeve van de objectopgave voor stuwen, gemalen en inlaten. De inventarisatie heeft geresulteerd in een lijst van objecten die in aanmerking komen voor renovatie of vervanging. De verzamelde informatie vormt de basis voor het opstellen van een onderbouwde prioritering, waarmee gericht keuzes kunnen worden gemaakt voor onderhoud en investeringen. Naar verwachting wordt deze prioritering in de loop van 2026 afgerond, zodat tijdig vervolgstappen kunnen worden bepaald.

Onderhoudskosten

Beheersproduct onderhoud	Jaarplan 2025	Realisatie 2025	Saldo
Onderhoud waterlopen (excl.keringen/kaden)	2.032	1.605	427
Onderhoud kunstwerken passieve waterbeheersing	258	685	-427
Onderhoud kunstwerken actieve waterbeheersing	1.735	1.956	-221

ZUIVERING TECHNISCHE WERKEN

Overzicht kapitaalgoederen

Objecten	Aantallen/km
Rioolwaterzuiveringsinstallaties	13 stuks
Persleidingen; in bedrijf	361 km
Persleidingen; buiten bedrijf gesteld	158 km
Gemalen	112 stuks

Beleidskader

Huidig onderhoudsniveau

Het onderhoud van een deel van de kapitaalgoederen, zijnde rioolgemalen, is primair gericht op risicomanagement. Hierbij worden risico's in balans gebracht met de kosten en prestaties binnen de wettelijke kaders. Daarnaast is een programma opgesteld groot onderhoud en nieuwbouw per zuiveringskring. Hierbij wordt niet alleen risico gestuurd onderhoud, maar ook koppelkansen, einde levensduur en strategische doelen meegenomen in de besluitvorming.

Groot onderhoud is op RWZI Garmerwolde van straat 2 en straat 1 afgerond en straat 3 is in voorbereiding.

Planning van het onderhoud

Voor de persleidingen is er een vervangingsopgave inzichtelijk gemaakt. Dit zal verder omgezet gaan worden naar een meerjarenplanning. Voor de rioolgemalen zijn conditiescores vastgesteld welke richting geven aan de programmering voor het planbare onderhoud en vervanging om bedrijfszekerheid te borgen. Voor de rioolwaterzuiveringen is een meerjarenplanning gemaakt.

Onderhoudskosten

Beheersproduct onderhoud	Jaarplan 2025	Realisatie 2025	Saldo
Onderhoud transportstelsels	990	1.115	-125
Onderhoud zuiveringsinstallaties	2.781	2.780	1
Beheer en onderhoud IBA-inrichtingen	196	187	9
Onderhoud slibverwerkingsinstallaties	1.147	1.121	26

WEGEN, VAARWEGEN, HAVENS EN BIJBEHORENDE KUNSTWERKEN

Provincie Groningen heeft het beheer van alle regionale vaarwegen ondergebracht bij lagere overheden. Van de aangewezen vaarwegen is ruim 200 kilometer door de provincies aan het waterschap Noorderzijlvest in beheer toegewezen. Het waterschap beheert alleen vaarwegen met een recreatieve functie. De provincie heeft zelf het vaarwegbeheer en nautisch beheer in formele zin, maar heeft de uitvoering van het beheer van de regionale vaarwegen overgedragen aan het waterschap. Het gaat hier om de aangewezen vaarwegen in de provinciale omgevingsverordening. Het vaarwegbeheer bestaat uit de zorg voor het vrijhouden van de vaarweg, het verwijderen van wrakken en nautisch baggeren. Tevens gaat het om de aanleg en het behoud van de infrastructurele voorzieningen die nodig zijn voor de scheepvaart. Vanuit nautisch beheer wordt gezorgd voor veilig en vlot scheepvaartverkeer door middel van plaatsing van bebording. De door het waterschap gemaakte kosten voor de uitvoering van bovengenoemde taken worden door de provincie betaald in de vorm van een jaarlijkse vergoeding.

Overzicht kapitaalgoederen

Objecten	Aantallen/km
Sluizen	17 stuks
Bruggen	86 stuks

Beleidskader

Beoogd beheer- en onderhoudsniveau

In de provinciale omgevingsverordeningen is vastgelegd welke vaarwegen door het waterschap worden beheerd, en welke normen gelden voor het vaarwegprofiel.

Planning van het onderhoud

Het waterschap onderhoudt het watersysteem om ervoor te zorgen dat onder andere de afvoercapaciteit en waterkwaliteit op orde blijven. In veel gevallen lift het beheer en onderhoud voor de vaarwegfunctie mee op deze onderhoudstaken. Soms is een aanvullende inspanning nodig voor het vaarwegbeheer. In het Beheer- en Onderhoudsplan (2021) van het waterschap staat op welke wijze het waterschap het beheer en onderhoud, waaronder het baggerwerk, uitvoert.

Onderhoudskosten

Beheersproduct onderhoud	Jaarplan 2025	Realisatie 2025	Saldo
Onderhoud vaarwegen en havens	0	0	0
Onderhoud kunstwerken vaarwegenbeheer	199	146	53

Maaikorven van de Grootmaarslagtocht

Baggeren Dwarsdiep

4.3 PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

De stand van zaken van de bedrijfsvoering, de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering, zijn gedetailleerd weergegeven onder de programmaverantwoording van programma 'Organisatie en omgeving'. In deze paragraaf is aanvullend nog inzicht gegeven in de bezettings- en verzuimgegevens. Daarnaast krijgt u in deze paragraaf informatie over de financiële rechtmatigheid en de maatregelen die worden ondernomen om rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden met betrekking tot de financiële rechtmatigheid te voorkomen.

Bezetting

Onderdeel	Werkelijke bezetting 2025	Jaarplan 2025	Werkelijke bezetting 2024
Watersysteem	176	182	169
Zuiveren	66	71	61
Bedrijfsvoering	104	98	92
Totaal bezetting (FTE)	346	351	322

Het aantal fte's van waterschap Noorderzijlvest is in 2025 toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De werkelijke bezetting is 346 fte (stand 31 december 2025). In het jaarplan 2025 was uitgegaan van een bezetting van 352 fte.

Ziekteverzuim

Jaar	Ziekteverzuim
2025	4,7%
2024	5,7%
2023	6,6%
2022	6,6%
2021	4,5%

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage is over 2025 uitgekomen op 4,7% (exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof en inclusief langdurig verzuim).

FRAUDERISICO

Voorkomen van fraude en onregelmatigheden

Het dagelijks bestuur van waterschap Noorderzijlvest is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van de waterschapstaken. Er is een frauderisicoanalyse opgesteld om de risicogebieden te identificeren en bewustwording te creëren. De frauderisicoanalyse wordt periodiek geactualiseerd. Vanuit de bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden en tevens worden de relevante geldstromen/processen gedurende het jaar betrokken in onze interne controles.

Stakeholders van het waterschap moeten erop kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zakendoen. Iedere medewerker legt bij indiensttreding een

integriteitsverklaring af en wij beschikken over gedragscodes welke openbaar beschikbaar zijn. In de organisatie is een meldpunt voor integriteit en ongewenst gedrag ingesteld waarin 3 interne vertrouwenspersonen en 1 externe vertrouwenspersoon zitting hebben. Bij de vertrouwenspersonen kunnen eventuele misstanden vertrouwelijk worden gemeld.

Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwickelen en toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van vertrouwenspersonen om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen dragen ertoe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy heeft een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordeelt de Chief Information Security Officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern, maar ook extern vanuit de sector. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie

Het dagelijks bestuur is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze aandacht krijgen.

FINANCIËLE RECHTMATIGHEID

Met ingang van 2025 verantwoord het dagelijks bestuur middels de rechtmatigheidsverantwoording over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties van de jaarrekening. In het Controleprotocol 2025 heeft het algemeen bestuur met het dagelijks bestuur afgesproken dat onrechtmatigheden vanaf € 187.500 (rapportagegrens) in de paragraaf Bedrijfsvoering worden toegelicht.

Lasten- en kredietoverschrijdingen zijn altijd onrechtmatig. In de financiële verordening zijn afspraken gemaakt tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur welke begrotings-onrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd (dus wel onrechtmatig maar acceptabel).

Afwijkingen worden als acceptabel/passend binnen het bestaande beleid aangemerkt in de volgende situaties:

- Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren;
- Indien de hiervoor benodigde financiële ruimte elders binnen het jaarplan kan worden gevonden.

In de rechtmatigheidsverantwoording is een toelichting gegeven op de acceptabele en niet-acceptabele onrechtmatigheden. De acceptabele afwijkingen worden volgens de afspraken in de financiële verordening niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Hieronder gaan wij in op de bevindingen met betrekking tot het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium.

Begrotingscriterium

Het algemeen bestuur heeft het budgetrecht, overschrijdingen van de lasten zijn per definitie onrechtmatig. Het uitgangspunt is dat onderschrijdingen van de lasten of investeringsuitgaven en over- en onderschrijdingen van de baten of investeringsinkomsten tijdig gemeld moeten worden. Onder tijdig wordt verstaan bij de kwartaalrapportages. Als ze zich voordoen na de laatste kwartaalrapportage is tijdig bij het aanbieden van de jaarstukken. Op basis van bovenstaande afspraak met het algemeen bestuur is vastgesteld dat er sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid van € 6,0 miljoen.

Het bedrag van € 6,0 miljoen is niet acceptabel, omdat geen tijdige begrotingswijzigingen hebben plaatsgevonden voor met name de overschrijding van de personeelskosten, hogere rentelasten door meer investeringen en doorbelasting interne uren.

De afwijkingen passen bij de doorontwikkeling van de organisatie en de grote opgaven die er liggen. Door het versterken van sturing op de planning en controlcyclus verwachten we in de aankomende jaren de begrotingsonrechtmatigheden te verminderen. De volgende verbetermaatregelen worden doorgevoerd:

- Meer grip op prognoses (voorspelbaarheid) door maandelijkse P&C gesprekken;
- Betere monitoring op de kwaliteit van de exploitatiecijfers en balans en toewerken naar periode afsluiting van de financiële administratie;
- Specifieke aandacht voor het vastleggen van verplichtingen, uren schrijven en jaarlijks activeren/boeken van rente, subsidiebijdragen en onderhandenwerk positie;
- Duidelijk beleggen en inbedden van de rollen in het kader van het 3-lijnen model.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het naleven van wet- en regelgeving. Ten aanzien van het voorwaardencriterium is vastgesteld dat in een aantal gevallen de Europese aanbestedingsrichtlijnen niet zijn nageleefd, voor een totaalbedrag van € 3,1 miljoen.

De onrechtmatigheden zijn onderkend en er zijn maatregelen genomen om de geconstateerde onrechtmatigheden op te heffen en de gevolgen daarvan zoveel als mogelijk te minimaliseren. Daarnaast zijn de interne procedures verder aangescherpt. Door de rol van contractmanagement duidelijk te beleggen vindt er duidelijke sturing plaats op de voorwaarden binnen de contracten. Verder wordt minimaal twee keer per jaar een interne controle op inkopen en aanbestedingen uitgevoerd om tijdig onrechtmatigheden te signaleren. Hierdoor kan op tijd worden bijgestuurd en kunnen de benodigde verbeteracties direct in gang worden gezet.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheids gelden en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen. Er is geen sprake van bevindingen op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik. Het beleid om misbruik en/of oneigenlijk gebruik van overheids gelden te voorkomen, vastgesteld door het dagelijks bestuur in 2016, wordt in 2026 herzien.

Overige (niet financiële) onrechtmatigheden

Naast de drie hierboven genoemde criteria is het op grond van de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV verplicht om in de paragraaf bedrijfsvoering tevens te rapporteren over eventuele niet financiële onrechtmatigheden. Denk hierbij aan de naleving van de regels uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) waaronder het overschrijden van de renterisiconorm en/of de kasgeldlimiet voor meerdere kwartalen. Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet Fido. Een toelichting is opgenomen in de paragraaf Uiteenzetting van de financiële positie.

De dijk tussen Delfzijl en de Eemshaven

4.4 PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de bestuurlijke participaties van Noorderzijlvest. Verbonden partijen zijn externe organisaties waarin we een bestuurlijk en een financieel belang hebben.

De paragraaf verbonden partijen bevat ten minste de:

- Visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- Lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
  - Gemeenschappelijke regelingen;
  - Vennootschappen en coöperaties;
  - Stichtingen en verenigingen;
  - Overige verbonden partijen.

De bestuurlijke kaders (visie en beleid) rond verbonden partijen zijn vastgelegd in de Nota verbonden partijen, die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 februari 2019. In 2021 heeft een evaluatie plaatsgevonden en is besloten tot ongewijzigde voortzetting van de deelname aan de huidige verbonden partijen en tot verbetering van de informatievoorziening omtrent de verbonden partijen. Met het overzicht van de verbonden partijen in deze paragraaf wordt daar opvolging aan gegeven.

Beschoeing Paterswoldsemeer

VERBONDEN PARTIJEN

Gemeenschappelijke regeling Hunze en Aa's				
In de reglementen van Waterschap Noorderzijvest en van Waterschap Hunze en Aa's is bepaald dat het waterschap samenwerkt met een of meerdere waterschappen ten behoeve van een doelmatige uitoefening van grootschalige reglementaire taakonderdelen en dat daartoe een regeling is aangegaan. Het laboratorium is in eigendom van Waterschap Hunze en Aa's. De betreffende zuiveringen en slibinstallatie zijn in eigendom van Waterschap Noorderzijvest.				
Algemene gegevens				
Ingangsdatum	1 januari 2000			
Rechtsvorm	Lichte gemeenschappelijke regeling, en dus geen apart bestuur ('Regeling zonder meer').			
Deelnemers	Waterschap Noorderzijvest en Waterschap Hunze en Aa's			
Vestigingsplaats	Groningen			
Overgedragen bevoegdheden	Geen			
Openbaar belang	Tussen Waterschap Hunze en Aa's en Waterschap Noorderzijvest wordt samengewerkt ten aanzien van een aantal benoemde activiteiten op het terrein van de afvalwaterinzameling, afvalwaterzuivering, ontwateren en verwerking van slib, laboratoriumwerkzaamheden, het sluiten van (dijk)coupures en de beheerkosten van het fonds oude leidingen. Hiertoe is een gemeenschappelijke regeling aangegaan.			
Bestuurlijk belang	In 2021 is een nieuwe verdeling van het aandeel in de zuiveringstaak en voor de laboratorium-werkzaamheden vastgesteld. Met ingang van 2022 bedraagt het aandeel van Waterschap Noorderzijvest 58% voor de zuiveringstaken en 45% voor de laboratoriumwerkzaamheden. Daarnaast is vanaf 2022 overeengekomen dat verrekening plaats vindt op basis van werkelijke kosten.			
Doelstellingen / ontwikkelingen	Continuering voor de toekomst.			
Bestuurlijke bevoegdheden	Besluitvorming vindt plaats binnen het Dagelijks Bestuur (DB) van het individuele waterschap.			
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	Algemeen Bestuur: niet van toepassing Dagelijks Bestuur: dhr. B. Wiersema			
Ambtelijke contactpersoon	Directeur Afvalwaterketen en Digitale Informatie: Mevr. J. Finkielsztajn			
Financiële gegevens				
Financieel belang	Ontvangst bijdrage van Waterschap Hunze en Aa's € 12,0 miljoen (afrekening 2025). Betaling bijdrage aan Waterschap Hunze en Aa's € 2,0 miljoen (afrekening 2025). Stand Fonds Oude Leidingen: € 6,2 miljoen (31-12-2025).			
Per ultimo, balans FVA (bedragen x € 1 miljoen)				
	2025	n.v.t.		
	2024	n.v.t.		
	Mutatie	n.v.t.		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 miljoen)				
	Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
	2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Risico's				
Risico profiel o.b.v. nota VP				
Beschrijving risico's NZV	De financiële risico's van de verbonden partij zijn ingeschat als beperkt.			

Noordelijk Belastingkantoor (NBK)				
Het Noordelijk Belastingkantoor is een samenwerking op het gebied van belastingen in de drie noordelijke provincies.				
Algemene gegevens				
Ingangsdatum	1 januari 2018			
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie			
Deelnemers	Waterschappen Noorderzijvest, Hunze en Aa's en Wetterskip Fryslân en de gemeenten Groningen en Eemsdelta en Noordenveld			
Vestigingsplaats	Haren, Raadhuisplein 10			
Overgedragen bevoegdheden	Heffing en invordering van watersysteemheffing, verontreinigingsheffing en zuiveringsheffing.			
Openbaar belang	Behartiging van belangen op gebied van heffing en invordering van belastingen en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.			
Bestuurlijk belang	Het procentuele aandeel van Waterschap Noorderzijvest in 2025 van het Noordelijk Belastingkantoor bedraagt 13,5%. Iedere deelnemer heeft 1 stem in het bestuur. Het bestuur bestaat uit vier personen waarvan 1 uit waterschap Noorderzijvest.			
Doelstellingen / ontwikkelingen	Eén van de doelstellingen die ten grondslag ligt aan de oprichting van deze gemeenschappelijke regeling, betreft het verlagen van de perceptiekosten van de heffing en invordering van de waterschapslasten. Daarnaast is het borgen van de continuïteit en het verbeteren van de kwaliteit een belangrijk uitgangspunt. Dit alles is mogelijk door bundeling van kennis, kwaliteit en kwantiteit van de deelnemers. De strategie voor de langere termijn is om uit te groeien tot een belastingkantoor voor alle lokale overheden.			
Bestuurlijke bevoegdheden	De algemene regels en bevoegdheden van de Gemeenschappelijke regeling, als verbonden partij, zijn gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De ontwerpbegroting is de basis voor een deelnemer voor het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van de gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur van Waterschap Noorderzijvest dient jaarlijks een zienswijze in op de ontwerpbegroting.			
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	Algemeen Bestuur: niet van toepassing Dagelijks Bestuur: dhr. B. Wiersema			
Ambtelijke contactpersoon	Directeur Afvalwaterketen en Digitale Informatie: Mevr. J. Finkielstzajn			
Financiële gegevens				
Financieel belang	Over 2025 heeft NZV 13,0% bijgedragen van het totaal van de bijdragen van de deelnemers in de GR.			
Per ultimo, balans FVA (bedragen x € 1 miljoen)				
	2025	n.v.t.		
	2024	n.v.t.		
	n.v.t.	n.v.t.		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 miljoen)				
	Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
	2025	€ 0,0	€ 5,4	€ 0,0
	2024	€ 0,0	€ 5,6	€ 0,0
Risico's				
Risico profiel o.b.v. nota VP				
Beschrijving risico's NZV	De financiële risico's worden als beperkt ingeschat.			

Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis (HWH)			
<p>Het Waterschapshuis is opgericht om op het gebied van Informatie- en Communicatietechnologie producten te ontwikkelen die voorzien in een brede gezamenlijke behoefte, waarmee samenwerking wordt beoogd tussen waterschappen en andere overheden. Onder regie van HWH spannen de waterschappen zich in om de kwaliteit van de digitale dienstverlening voor en naar burgers en bedrijven te verbeteren en om daarin een kostenbesparing op de ICT uitgaven te bewerkstelligen.</p>			
Algemene gegevens			
Ingangsdatum	1 juli 2010		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Deelnemers	Waterschap Noorderzijvest en alle andere waterschappen in Nederland		
Vestigingsplaats	Amersfoort (Stationsplein)		
Overgedragen bevoegdheden	<p>De bevoegdheden zijn geregeld in artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling.</p> <p>Lid 1: Aan het bestuur van HWH worden geen publiekrechtelijke bevoegdheden van de deelnemers overgedragen.</p> <p>Lid 2: Het bestuur van HWH is bevoegd tot regeling en bestuur ter behartiging van die taken die HWH in de regeling zijn opgedragen.</p>		
Openbaar belang	<p>Het is een expertinstituut en serviceorganisatie voor waterschappen. Doel is het in opdracht van deelnemers en eventueel derden realiseren van renderende samenwerking op informatie- en bedrijfsprocessen en daarmee behartiging van behoeften van algemeen belang van de watersector (artikel 3 van de GR).</p>		
Bestuurlijk belang	<p>Het algemeen bestuur bestaat uit zoveel leden als er waterschappen aan de regeling deelnemen. Namens Waterschap Noorderzijvest heeft dhr. B. Wiersema zitting in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter, secretaris-directeur en vier andere door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen leden. Ieder lid heeft 1 stem.</p> <p>Alle waterschappen die aan het Waterschapshuis deelnemen, zijn als eigenaar verantwoordelijk voor de instandhouding van het Waterschapshuis. Alleen de waterschappen die ook aan een bepaald programma of project deelnemen dragen als opdrachtgever de kosten en risico's van dat programma of project.</p>		
Doelstellingen / ontwikkelingen	<p>Het Waterschapshuis bevordert dat waterschappen samenwerken aan het datagedreven waterschap van de toekomst om gezamenlijk voordeel te behalen. Wij vervullen de wensen van waterschappen, inventariseren of er samenwerking mogelijk is en vinden oplossingen voor problemen. Binnen het Waterschapshuis werken waterschappen en partners in verschillende samenstellingen aan (digitale) vernieuwingen en oplossingen waar vanuit de waterschappen behoefte aan is.</p>		
Bestuurlijke bevoegdheden	<p>De algemene spelregels en bevoegdheden van de Gemeenschappelijke regeling, als verbonden partij, zijn gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De ontwerpbegroting is de basis voor een deelnemer voor het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van de gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur van Waterschap Noorderzijvest dient jaarlijks een zienswijze in op de ontwerpbegroting.</p>		
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	<p>Algemeen Bestuur: niet van toepassing Dagelijks Bestuur: dhr. B. Wiersema</p>		
Ambtelijke contactpersoon	Directeur Afvalwaterketen en Digitale Informatie: Mevr. J. Finkielsztajn		
Financiële gegevens			
Financieel belang	-		
Per ultimo, balans FVA (bedragen x € 1 miljoen)			
n.v.t.	n.v.t.		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 miljoen)			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2025	€ 0,0	€ 24,9	-/- € 0,4
2024	€ 0,0	€ 15,1	-/- € 0,7
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP			
Beschrijving risico's NZV	De financiële risico's van de verbonden partij zijn ingeschat als beperkt.		

Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)			
De Nederlandse Waterschapsbank is opgericht om zorg te dragen voor een goede financiële dienstverlening aan de overheidssector. De bank financiert waterschappen, gemeenten en provincie en vertrekt kredieten aan instellingen voor volkshuisvesting, gezondheidszorg en onderwijs.			
Algemene gegevens			
Ingangsdatum	5 mei 1954		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (N.V.)		
Deelnemers	Waterschap Noorderzijlvest en alle overige waterschappen in Nederland		
Vestigingsplaats	Den Haag (Rooseveltplantsoen)		
Overgedragen bevoegdheden	Geen		
Openbaar belang	De NWB levert diensten op het gebied van betalingsverkeer, kredietverlening en consultancy. Hoofdoelstelling is het zo goed en goedkoop mogelijk financieren van de Nederlandse publieke sector.		
Bestuurlijk belang	Het Waterschap Noorderzijlvest bezit circa 2% van de aandelen (1 januari 2023).		
Doelstellingen / ontwikkelingen	Hoofdoelstelling is het zo goed en goedkoop mogelijk financieren van de Nederlandse publieke sector.		
Bestuurlijke bevoegdheden	De algemene spelregels en bevoegdheden van de NV zijn gebaseerd op boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het wettelijk kader is uitgewerkt in statuten van de NV.		
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	AvA: dhr. B. Wiersema RvC: geen		
Ambtelijke contactpersoon	Directeur Afvalwaterketen en Digitale Informatie: Mevr. J. Finkielstajn		
Financiële gegevens			
Financieel belang	<ul style="list-style-type: none"> - 1.107 aandelen A à € 115,- nominaal en volgestort. - 170 aandelen B à € 460,- nominaal, waarop 25% gestort. - Ontvangen dividend 2025 € 1,1 miljoen. 		
Per ultimo, balans FVA (bedragen x € 1 miljoen)			
2024	€ 0,154		
2023	€ 0,154		
Mutatie	geen		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 miljoen)			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2024	€ 2.094	€ 76.347	€ 94
2023	€ 2.060	€ 73.523	€ 126
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP			
Beschrijving risico's NZV	De financiële risico's van de verbonden partij zijn ingeschat als beperkt.		

Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA)			
STOWA is het kenniscentrum van de regionale waterbeheerders (veelal de waterschappen) in Nederland. STOWA ontwikkelt, vergaart, verspreidt en implementeert toegepaste kennis die de waterbeheerders nodig hebben om de opgaven waar zij in hun werk voor staan, goed uit te voeren. Deze kennis kan liggen op toegepast technisch, natuurwetenschappelijk, bestuurlijk juridisch of sociaalwetenschappelijk gebied.			
Algemene gegevens			
Ingangsdatum	1971 (voorheen STORA)		
Rechtsvorm	Stichting		
Deelnemers	Waterschappen en provincies (via IPO)		
Vestigingsplaats	Amersfoort		
Overgedragen bevoegdheden	Geen		
Openbaar belang	Het (doen) verrichten van toegepast onderzoek ten dienste van instellingen belast met het beheer van watersystemen en waterketen, evenals het vergaren en verankeren van deze kennis bij de deelnemers.		
Bestuurlijk belang	Er is geen rechtstreeks bestuurlijk belang. Strikt genomen is de STOWA daardoor geen verbonden partij. Er zit slechts een klein aantal waterschapbestuurders in het stichtingsbestuur, maar zij zitten daar namens de andere waterschappen. Het bestuurlijk belang wordt dus indirect uitgeoefend via de andere waterschappen die in het bestuur zitten. De organisatie is opgenomen in dit overzicht, aangezien er wel een financieel belang is. Vanaf 1-12-2019 maakt de portefeuillehouder bedrijfsvoering, de heer Luitjens, van Noorderzijvest onderdeel uit van het bestuur van de stichting.		
Doelstellingen / ontwikkelingen	STOWA heeft als hoofddoelstelling: Het samen met de regionale waterbeheerders definiëren van hun kennisbehoeften en kennisleemten op het gebied van het waterbeheer en het voor én met deze beheerders ontwikkelen, bijeenbrengen, beschikbaar maken, delen, verankeren en implementeren van die kennis. In de uitgebrachte strategienota Energie in synergie van de STOWA is aangegeven dat de STOWA haar onderzoek in de periode 2019-2023 clustert in vijf maatschappelijke opgaven: klimaatadaptatie, waterveiligheid, waterkwaliteit, energietransitie en circulaire economie.		
Bestuurlijke bevoegdheden	De algemene spelregels en bevoegdheden van de stichting zijn gebaseerd op boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het wettelijk kader is uitgewerkt in statuten van de stichting.		
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	Dijkgraaf: Roeland van der Schaaf		
Ambtelijke contactpersoon	Directeur Watersystemen en Waterveiligheid: dhr. L. van Rosmalen		
Financiële gegevens			
Financieel belang	In 2024 ontving STOWA een bedrag van € 10,4 miljoen van de deelnemers in STOWA: de waterschappen en provincies. Daarnaast werd - in concrete projecten - nog € 15 miljoen bijgedragen door ministeries, waterbedrijven, provincies en waterschappen.		
Per ultimo, balans FVA (bedragen x € 1 miljoen)			
2024	n.v.t.		
2023	n.v.t.		
Mutatie	n.v.t.		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 miljoen)			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2024	€ 9,8	€ 8,4	€ 1,7
2023	€ 8,1	€ 11,5	€ 0,2
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP			
Beschrijving risico's NZV	De financiële risico's van de verbonden partij zijn ingeschat als beperkt.		

Stichting De Groninger Poldermolen (SDGP)			
Stichting De Groninger Poldermolens is juridisch eigenaar van 17 poldermolens en 1 korenmolen. De molens staan (merendeels) in het beheergebied van Waterschap Noorderzijvest, gevestigd te Groningen. Stichting De Groninger Poldermolens beschouwt zich als beheerder van het erfgoed (poldermolens) van Waterschap Noorderzijvest.			
Algemene gegevens			
Ingangsdatum	29 oktober 2015		
Rechtsvorm	Stichting		
Deelnemers	Waterschap Noorderzijvest, Het Rijk, Provincie Groningen, diverse gemeentes en donateurs		
Vestigingsplaats	Groningen		
Overgedragen bevoegdheden	Geen		
Openbaar belang	Het in stand en in werkende staat houden van de molens door onderhoud en restauratie, door ze als maalwerktuig ter beschikking te stellen aan vrijwillige molenaars (draai- en maalvaardig houden) en aan molenaars in opleiding en door ze open te stellen voor het publiek. Een aantal molens hebben een directe functie ten behoeve van het in stand houden van de waterpeilen en vormen onderdeel van het peilbeheer van het Waterschap Noorderzijvest. Een aantal andere molens hebben een ondersteunende functie in het peilbeheer.		
Bestuurlijk belang	Er is geen rechtstreeks bestuurlijk belang. Wel is er in vorm van een jaarlijkse bijdrage aan de stichting een financieel belang.		
Doelstellingen / ontwikkelingen	De stichting heeft als bijzondere doelstelling om de 18 molens zo goed mogelijk te beheren als cultureel erfgoed zodat ze onderdeel blijven van het landschap en de geschiedenis.		
Bestuurlijke bevoegdheden	De algemene spelregels en bevoegdheden van de stichting zijn gebaseerd op boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het wettelijk kader is uitgewerkt in statuten van de stichting.		
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	Lid namens Algemeen Bestuur: mevr. S Hilhorst Lid namens Dagelijks Bestuur: dhr. B. Wiersema		
Ambtelijke contactpersoon	Directeur Watersystemen en Waterveiligheid: dhr. L. van Rosmalen		
Financiële gegevens			
Financieel belang	Bijdrage in 2025: € 161.154,- Bijdrage in 2024: € 156.285,-		
Per ultimo, balans FVA (bedragen x € 1 miljoen)			
2025	n.v.t.		
2024	n.v.t.		
Mutatie	n.v.t.		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 miljoen)			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2025	€ 0,3	€ 0,6	€ 0,0
2024	€ 0,3	€ 0,7	€ 0,0
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP			
Beschrijving risico's NZV	De financiële risico's van de verbonden partij zijn ingeschat als beperkt.		

Vereniging Werken voor Waterschappen (VWvW)			
Eind 2018 is de Vereniging Werken voor Waterschappen (VWvW) opgericht, omdat vanaf 1 januari 2020 de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren van kracht is. De VWvW onderhandelt voor een CAO namens de waterschappen.			
Algemene gegevens			
Ingangsdatum	27 november 2018		
Rechtsvorm	Vereniging		
Deelnemers	21 waterschappen en 15 aan de waterschappen gelieerde organisaties		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Overgedragen bevoegdheden	Geen		
Openbaar belang	De VWvW behartigt het werkgeversbelang van de gemeenschappelijke sociale en sociaaleconomische belangen van de leden van de vereniging die activiteiten verrichten binnen de sector waterschappen.		
Bestuurlijk belang	2019 t/m 2020: 2 stemmen in de ledenvergadering (+/- 3% van totaal). In oktober van ieder oneven jaar worden op basis van de meest recente HR-monitor (aantal medewerkers) het aantal stemmen van ieder lid in de ledenvergadering vastgesteld.		
Doelstellingen / ontwikkelingen	Werken aan moderne werknemersvoorwaarden (CAO) voor waterschappen en gelieerde organisaties en neemt daarmee de werkgeverstaken over van de Unie van Waterschappen.		
Bestuurlijke bevoegdheden	De algemene spelregels en bevoegdheden van de stichting zijn gebaseerd op boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het wettelijk kader is uitgewerkt in statuten van de vereniging.		
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	LV: Dijkgraaf (Dhr. R van der Schaaf) DB: N.v.t.		
Ambtelijke contactpersoon	Secretaris Directeur: Dhr. B. Tammes		
Financiële gegevens			
Financieel belang	Bijdrage 2025: € 9.432		
Per ultimo, balans FVA (bedragen x € 1 miljoen)			
2025	n.v.t.		
2024	n.v.t.		
Mutatie	n.v.t.		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 miljoen)			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2025	€ 0,10	€ 0,03	€ 0,01
2024	€ 0,10	€ 0,05	-/- € 0,03
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP			
Beschrijving risico's NZV	De financiële risico's van de verbonden partij zijn ingeschat als beperkt.		

Unie van Waterschappen			
De Unie van Waterschappen is de vereniging van de 21 Nederlandse waterschappen. Waterschappen zijn verantwoordelijk voor het beheer van waterkeringen, het regionale waterbeheer en het zuiveren van afvalwater. De Unie van Waterschappen vertegenwoordigt de waterschappen in het nationale en internationale speelveld, behartigt hun belangen en stimuleert kennisuitwisseling en samenwerking.			
Algemene gegevens			
Ingangsdatum	19 november 1927		
Rechtsvorm	Vereniging		
Deelnemers	Alle 21 waterschappen		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Overgedragen bevoegdheden	Geen		
Openbaar belang	De Unie van Waterschappen behartigt de belangen van de Waterschappen en zorgt voor kennis en ervaringsuitwisseling tussen de waterschappen.		
Bestuurlijk belang	Als koepelorganisatie worden door de Unie van Waterschappen de belangen van ons Waterschap behartigd bij de rijksoverheid en in Europa waardoor wij zowel nationaal als internationaal een stevige bestuurslaag vormen.		
Doelstellingen / ontwikkelingen	De Unie van Waterschappen vertegenwoordigt de waterschappen in het nationale en internationale speelveld, behartigt de belangen van de waterschappen en stimuleert kennisuitwisseling en samenwerking.		
Bestuurlijke bevoegdheden:	De algemene spelregels en bevoegdheden van de stichting zijn gebaseerd op boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het wettelijk kader is uitgewerkt in statuten van de stichting.		
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	LV: Dijkgraaf (Dhr. R. van der Schaaf) DB: N.v.t.		
Ambtelijke contactpersoon	Secretaris Directeur: Dhr. B. Tammes		
Financiële gegevens			
Financieel belang	Bijdragen 2025: € 640.763,-		
Per ultimo, balans FVA (bedragen x € 1 miljoen)			
2025	n.v.t.		
2024	n.v.t.		
Mutatie	n.v.t.		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 miljoen)			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2025	€ 2,9	€ 25,0	€ 0,3
2024	€ 2,6	€ 24,0	€ 0,4
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP			
Beschrijving risico's NZV	De financiële risico's van de verbonden partij zijn ingeschat als beperkt.		

Overige samenwerkingsverbanden

Met betrekking tot enkele rioolwaterzuiveringsinstallaties tussen Waterschap Noorderzijvest en Wetterskip Fryslân is een overeenkomst afgesloten. Hierin is vastgelegd op welke wijze partijen gezamenlijk het formele beheer over de betreffend rioolwaterzuiveringsinstallatie hebben geregeld. In het zogenaamde 'Waterakkoord Noord', aangegaan met andere overheden, zijn afspraken vastgelegd over de verdeling van het IJsselmeerwater, verdeling van de kosten en onderlinge informatievoorziening.

4.5 OPENBAARHEIDSPARAGRAAF

De Wet open overheid (Woo) verplicht een bestuursorgaan tot openbaarmaking van informatie. Op grond van artikel 3.5 van de Woo is een bestuursorgaan verplicht om jaarlijks in de begroting en de verantwoording aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens en de uitvoering van de Woo. De focus van deze openbaarheidsparagraaf is de beschrijvende en kwalitatieve verantwoording op hoofdlijnen over de activiteiten die zijn uitgevoerd in 2025. Het gaat zowel over de reguliere activiteiten die uit de standaard budgetten worden bekostigd, als over de activiteiten die we realiseren vanuit de gelden die de Rijksoverheid beschikbaar stelt voor de implementatie en uitvoering van de Woo.

Actieve openbaarmaking van de zeventien verplichte categorieën documenten

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die we uit eigen beweging ondernemen om informatie openbaar te maken. De Woo benoemt zeventien categorieën die in ieder geval uit eigen beweging openbaar moet gaan maken. Sinds 1 november 2024 moeten organisaties de eerste vijf categorieën, samen de zogenoemde eerste tranche, openbaar maken. In 2025 hebben wij de documenten, processen en systemen van andere informatiecategorieën verder in beeld gebracht en vervolgstappen gezet met het actief openbaar maken ervan. De onderstaande tabel geeft een overzicht van alle informatiecategorieën en, indien van toepassing, het platform waarop de documenten openbaar worden gemaakt.

Nr.	Wetsartikel	Verkorte naam informatiecategorie	Platform
1	3.3 1a	Wetten en algemeen verbindende voorschriften	Landelijke voorziening
2	3.3 1b	Overige besluiten van algemene strekking	Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP)
3	3.3 1c	Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag	
4	3.3 1d	Organisatie en werkwijze	Register van overheids-organisaties en Woo-index
5	3.3 1e	Bereikbaarheidsgegevens	
6	3.3 2a	Bij vertegenwoordigende organen ingekomen stukken	Bestuursinformatiesysteem
7	3.3 2b	Vergaderstukken Staten-Generaal	Niet van toepassing
8	3.3 2c	Vergaderstukken decentrale overheden	Bestuursinformatiesysteem
9	3.3 2d	Agenda's en besluitenlijsten bestuurscolleges	Bestuursinformatiesysteem
10	3.3 2e	Adviezen	Nog niet openbaar/verplicht
11	3.3 2f	Convenanten	Nog niet openbaar/verplicht
12	3.3 2g	Jaarplannen en jaarverslagen	Website waterschap
13	3.3 2h	Subsidieverplichtingen anders dan met beschikking	Niet van toepassing
14	3.3 2i	Wet Open Overheid-verzoeken en -besluiten	Website waterschap (deels)
15	3.3 2j	Onderzoeksrapporten	Nog niet openbaar/verplicht
16	3.3 2k	Beschikkingen	Nog niet openbaar/verplicht
17	3.3 2l	Klachtoordelen	Website waterschap

De landelijke Woo-index is een dienst die helpt bij het vinden van overheidsdocumenten en informatie. De implementatie van de landelijke Woo-voorziening is verschoven. Verder hebben wij in 2025 een anonimeringstool geïmplementeerd en zijn de voorbereidingen voor een publicatieplatform gestart.

De inspanningsverplichting tot actieve openbaarmaking

De Woo geeft een algemene inspanningsverplichting tot actieve openbaarmaking voor andere documenten dan de zeventien categorieën. In 2025 zijn nog geen documenten gepubliceerd op basis van de inspanningsverplichting.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek)

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, de Woo-verzoeken. In 2025 zijn er 22 Woo-verzoeken ingediend.

De informatiehuishouding

Essentieel voor een goede uitvoering van de Woo is dat gevraagde informatie goed en snel te vinden is. In 2025 is een nieuw zaakstelsel in gebruik genomen. De documenten en dossiers uit het oude systeem zijn overgezet naar het nieuwe. Ze zijn hierdoor duurzaam toegankelijk. In 2025 is gestart met het opnieuw inrichten van samenwerking rond documenten in de kantooromgeving. De resultaten hiervan verwachten we in 2026. Zowel rond het zaakstelsel als de samenwerkingsomgeving krijgen medewerkers training en begeleiding in het beter bewaren van informatie.

De inventarisatie van de fysieke archieven door de Groninger Archieven is nog niet afgerond. Er is een recordmanager aangesteld voor het beheer van het zaakstelsel. Er zijn twee informatiebeheerders die de organisatie ondersteunen in het goed omgaan met informatie, het kwaliteitssysteem vormgeven en verbeterplannen implementeren. Er is een tijdelijke Senior Beleidsadviseur aangesteld voor het ontwikkelen van het informatiebeleid en -kaders.

In bredere zin gebruiken we data en informatie bij ons werk en wisselen we bij ons werk steeds meer informatie uit met onze omgeving. Datagedreven werken is cruciaal om ook in de toekomst onze uitdagingen aan te kunnen. We werken aan de hand van onze Routekaart digitale transformatie Noorderzijlvest, gebaseerd op de *Vaarkaat Digitaal op koers* van de Unie van Waterschappen.

Aanstelling en het in dienst hebben van een Woo-contactpersoon

De Woo schrijft voor dat ieder bestuursorgaan een of meer contactpersonen heeft om vragen van inwoners, bedrijven, instellingen en overheden te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie. Het waterschap Noorderzijlvest voldoet aan deze verplichting.

Andere activiteiten om de Woo te implementeren

Op basis van de in 2023 uitgevoerde impactanalyse is het implementatieplan verder ten uitvoer gebracht. Het plan is gericht op het blijvend voldoen aan de wettelijke verplichtingen. Ten behoeve van de implementatie van de Woo is actief kennis gedeeld met andere waterschappen en collega-overheden. We hebben daarnaast meegewerkt aan het tot stand komen van een aantal werkdefinitieën voor de informatiecategorieën in het BZK-Programma Open Overheid. Verder hebben wij binnen het waterschap Noorderzijlvest veel aandacht besteed aan de Wet open overheid.

Besteding incidentele compensatie en structurele tegemoetkoming uitvoeringskosten Woo

De rijksoverheid stelt middelen beschikbaar om de Woo te implementeren en uit te voeren. Hieronder staat welke middelen het waterschap in 2025 heeft ontvangen en waar die aan zijn besteed.

Ontvangen middelen	Besteding
Bijdrage incidentele compensatie Wet open overheid	Projectleiding implementatie en opleiding van medewerkers.
Tegemoetkoming extra uitvoeringskosten Wet open overheid	Aanstelling Woo-contactpersoon, actieve openbaarmaking, inzet recordmanager en senior beleidsadviseur documentaire informatievoorziening tbv kwaliteitsmanagement.

5 JAARREKENING

5.1 KERNCIJFERS

Kerncijfers Nr.	Item	Eenheid	2025	2024
1	Balanstotaal	€ miljoen	503,4	474,9
2	Eigen Vermogen	€ miljoen	27,5	27,8
3	Weerstandsvermogen watersysteem (overschot)	€ miljoen	5,1	6,8
4	Weerstandsvermogen zuivering (overschot)	€ miljoen	1,1	4,1
5	Langlopende schulden	€ miljoen	409,1	362,3
6	Tarief watersysteem ingezetenen	€	124,68	114,53
7	Tarief verontreinigingsheffing	€	89,51	84,87
8	Waterschapsbelastingen	€ miljoen	100,2	91,5
9	Overige baten (inclusief onttrekking algemene reserve)	€ miljoen	29,1	27,1
10	Totaal lasten	€ miljoen	127,7	115,1
11	Resultaat	€ miljoen	1,6	3,5
12	Personeelskosten	€ miljoen	42,4	36,4
13	Goederen en diensten	€ miljoen	54,4	50,3
14	Kapitaallasten	€ miljoen	30,7	27,8
15	Toevoeging aan voorzieningen/reserves	€ miljoen	0,6	0,6
16	Totaal lasten	€ miljoen	127,7	115,1
17	Bruto investeringsuitgaven	€ miljoen	107,5	140,4
18	Bijdragen derden	€ miljoen	51,4	61,8
19	Netto investeringsuitgaven	€ miljoen	56,1	78,6
20	Aantal FTE's	FTE	346	322
21	Ziekteverzuim	%	4,7	5,7

5.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN EN TOELICHTING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Lasten- en batensoorten (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Lasten				
Rente	9.284	8.759	7.838	7.011
Afschrijvingen	21.435	21.437	23.301	20.802
Subtotaal kapitaallasten	30.719	30.197	31.139	27.814
Salarissen huidig personeel en bestuurders	28.433	29.381	29.381	24.705
Uitkeringen aan voormalig personeel en bestuurders	352	331	331	222
Sociale lasten	7.259	7.684	7.684	6.428
Overige personeelslasten	1.876	2.192	2.192	1.836
Personeel van derden	4.485	2.682	2.682	3.250
Subtotaal personeelslasten	42.406	42.271	42.271	36.442
Gebruiks- en verbruiksgoederen	15.096	12.538	12.376	13.044
Energiekosten	6.183	7.059	7.800	6.604
Huren, pachten en rechten	912	1.227	1.018	1.004
Verzekeringen	593	690	642	648
Belastingen	242	224	224	225
Onderhoud door derden	12.009	12.830	12.627	10.580
Diensten door derden en bijdragen aan derden	19.389	19.368	18.303	18.217
Subtotaal goederen en diensten	54.425	53.936	52.989	50.322
Toevoegingen aan voorzieningen	160	0	0	272
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	218
Onvoorzien	0	10	10	0
Afschrijving van boekverliezen	0	0	0	62
Aandeel en doorberekende kosten	0	0	0	0
Voordelig resultaat	1.603	754	0	3.467
Totaal lasten	129.313	127.165	126.408	118.598
Baten				
Rentebaten	1.425	1.600	188	2.007
Dividenden	1.082	1.082	1.000	1.298
Baten in verband met salarissen en sociale lasten	358	328	328	473
Opbrengst werken voor derden en eigendommen	15.842	15.402	15.421	15.123
Waterschapsbelastingen	100.216	100.357	99.801	91.528
Bijdragen van derden	1.536	840	337	1.130
Onttrekkingen aan voorzieningen	394	0	0	94
Onttrekkingen aan reserves	2.083	2.083	2.083	2.306
Doorberekeningen aan investeringen	6.377	5.475	7.251	4.639
Nadelig resultaat	0	0	0	0
Totaal baten	129.313	127.165	126.408	118.598

Netto lasten

Nettolasten 2025 (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025
Personeelskosten	42.406	42.271	42.271
Goederen en diensten	54.425	53.936	52.989
Kapitaallasten	30.719	30.197	31.139
Onvoorzien en reserves	77	-73	-73
Totaal lasten	127.627	126.330	126.325
Totaal baten	-27.013	-24.727	-24.525
Netto lasten	100.614	101.603	101.800

Exploitatierkening naar programma

Totaal resultaat per programma (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025
Veilig leven met water	14.065	13.807	13.871
Voldoende en gezond water	32.661	33.426	33.576
Gezuiverd water	24.908	23.187	22.022
Organisatie en omgeving	28.979	31.188	32.332
Totaal resultaat voor belasting/bijdrage reserve	100.613	101.608	101.801
Belastingopbrengsten	100.216	100.358	99.801
Bijdrage reserves	2.000	2.000	2.000
Nog te bestemmen resultaat	1.603	750	0

TOELICHTING

Analyse afwijking realisatie en begroting na wijziging

De salariskosten en sociale lasten zijn hoger dan de gewijzigde begroting. De werkelijke bezetting eind 2024 is 322 en is 12 fte minder dan oorspronkelijk begroot. Een groot deel van de personeelskosten is verschoven naar personeel van derden, door de inhuur op de vacatureruimte.

Analyse afwijking personeelskosten

Personeelslasten (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Lasten				
Salariskosten en sociale lasten	35.692	37.065	37.065	31.133
Personeel van derden	4.485	2.682	2.682	3.250
Overige personeelslasten	2.228	2.524	2.524	2.058
Totaal lasten	42.406	42.271	42.271	36.442

De lasten voor personeel in loondienst liggen € 1,4 miljoen lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de mobiliteit van het personeel en het feit dat vacatures later worden ingevuld dan begroot. Dit is ook een oorzaak voor de lagere overige personele lasten. Hier staat tegenover dat er wel meer personeel is ingehuurd. Deze post ligt € 1,8 miljoen boven begroting. Per saldo liggen de personeelskosten iets boven begrotingsniveau.

Analyse afwijking goederen en diensten

Goederen en diensten (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Lasten				
Gebruiks- en verbruiksgoederen	15.096	12.538	12.376	13.044
Energiekosten	6.183	7.059	7.800	6.604
Huren, pachten en rechten	912	1.227	1.018	1.004
Verzekeringen	593	690	642	648
Belastingen	242	224	224	225
Onderhoud door derden	12.009	12.830	12.627	10.580
Diensten door derden en bijdragen aan derden	19.389	19.368	18.303	18.217
Subtotaal goederen en diensten	54.425	53.936	52.989	50.322

De lasten voor goederen en diensten liggen vrijwel op het niveau van de gewijzigde begroting.

Op gedetailleerder niveau zijn de verschillen als volgt te verklaren:

- Lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
  - Hogere kosten voor aanschaf en onderhoud hardware (€ 0,2 miljoen);
  - Meer kosten voor duurzame onderhoudsmaterialen (€ 0,5 miljoen);
  - Hogere overige onderhoudskosten (€ 2,9 miljoen);
  - Lagere kosten voor licenties (- € 0,3 miljoen);
  - Lagere kosten voor overige activiteiten (-€ 0,7 miljoen).
- Lagere energiekosten (- € 0,9 miljoen);
- Lagere uitgaven aan huren en pacht (- € 0,3 miljoen);
- Lagere verzekeringskosten (- € 0,1 miljoen);
- Lagere uitgaven onderhoud door derden (- € 0,8 miljoen).

Analyse afwijking kapitaallasten

Kapitaallasten (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Lasten				
Rente	9.284	8.759	7.838	7.011
Afschrijving van activa	21.435	21.437	23.301	20.802
Totaal lasten	30.719	30.197	31.139	27.814

Als gevolg van het anticiperen op de rentestanden begin 2025, is besloten een omvangrijke lening aan te trekken om de liquiditeitsbehoefte voor het boekjaar veilig te stellen. Dit heeft geleid tot een stijging van zowel de rentelasten als het liquide saldo in de schatkist, met hogere rentebaten dan begroot tot gevolg.

De afschrijvingen liggen lager dan begroot als gevolg van het later activeren.

Analyse toevoegingen en onttrekkingen aan de personele voorzieningen

Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen (bedragen × € 1.000)	Beginsaldo 1-1-2025	Toevoeging	Onttrekking	Eindsaldo 31-12-2025
Lasten				
Pensioen- en wachtgelden bestuur	2.548	460	230	2.778
Voorziening WW-rechten voormalig personeel	65	0	40	25
Voorziening uitkering jubileum huidig personeel 25 en 40 jaar	593	186	125	655
Totaal lasten	3.206	647	394	3.458

Op basis van de voorgeschreven berekeningen zijn de personeelsvoorzieningen op peil gebracht. In de praktijk betekende dit een nadelig resultaat, met name doordat de voorziening voor pensioen- en wachtgelden voor bestuursleden hoger is geworden. Gezien de lastige voorspelbaarheid van de ontwikkeling van deze voorzieningen, is de vrijval en toevoeging als nihil begroot.

Analyse afwijking baten

Baten (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Baten				
Rentebaten	1.425	1.600	188	2.007
Dividenden	1.082	1.082	1.000	1.298
Baten in verband met salarissen en sociale lasten	358	328	328	473
Opbrengst werken voor derden en eigendommen	15.842	15.402	15.421	15.123
Waterschapsbelastingen	100.216	100.357	99.801	91.528
Bijdragen van derden	1.536	840	337	1.130
Doorberekeningen aan investeringen	6.377	5.475	7.251	4.639
Totaal baten	126.836	125.083	124.325	116.198

Ten opzichte van de gewijzigde begroting liggen de baten € 1,7 miljoen hoger.

Oorzaken liggen in:

- Lagere rentebaten van € 0,2 miljoen. Dit betreft de rente baten Schatkistbankieren;
- Hogere dividenduitkering over 2025 toegezegd van de Nederlandse Waterschapsbank van € 0,1 miljoen;
- Vrijwel gelijk gebleven personeelsbaten. Deze hebben betrekking op baten als gevolg van uitgeleend personeel en/of inzet op door derden gefinancierde projecten;
- Hogere opbrengst werken voor derden en opbrengsten eigendommen van € 0,4 miljoen;
- Hogere bijdragen van derden van € 0,7 miljoen. Deze liggen hoger dan begroot, mede als gevolg van een ontvangen exploitatiesubsidie voor de WOO, die als investeringssubsidie was begroot en bijdragen in het kader van internationale samenwerking;
- Lagere belastinginkomsten van - € 0,1 miljoen. Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 3 van het jaarverslag;
- Hogere doorberekeningen aan investeringen van € 0,9 miljoen.

Onttrekkingen aan voorzieningen

Onttrekkingen aan voorzieningen (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2025	Verschil
Bestuur			
Uitkeringen pensioen / wachtgeld voormalig bestuur	230	0	230
Personeel			
Onttrekking rechten jubileum 25 en 40 jaar	125	0	125
Onttrekking WW-rechten voormalig personeel	40	0	40
Vrijval WW-rechten voormalig personeel	0	0	0
Totaal onttrekking	394	0	394

In 2025 is aan de voorziening € 125.000 onttrokken wegens uitkering van jubileumrechten. Aan de voorziening WW-rechten is in 2024 € 40.000 onttrokken voor betaalde uitkeringen. Uit de voorziening voor uitkeringen bestuur is in boekjaar 2025 € 230.000 onttrokken. De onttrekking uit de voorzieningen wordt als een bate gepresenteerd in de Winst en Verliesrekening.

Onttrekkingen aan reserves

Onttrekking aan reserves (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2025	Verschil
Onttrekkingen algemene reserve			
Watersysteembeheer	1.249	1.249	0
Zuiveringsbeheer	751	751	0
Totaal onttrekkingen algemene reserve	2.000	2.000	0
Onttrekkingen bestemmingsreserves Watersysteembeheer			
Gemaal De Slokkert	26	26	0
FES-gelden waterbodemsanering	57	57	0
Totaal onttrekkingen bestemmingsreserves Watersysteembeheer	83	83	0
Onttrekkingen bestemmingsreserves Zuiveringsbeheer			
Beheer oude leidingen	0	0	0
Totaal onttrekkingen bestemmingsreserves Zuiveringsbeheer	0	0	0
Totaal onttrekkingen	2.083	2.083	0

Nadere toelichting op de onttrekkingen aan de reserves:

1. Gemaal De Slokkert

Voor het gemaal De Slokkert wordt jaarlijks, conform Jaarplan 2025, een bedrag van € 31.000 aangewend voor de exploitatiekosten van dit gemaal. Tevens is er een rentetoevoeging van € 5.000. Per saldo een onttrekking van € 26.000.

2. FES-geld

Conform besluitvorming op 13 april 2013 is er € 57.000 onttrokken ter dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit de activering van Dijkpark Garmerwolde.

3. Beheer oude leidingen

Ter dekking voor het verwijderen van oude persleidingen zijn in 2025 geen gelden aangewend voor de kosten van deze werkzaamheden.

Exploitatierkening naar kostendrager Watersysteembeheer

Watersysteembeheer (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025
Netto lasten	64.473	63.843	65.498
Bedrag voor onvoorzien	0	5	5
Algemene opbrengsten (dividend, rente)	-1.520	-778	-633
Totaal netto lasten	62.953	63.070	64.870
Belastingopbrengsten	66.066	66.487	65.395
Kwijtscheldingen	-1.779	-2.002	-1.777
Afkoop incassorisico / invorderingsrente	0	0	0
Netto belastingopbrengst	64.287	64.485	63.619
Resultaat voor bestemming	1.334	1.416	-1.249
Toevoeging aan bestemmingsreserves	-5	-5	-5
Toevoeging aan algemene reserves	0	0	0
Bijdrage uit bestemmingsreserves	88	88	88
Bijdrage uit algemene reserves	1.249	1.249	1.249
Nog te bestemmen resultaat	2.665	2.748	83

De taak Watersysteembeheer sluit met een positief saldo van € 2.665.000 tegen een verwacht resultaat in de gewijzigde begroting van € 2.748.000. Het uiteindelijke nog te bestemmen resultaat bedraagt € 2.665.000 positief in plaats van nihil.

Exploitatierkening naar kostendrager Zuiveringsbeheer

Zuiveringsbeheer (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025
Netto lasten	38.730	39.164	37.560
Bedrag voor onvoorzien	0	5	5
Algemene opbrengsten (dividend, rente)	-987	-633	-633
Totaal netto lasten	37.743	38.536	36.932
Belastingopbrengsten	38.104	38.266	38.301
Kwijtscheldingen	-2.175	-2.397	-2.122
Afkoop incassorisico / invorderingsrente	0	0	0
Netto belastingopbrengst	35.930	35.869	36.179
Resultaat voor bestemming	-1.813	-2.667	-753
Toevoeging aan bestemmingsreserves	0	0	0
Toevoeging aan algemene reserves	0	0	0
Bijdrage uit bestemmingsreserves	0	0	0
Bijdrage uit algemene reserves	751	751	751
Nog te bestemmen resultaat	-1.062	-1.916	-2

De taak Zuiveringsbeheer sluit met een negatief saldo van € 1.062.000 tegenover een verwacht

negatief resultaat in de gewijzigde begroting van € 1.916.000. Het negatieve saldo wordt ten laste van de reserve gebracht in het bestemmingsvoorstel 2025.

Bestemming van het resultaat 2025

Het algemeen bestuur geeft een bestemming aan het resultaat 2025. In afwachting van de besluitvorming is het resultaat ad € 1.603.000 afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen. Het waterschap heeft één bestemmingsreserve die op het noodzakelijke prijspeil worden gehouden door middel van het toevoegen van rente. Het betreft de reserve Gemaal De Slokkert. Rentetoevoeging aan reserves vinden via de resultaatbestemming (indirect) plaats.

Totaal (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025
Totaal resultaat voor bestemming	-480	-1.251	-1.999
Totaal bijdrage uit algemene reserve	2.000	2.000	2.000
Totaal onttrekking uit bestemmingsreserve	-5	-5	-5
Totaal bijdrage uit bestemmingsreserve	88	88	88
Nog te bestemmen resultaat	1.603	832	84

Voorstel bestemming van het resultaat 2025

Voorstel bestemming resultaat 2025 (bedragen × € 1.000)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer	Totaal
Betreft			
Rentetoevoeging bestemmingsreserve De Slokkert	5	0	5
Algemene reserve (per saldo)	2.660	-1.062	1.598
Totaal	2.665	-1.062	1.603

Aanwending onvoorzien

De begrotingspost onvoorzien is in 2025 niet aangewend.

Boekverliezen en onvoorzien (bedragen × € 1.000)	Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Lasten				
Onvoorzien	0	10	10	0
Afschrijving van boekverliezen	0	0	0	62
Totaal	0	10	10	62

Incidentele baten en lasten

Er zijn geen incidentele baten en lasten te verantwoorden in 2025.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er worden geen structurele onttrekkingen gedaan uit de reserves.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het waterschap Noorderzijlvest. Het voor Noorderzijlvest relevante bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000. Voor waterschappen is als topfunctionaris de secretaris-

directeur aangewezen. Onder de publicatie-eisen van de WNT vallen de gegevens zoals die in onderstaande tabel zijn opgenomen.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2025

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling	
Functiegegevens 2025 (bedragen × € 1)	H.B. Tammes Secretaris-directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 - 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	180.419
Beloningen betaalbaar op termijn	22.267
<i>Subtotaal</i>	<i>202.686</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	202.686
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Functiegegevens 2024 (bedragen × € 1)	H.B. Tammes Secretaris-directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 - 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.827
Beloningen betaalbaar op termijn	22.763
<i>Subtotaal</i>	<i>194.590</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
Bezoldiging	194.590

Tabel 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12
Dit is niet van toepassing op Waterschap Noorderzijvest.
Tabel 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12
Dit is niet van toepassing op Waterschap Noorderzijvest.
Tabel 1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
Dit is niet van toepassing op Waterschap Noorderzijvest.
Tabel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder
Dit is niet van toepassing op Waterschap Noorderzijvest.
Tabel 1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100
Dit is niet van toepassing op Waterschap Noorderzijvest.
Tabel 1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
Dit is niet van toepassing op Waterschap Noorderzijvest.
Tabel 1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
Dit is niet van toepassing op Waterschap Noorderzijvest.
2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
Dit is niet van toepassing op Waterschap Noorderzijvest.
3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen
Dit is niet van toepassing op Waterschap Noorderzijvest.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.3 GEREALISEERDE INVESTERINGEN EN TOELICHTING

INVESTERINGEN PER PROGRAMMA

Programma (bedragen x € 1.000)		Jaarrekening 2025	Gewijzigde begroting	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
1. Veilig leven met Water	Bestedingen	52.882	55.999	50.755	59.124
	Bijdragen derden	43.348	48.583	43.150	51.676
	Netto bestedingen	9.534	7.416	7.605	7.448
2. Voldoende & Gezond Water	Bestedingen	30.207	38.750	53.469	43.248
	Bijdragen derden	7.090	7.972	8.065	9.495
	Netto bestedingen	23.117	30.778	45.404	33.753
3. Gezuiverd Water	Bestedingen	21.583	23.732	25.954	36.123
	Bijdragen derden	774	619	0	666
	Netto bestedingen	20.809	23.114	25.954	35.458

4. Organisatie & Omgeving	Bestedingen	2.845	3.653	4.175	1.931
	Bijdragen derden	199	236	202	0
	Netto bestedingen	2.647	3.417	3.973	1.931
Totaal	Bestedingen	107.518	122.135	134.353	140.426
	Bijdragen derden	51.411	57.410	51.417	61.836
	Netto bestedingen	56.107	64.725	82.936	78.589

5.4 BALANS

BALANS

Activa (bedragen x € 1.000)		31-12-2025		31-12-2024
Vaste activa				
Immateriële vaste activa (1)	13.302		17.708	
Materiële vaste activa (2)	389.263		349.869	
Financiële vaste activa (3)	154		154	
		402.720		367.731
Vlottende activa				
Liquide middelen (4)	6.251		6.119	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar (5)	49.307		50.233	
Kortlopende vorderingen (6)	22.492		24.253	
Overlopende activa (7)	22.661		26.548	
		100.712		107.152
Totaal activa		503.432		474.883
Passiva (bedragen x € 1.000)		31-12-2025		31-12-2024
Vaste passiva				
Eigen vermogen (8)				
Algemene reserve	18.713		17.256	
Overige bestemmingsreserve	7.150		7.089	
Nog te bestemmen resultaat	1.603		3.467	
		27.466		27.813
Voorzieningen (9)		3.458		3.206
Vaste schulden (10)		409.080		362.256
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden (11)	51.567		64.697	
Overlopende passiva (12)	11.861		16.912	
		63.428		81.609
Totaal passiva		503.432		474.883

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (RBVW) en het Waterschapsbesluit (hoofdstuk 4).

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 26 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld;
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 2,5 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 187.500 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het waterschap zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard gaat met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voor zover niet anders vermeld worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen. Onder immateriële vaste activa zijn activa opgenomen die niet stoffelijk van aard zijn. Het betreft met name de uitgaven in verband met onderzoek en ontwikkeling, bijdragen aan activa in eigendom van openbare lichamen, bijdrage aan activa in eigendom van overheden en overig. De afschrijvingstermijnen van de immateriële vaste activa zijn als volgt:

Activasoort	Afschrijvingstermijnen
Onderzoek en ontwikkeling	5 jaar
Bijdrage aan activa in eigendom van openbare lichamen	5 jaar
Bijdrage aan activa in eigendommen van overheden *)	5 jaar
Overige	Facultatief

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijging- of vervaardigingsprijs verminderd met ontvangen subsidies, bijdragen van derden en bijdragen uit reserves en/of voorzieningen en onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen, gebaseerd op de economische levensduur en rekening houdend met eventuele restwaarde. Afschrijvingen vinden lineair plaats vanaf het moment van ingebruikname. De afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in het door het algemeen bestuur vastgestelde financieel beleid. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere 'vermindering' van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. De afschrijvingstermijnen van de materiële vaste activa zijn als volgt:

Activasoort	Afschrijvingstermijnen
Gronden en terreinen *)	Facultatief
Vervoermiddelen en werktuigen	7 jaar
Overige materiële vaste activa *)	Facultatief
Bedrijfsgebouwen	40 jaar
Primaire waterkeringen	35 jaar
Watergangen en kunstwerken	25 jaar
Gemalen watersysteembeheer	30 jaar
Zuiveringstechnische werken - slibverwerkingsinstallaties	30 jaar
Zuiveringstechnische werken - transportsysteem	30 jaar
Zuiveringstechnische werken - zuiveringsinstallaties	30 jaar
Vaarwegen, bruggen en havens	25 jaar
Oevers en kaden	25 jaar

Vaste activa in onderhanden werk

De onderhanden werken (investeringen die nog niet zijn afgerond en waarop nog niet wordt afgeschreven) worden gewaardeerd tegen de aanschaf- of vervaardigingsprijs verminderd met ontvangen subsidies.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kost- of verkrijgingsprijs of tegen de marktwaarde als deze (duurzaam) lager is dan de kost- of verkrijgingsprijs. Duurzame waardeverminderingen op balansdatum moeten onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking worden genomen. De afboeking wordt ongedaan gemaakt zodra de oorzaken

van de waardevermindering niet meer bestaan. Voor bestaande risico's van toekomstige waardeverminderingen vormt het waterschap voorzieningen. Dergelijke voorzieningen moeten als een aftrekpost op het betreffende actief worden verwerkt. Een individuele beoordeling van de financiële vaste activa bepaalt deze voorziening.

Kortlopende vorderingen, overlopende activa

Kortlopende vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Op vorderingen wordt, indien noodzakelijk, een voorziening wegens oninbaarheid in mindering gebracht.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is opgesplitst in algemene reserves en bestemmingsreserves en wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. De algemene reserve is het deel van het vermogen dat dient als buffer om algemene risico's op te vangen. De bestemmingsreserves zijn dat deel van het eigen vermogen dat is gereserveerd voor (de dekking van) specifieke uitgaven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde en worden gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum aanwezige risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, indien het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Langlopende schulden

Hier worden de leningen opgenomen met een looptijd langer dan één jaar. De langlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling algemeen

Verantwoording van opbrengsten en kosten vindt plaats op het tijdstip waarop de desbetreffende leveringen plaatsvinden of diensten worden verricht. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

- De kosten worden in aanmerking genomen als deze voorzienbaar zijn.
- De opbrengsten worden verantwoord zodra deze zijn gerealiseerd.

Vlottende passiva

Onder deze post zijn de bedragen opgenomen die binnen één jaar verschuldigd zijn. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Boekwaarde 01-01-2025	Vermeer- deringen	Verminderen		Boekwaarde 31-12-2025
			Ontvangen subsidie	Afschrijving	
WERKEN IN EXPLOITATIE					
Immateriële activa					
Immateriële vaste activa	14.966	3.122	0	4.786	13.302
Totaal immateriële vaste activa	14.966	3.122	0	4.786	13.302
Materiële activa					
Gronden en terreinen	1.905	0	0	0	1.905
Vervoermiddelen en werktuigen	4.196	845	143	781	4.118
Overige materiële vaste activa	6.687	2.508	0	1.058	8.136
Bedrijfsgebouwen	3.516	0	0	211	3.305
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:	0	0	0	0	0
Waterkeringen	45.090	0	15	2.158	42.917
Watergangen en kunstwerken	49.305	2.872	0	3.657	48.519
Gemalen watersysteembeheer	25.658	3.691	0	1.820	27.529
Zuiveringstechnische werken - slibverwerkingsinstallaties	16.541	3.147	0	1.173	18.514
Zuiveringstechnische werken - transportsysteem	17.533	0	0	1.523	16.010
Zuiveringstechnische werken - zuiveringsinstallaties	27.937	0	150	3.392	24.395
Vaarwegen en havens	16.004	0	0	876	15.129
Totaal materiële vaste activa	214.371	13.063	308	16.649	210.477
Totaal werken in exploitatie	229.337	16.185	308	21.435	223.779
ONDERHANDEN WERKEN					
Onderhanden werken	138.240	91.756	51.212	0	178.784
Totaal onderhanden werken	138.240	91.756	51.212	0	178.784
Totaal vaste activa	367.577	107.942	51.520	21.435	402.563

Financiële vaste activa

Onder deze post is het aandelenbezit in de Nederlandse Waterschapsbank N.V. opgenomen. Hierop zijn in 2025 geen mutaties geweest.

Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.		
1.107 aandelen A à € 115 nominaal en volgestort	127	127
170 aandelen B à € 460 nominaal, waarop 25% gestort	20	20
Agio bij aankoop aandelen	7	7
Totaal kapitaalverstrekkingen	154	154
Totaal financiële vaste activa	154	154

Liquide middelen

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Kasmiddelen en cheques	0	0
Overige bank- en girotegoeden	6.251	6.119
Totaal liquide middelen	6.251	6.119

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Ministerie van Financiën	49.307	50.233
Totaal	49.307	50.233

Decentrale overheden moeten overtollige middelen, boven een vastgestelde drempel, afstorten bij het ministerie van Financiën. Het toetsen of de regeling op de juiste wijze wordt uitgevoerd, vindt plaats op kwartaalbasis. Sinds 1 juli 2022 is de drempel 2% van de begroting. Hiermee is de drempel voor 2025 € 2.526.500 Deze drempel is in 2025 niet overschreden.

Kortlopende vorderingen

Kortlopende vorderingen (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen op belastingdebiteuren		
Debiteuren belastingen	13.067	14.457
Af: voorziening oninbaar	-735	-922
Totaal vorderingen op belastingdebiteuren	12.332	13.535
Overige vorderingen		
Vorderingen als gevolg van subsidies en bijdragen	950	952
Overige vorderingen	9.520	10.381
Af: voorziening oninbaar debiteuren overig	-309	-616
Totaal overige vorderingen	10.161	10.717
Totaal kortlopende vorderingen	22.492	24.252

Toelichting overige vorderingen

In de post overige vorderingen is een vordering opgenomen op het Noordelijk Belastingkantoor van € 5,8 miljoen voor de belastinginkomsten van december 2025. Deze zijn in januari 2026 door het Noordelijk Belastingkantoor betaald aan het waterschap. Verder is er nog een post van 3,8 miljoen aan openstaande posten debiteuren.

Het te vorderen bedrag Debiteuren belastingen per 31 december 2025 en de opbouw van de voorziening is als volgt:

Debiteuren belastingen (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vordering en voorziening ultimo		
Debiteuren voorgaande jaren	836	1.571
Debiteuren lopend boekjaar	12.231	12.886
Totaal debiteuren belastingen	13.067	14.457

Daarnaast is er een vordering als gevolg van subsidies en bijdragen van € 950.000. Het restant van de overige vorderingen is niet direct opeisbaar.

Overlopende activa

Overlopende activa (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vooruitbetaalde kosten van verzekeringspremies en onderhoudscontracten	98	87
Nog op te leggen aanslagen	893	1.480
Nog te ontvangen subsidies en bijdragen:		
- De Europese Unie	0	0
- Het Rijk	20.129	18.639
- Provincies	933	2.259
- Overige openbare lichamen	608	3.603
Overige overlopende activa	0	480
Totaal overlopende activa	22.661	26.548

Verloopoverzicht nog te ontvangen subsidies en bijdragen (bedragen x € 1.000)	De Europese Unie	Het Rijk	Provincies	Overige openbare lichamen	Totaal
Stand 1 januari	0	18.639	2.259	3.603	24.501
Toevoegingen	0	19.719	572	78	20.369
De ontvangen bedragen	0	-18.229	-1.898	-3.073	-23.201
Stand 31 december	0	20.129	933	608	21.670

Eigen vermogen

Eigen vermogen (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Het eigen vermogen bestaat uit		
Algemene reserve (8.1)	18.713	17.256
Overige bestemmingsreserves (8.2)	7.150	7.089
Nog te bestemmen resultaat	1.603	3.467
Totaal eigen vermogen	27.466	27.813
Het nog te bestemmen resultaat 2023 is als volgt bestemd en verwerkt		
Algemene reserves - Watersysteembeheer		2.536
Algemene reserves - Zuiveringsbeheer		920
Overige bestemmingsreserves		11
Totaal bestemming exploitatieresultaat 2024		3.467

Het exploitatieresultaat 2024 bedroeg € 3.467.000 positief. Bij vaststelling door het algemeen bestuur is een bedrag van € 2.536.000 toegevoegd aan de algemene reserve Watersysteem en is een bedrag van € 920.000 toegevoegd aan de algemene reserve Zuiveren. Aan de bestemmingsreserves is een bedrag van € 11.000 toegevoegd. De bespaarde rente op het eigen vermogen wordt ten gunste gebracht van de exploitatie.

Algemene reserve

De samenstelling van de algemene reserve (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	01-01-2025	01-01-2024
Watersysteembeheer	14.209	12.922	10.948
Zuiveringsbeheer	4.504	4.335	5.303
Totaal algemene reserves	18.713	17.257	16.251

Het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve (bedragen x € 1.000)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer	Totaal
Stand per 1 januari 2025	12.922	4.335	17.257
Exploitatieresultaat 2024	2.536	920	3.456
Toevoegingen 2025	0	0	0
Vermindering 2025	-1.249	-751	-2.000
Stand per 31 december 2025	14.209	4.504	18.713

Overige bestemmingsreserve

Samenstelling van de bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	01-01-2025	01-01-2024
Watersysteembeheer			
De Slokkert	85	100	120
Onderhoudsbaggeren in stedelijk gebied	44	44	44
FES waterbodemsanering	794	851	907
Totaal watersysteembeheer	923	995	1.071
Zuiveringsbeheer			
Reserve beheer oude leidingen	6.227	6.094	5.876
Totaal zuiveringsbeheer	6.227	6.094	5.876
Totaal bestemmingsreserves	7.150	7.089	6.947

Verloop van de bestemmingsreserves

Verloop van de bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer	Algemeen	Totaal
Stand per 1 januari 2025	995	6.094	0	7.089
Resultaatbestemming 2024	11	0	0	11
Toevoegingen 2025	5	133	0	138
Onttrekkingen 2025	-88	0	0	-88
Stand per 31 december 2025	923	6.227	0	7.150

Toelichting per bestemmingsreserve

Omschrijving bestemmingsreserve	Stand 01-01-2025	Mutaties 2025				Stand 31-12-2025
		Vermeerderingen		Verminderingen		
		Rente toevoeging	Overige intern/extern	Intern	Extern	
Waterkering						
Onderhoud zeedijk	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Watersysteembeheer						
De Slokkert	100	5	11	0	31	85
Onderhoudsbaggeren in stedelijk gebied	44	0	0	0	0	44
FES waterbodemsanering	851	0	0	0	57	794
	995	5	11	0	88	923
Zuiveringsbeheer						
Reserve beheer oude leidingen	6.094	133	0	0	0	6.227
Totaal bestemmingsreserve	7.089	138	11	0	88	7.150

Watersysteembeheer

De Slokkert

Deze reserve wordt de komende jaren ingezet voor de exploitatiekosten van dit poldergemaal, gevestigd in Bovensmilde. Conform begroting is in het boekjaar € 31.000 ten laste van deze reserve gebracht. Vanuit de resultaatbestemming 2024 is € 11.000 toegevoegd. Gezien het specifieke karakter van deze bestemming blijft deze reserve gehandhaafd. Aan het eind van boekjaar 2025 is het saldo van deze reserve € 85.000.

Onderhoudsbaggeren in stedelijk gebied

Deze reserve is ontstaan uit een (restant) bijdrage over verschillende baggerprojecten binnen stedelijk gebied, waarvoor in het kader van de Subbied-regeling een bijdrage was aangevraagd. Op deze regeling is in totaal ruim € 1 miljoen ontvangen. Het restant van € 297.000 is in 2010 ondergebracht in deze bestemmingsreserve en is bedoeld voor extra baggerwerk. Een deel van deze gelden, € 160.000, is in 2010 door het algemeen bestuur geormerkt voor het jaarlijks terugkerend (onderhouds)baggeren van de haven en de vaargeul van Noordpolderzijl.

Gedurende 5 jaar wordt hiervoor € 32.000 onttrokken. Dit heeft tot nog toe plaatsgevonden in de jaren 2011, 2012 en 2013. In 2019 heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 27.000 voor het baggeren van Noordpolderzijl en eveneens heeft hiervoor in 2020 een onttrekking van € 48.000 voor plaatsgevonden. Per ultimo 2025 is het saldo van deze reserve € 44.000.

FES waterbodemsanering

Deze reserve is voortgekomen uit de sanering van de voormalige persleiding Groningen - Delfzijl. Het ministerie van VROM heeft aan dit project bijgedragen in de vorm van het beschikbaar stellen van subsidie (FES-gelden). Als voorwaarde voor het niet terug hoeven te betalen van de niet gebruikte FES-gelden is gesteld dat de vrijvallende middelen ingezet moeten worden voor bodemsaneringsprojecten. Het algemeen bestuur heeft besloten deze gelden te bestemmen voor de toekomstige waterbodemsanering van het Winsumerdiep en/of het Damsterdiep. In 2013 is bestuurlijk besloten een bedrag van € 1,1 miljoen te oormerken voor baggerwerkzaamheden ten behoeve van de realisatie van het Dijkpark Garmerwolde. Conform het AB-besluit van 13 april 2013 heeft in 2025 een onttrekking plaats gevonden van € 57.000 ter dekking van een deel van de kapitaalslasten van het Dijkpark Garmerwolde.

Zuiveringsbeheer

Beheer oude leidingen

Deze reserve is door de Provincie Groningen (dienst Zuiveringsbeheer Provincie Groningen) gevormd voor het opruimen van buiten gebruik gestelde leidingen binnen de provincie. De waterschappen Noorderzijvest en Hunze en Aa's hebben de reserve in gemeenschappelijk beheer waarbij het dagelijkse beheer wordt uitgeoefend door Waterschap Noorderzijvest. In de 'Gemeenschappelijke regeling samenwerking' zijn de afspraken betreffende het beheer en de bestemming van de reserve vastgelegd. De waterschappen gaan er vooralsnog vanuit dat de reserve na veertig jaar zal worden aangewend voor het amoveren van de leidingen en dat de reserve dan van voldoende omvang is. Voortijdige onttrekkingen aan het fonds zullen het beoogde rendement negatief beïnvloeden. Er worden geen eigen middelen van de waterschappen toegevoegd. De gevormde bestemmings-

reserve kan niet zondermeer worden verdeeld over de beide waterschappen omdat de betreffende afzonderlijke persleidingen niet toe te rekenen zijn aan één van de beide waterschappen ten gevolge van grensoverschrijdend gebruik in het verleden. Vanaf 1 juli 2002 waren de gelden van dit fonds belegd. In juni 2017 is vanwege afnemende omvang van de beleggingen door de fondsbeheerder besloten over te gaan tot liquidatie en worden de gelden van het fonds oude leidingen in rekening-courant gehouden. Over 2025 heeft dit een bate van € 133.000 opgeleverd en is niets onttrokken. Het saldo van deze reserve is aan het eind van het boekjaar 2025 € 6.227.000.

Algemeen

Nog te bestemmen resultaat € 1.603.000

In afwachting van besluitvorming is het resultaat ad € 1.603.000 (positief) afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Gerealiseerd resultaat kostendragers (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025
Kostendragers	
Watersysteembeheer	2.665
Zuiveringsbeheer	-1.062
Gerealiseerd resultaat 2025	1.603

VOORZIENINGEN

Samenstelling van de voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Beginsaldo 01-01-2025	Toevoeging	Onttrekking	Eindsaldo 31-12-2025
Lasten				
Pensioen- en wachtgelden bestuur	2548	460	230	2778
Voorziening WW-rechten voormalig personeel	65	0	40	25
Voorziening uitkering jubileum huidig personeel 25 en 40 jaar	593	186	125	655
Totaal lasten	3206	647	394	3458

Arbeidsgerelateerde verplichtingen

Pensioen- en (wachtgeld)voorzieningen bestuur

De voorzieningen hebben betrekking op het voormalige en huidige bestuur van het waterschap c.q. de rechtsvoorgangers. In 2010 is voor het eerst de pensioenverplichting van de zittende bestuursleden opgenomen. Een externe deskundige herziet jaarlijks de contante waarde van de pensioenverplichtingen. In 2025 is € 298.000 aan uitkeringen gedaan. Per ultimo 2025 is de voorziening met € 529.000 verhoogd, gebaseerd op een dekkingsgraad van 123,5% (conform advies van de Commissie BBV), een noodzakelijke voor de waardeoverdracht van Appa naar ABP begin 2028.

WW-rechten voormalig personeel

De voorziening heeft betrekking op toekomstige uitgaven van voormalig personeel in het kader van de werkloosheidswet. Deze voorziening is nieuw gevormd in 2014. Aan WW-uitkeringen voormalig personeel werd € 40.000 betaald.

Rechten uitkering jubileum 25 en 40 jaar

De voorziening heeft betrekking op toekomstige lasten van huidig personeel in het kader van het recht op een jubileumuitkering bij 25 en/of 40 jaar overheidsdienst. Deze voorziening is nieuw gevormd in 2014. Aan jubileumuitkeringen werd in 2025 € 125.000 betaald. Per ultimo boekjaar heeft een dotatie plaatsgevonden ter hoogte van € 186.000.

Vaste schulden

Saldo van de vaste schulden (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Onderhandse leningen binnenlandse banken	409.037	362.216
Waarborgsommen	42	39
Totaal vaste schulden	409.080	362.256
Verloopoverzicht onderhandse leningen (bedragen x € 1.000)		
Stand per 1 januari	362.256	276.377
Opgenomen lening	70.000	100.000
Vervroegde aflossing (herfinanciering)	0	0
Aflossing leningen	-23.180	-14.123
Ontvangen waarborgsommen	4	2
Stand per 31 december	409.080	362.256

Aflossing vindt plaats op lineaire basis. Uitzondering hierop vormt een lening ad. € 33 miljoen. Hierop wordt in 2025 voor het eerst afgelost. De rentelast over de vaste schulden ultimo 2025 bedraagt € 8.725.782 (2024: € 5.953.297). De aflossingsverplichting voor volgend boekjaar betreft € 25.678.917.

Netto vlottende schulden

De overige netto vlottende schulden zijn goederen en diensten die zijn geleverd in 2025, maar waarvoor in 2025 nog geen factuur is ontvangen.

Korlopende schulden (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Nederlandse Waterschapsbank (rekening-courant)	18.963	21.810
Schulden aan leveranciers	19.857	30.420
Schulden in verband met te betalen belastingen, sociale- en pensioenpremies	2.806	2.352
Overige netto vlottende schulden	9.941	10.115
Totaal kortlopende schulden	51.567	64.697

Overlopende passiva

Overlopende passiva (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Reservering verlofdagen	2.359	2.255
Transitorische rente	5.530	3.752
Vooruit ontvangen bedragen		
Europa	0	0
Het Rijk	450	7.277
Provincies	3.137	3.137
Overige openbare lichamen	385	492
Totaal overlopende passiva	11.861	16.912

Verloopoverzicht vooruit ontvangen bedragen (bedragen x € 1.000)	Europa	Het Rijk	Provincies	Overige openbare lichamen	Totaal
Stand per 1 januari	0	7.277	3.137	492	10.906
Toevoegingen	68	109	0	125	302
De vrijgevallen bedragen	-68	-6.936	0	-232	-7.236
Stand per 31 december	0	450	3.137	385	3.972

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Investeringsverplichtingen

Betrekking hebbend op de materiële vaste activa zijn per ultimo 2025 investeringsverplichtingen aangegaan tot een bedrag van € 64 miljoen.

Leaseverplichting

Ultimo 2025 is de totale operationele leaseverplichting € 1,2 miljoen voor 48 bedrijfswagens. Voor 2026 is de verplichting € 0,4 miljoen.

Voor de bedrijfswagens zijn meerjarige full operational leaseovereenkomsten afgesloten: 22 wagens hebben een looptijd van 6 jaar, 1 wagen met een looptijd van 5 jaar, 3 wagens met een looptijd van 4 jaar; 1 wagen met een looptijd van 3 jaar; 7 wagens met een looptijd van 1 jaar en 14 wagens met een looptijd van 1 jaar.

Kredietfaciliteit

Voor het begrotingsjaar 2025 heeft het waterschap een kredietfaciliteit bij de Nederlandse Waterschapsbank ter hoogte van maximaal € 29,1 miljoen. Voor de rekening 'Schatkistbankieren' bij de Nederlandse Waterschapsbank is de intradaglimiet vastgesteld op € 5 miljoen.

Garantstelling Unie van Waterschappen

In 2015 heeft het waterschap een garantstelling afgegeven aan de Unie van Waterschappen voor het doorlopend krediet van € 2,0 miljoen. Het aandeel van Noorderzijlvest bedraagt 3,0% (verhouding in aandeel contributie).

Borgstelling Unie van Waterschappen

In 2017 heeft het waterschap een borgstelling afgegeven aan de Unie van Waterschappen voor de lening ad € 6.013.000. De totale borgstelling wordt verdeeld in de verhouding die ook geldt voor de verdeling van de Uniecontributie.

Onrechtmatigheid

Er is sprake van een doorlopende verplichting in 2026 ad € 713.518 (exclusief btw) en deze wordt in boekjaar 2025 als niet rechtmatig aangemerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

De recente geopolitieke ontwikkelingen in het Midden-Oosten zorgen voor fors gestegen energieprijzen. Voor de werkzaamheden en projecten van Noorderzijlvest zijn energie- en bouwkosten waterwerken een belangrijk onderdeel van de exploitatie en investeringen.

De ontwikkelingen zijn vooralsnog zorgelijk en kunnen impact gaan hebben op de toekomstige kosten voor het waterschap. De impact zal afhankelijk zijn van hoelang de oorlog voortduurt en wat de impact van de beschadigingen aan energie-installaties betekent voor de continuïteit en omvang van gas-/olietransporten. N.a.v. de vorige energiecrises als gevolg van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne hebben de waterschappen met bouwland Nederland een handelingskader infrastructurele projecten decentrale overheden opgesteld met als doel om continuïteit van de werkzaamheden zoveel mogelijk te borgen en te voorkomen dat de prijsstijgingen de markt teveel verstoren en/of ongewenste neveneffecten optreden.

Vanuit dit kader heeft Noorderzijlvest in 2022 een leidraad opgesteld dat nu weer van toepassing is. Met als doel om vertragingen werkzaamheden als gevolg van schaarste en prijsstijgingen zoveel mogelijk te voorkomen.

5.5 RECHTMATIGHEIDSVANTWOORDING

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 26 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2,5 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

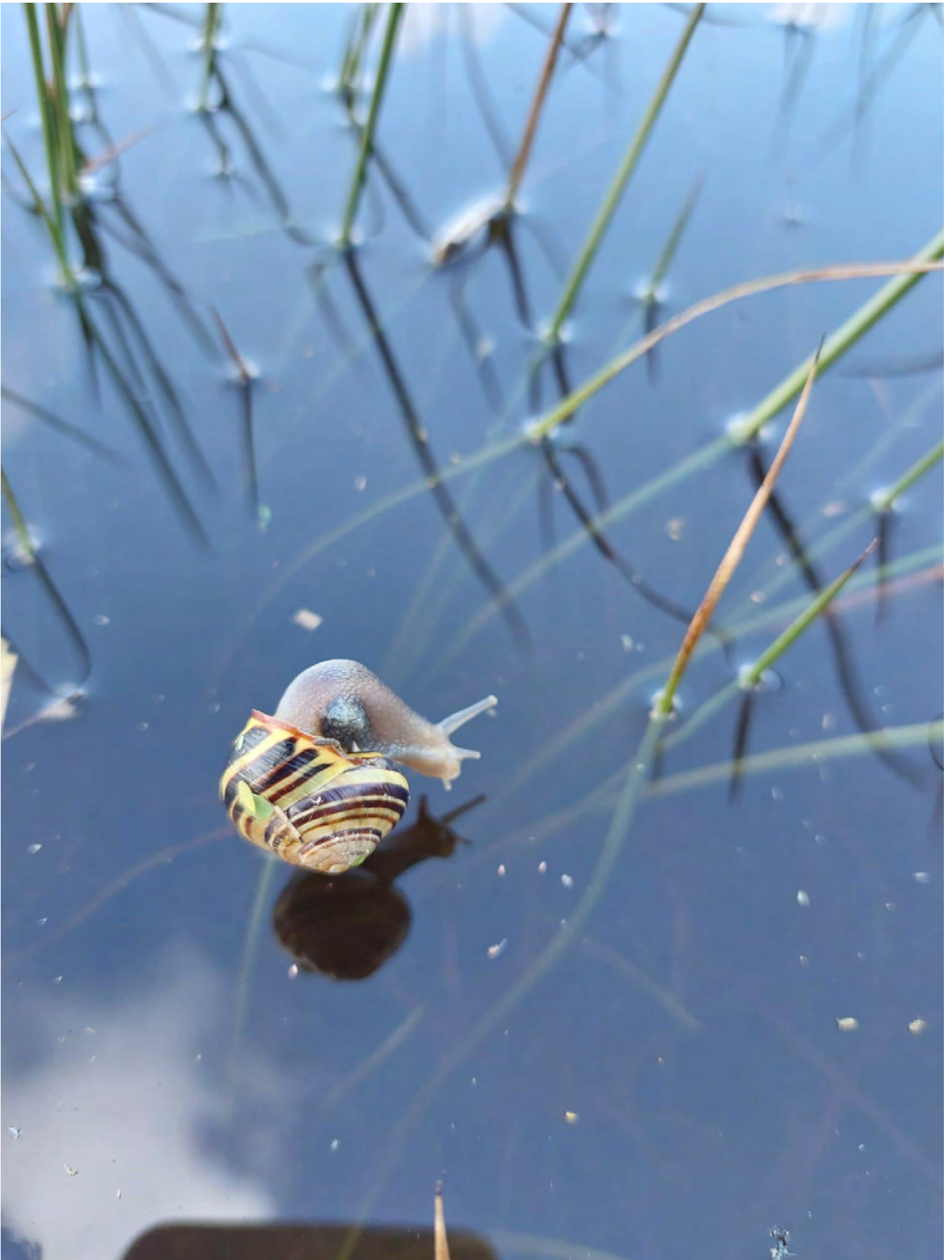
Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 9,1 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2,5 miljoen.

Omschrijving	x € 1 miljoen
Begrotingscriterium	
1.a Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het algemeen bestuur vastgesteld autorisatieniveau).	3,0
1.b Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	0,6
2. Ongeautoriseerde reservemutaties.	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.	2,4
Totaal begrotingsonrechtmatigheden (1 t/m 3)	6,0
<ul style="list-style-type: none"> Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdelen 1 t/m 3) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd. De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden die inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht. 	
Voorwaardencriterium	
4. Inkoop ten onrechte niet Europees aanbesteed die inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht.	3,1
M&O criterium	
5. Geen bevindingen.	0
Totaal onrechtmatigheden (1 t/m 5)	9,1
Waarvan acceptabel	0
Waarvan niet-acceptabel	9,1

De geconstateerde afwijkingen worden toegelicht bij de programma's.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie het onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

6 OVERIGE GEGEVENS

6.1 VASTSTELLING JAARVERSLAG

Gerealiseerd resultaat kostendragers (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025
Kostendragers	
Watersysteembeheer	2.665
Zuiveringsbeheer	-1.062
Gerealiseerd resultaat 2025	1.603

Het jaarverslag 2025 is opgesteld door het dagelijks bestuur van het Waterschap Noorderzijlvest en behandeld in de vergadering op 9 juni 2026.

R. van der Schaaf
dijkgraaf

Bas Tammes
secretaris-directeur

6.2 CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van Waterschap Noorderzijlvest

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van het waterschap Noorderzijlvest te Groningen gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van het waterschap Noorderzijlvest op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Waterschapsbesluit.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2 de balans per 31 december 2025;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 het overzicht van gerealiseerde investeringen; en
- 5 de rechtmatigheidsverantwoording over 2025.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 26 november 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Waterschap Noorderzijlvest zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.500.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 187.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Conform onze beroepsstandaarden hebben wij aandacht besteed aan het risico op het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het dagelijks bestuur. In onze controle hebben wij bovendien de volgende frauderisico's onderkend:

- frauderisico dat de Europese en/of interne aanbestedingsrichtlijnen niet worden nageleefd;
- frauderisico dat een medewerker zelfstandig crediteurenstamgegevens muteert en / of valse inkoopfacturen in de administratie verwerkt en / of betalingen aan crediteuren omleidt voor persoonlijk gewin;
- frauderisico dat verkregen subsidies niet aan de juiste periode zijn toegerekend en niet voldaan wordt aan subsidievoorwaarden.

Deze risico's zijn niet zodanig dat we hieraan significante aandacht hebben besteed. Op basis van onze risicoanalyse hebben wij geen andere materiële frauderisico's gesignaleerd.

De door ons uitgevoerde specifieke werkzaamheden voor de geïdentificeerde frauderisico's zijn als volgt:

Het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het dagelijks bestuur

Het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het dagelijks bestuur hebben wij ondervangen door het selecteren van journaalposten op basis van risicocriteria, zoals de memoriaalboekingen en de schattingsposten. Deze journaalposten alsook de belangrijke schattingen van het dagelijks bestuur, zoals de waardering van vaste activa en debiteuren en de volledigheid van de voorzieningen, hebben wij in detail gecontroleerd. Eveneens hebben wij de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen van fraude of vermoedens daarvan.

Europese en/of interne aanbestedingsrichtlijnen worden niet nageleefd

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing rondom aanbestedingen voor het aangaan van contracten. Verder hebben wij kennis genomen van de aanbestedingsrichtlijnen en de eigen analyse op het voldoen aan deze richtlijnen van Waterschap Noorderzijlvest en een gegevensgerichte controle verricht op geselecteerde crediteuren en de hieraan ten grondslag liggende contracten om vast te stellen dat is voldaan aan de aanbestedingsrichtlijnen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen van fraude of vermoedens daarvan.

Het door een medewerker zelfstandig crediteurenstamgegevens muteren en / of verwerken van valse inkoopfacturen in de administratie en / of omleiden van betalingen aan crediteuren voor persoonlijk gewin

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing rondom het factuurverwerkings- en betalingsproces. Daarnaast hebben we een deelwaarneming verricht op de bedrijfskosten en hebben we vastgesteld dat de prestaties geleverd zijn en de betalingen zijn verricht aan het juiste bankrekeningnummer.

Tevens hebben wij een controle op gewijzigde crediteurenstamgegevens in combinatie met een IBAN-NAAM controle uitgevoerd.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen van fraude of vermoedens daarvan.

Verkregen subsidies zijn niet aan de juiste periode toegerekend en/of er wordt niet voldaan aan de subsidievoorwaarden

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing rondom het verantwoorden van subsidiebatens en het evalueren van het continu voldoen aan subsidievoorwaarden. Tevens hebben wij een gegevensgerichte controle verricht op de in het boekjaar verantwoorde subsidiebatens waarbij met behulp van de subsidiebeschikkingen en andere documenten is vastgesteld dat de batens in het juiste boekjaar verantwoord zijn en dat Waterschap Noorderzijlvest voldaan heeft aan de eventuele voorwaarden zoals uiteengezet in de subsidiebeschikkingen. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen van fraude of vermoedens daarvan.

Voorts hebben wij in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Tevens hebben we kennisgenomen correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het dagelijks bestuur heeft de jaarrekening opgesteld onder de veronderstelling dat het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. In de paragraaf 'Weerstandvermogen' van het jaarverslag heeft het dagelijks bestuur ter zake verantwoording afgelegd met het opnemen van een toelichting op de door haar geïdentificeerde en gekwantificeerde risico's, en een evaluatie van het cumulatieve risico ten opzichte van de hiervoor beschikbare weerstandscapaciteit. Wij hebben deze beoordeling door het dagelijks bestuur geëvalueerd.

Onze werkzaamheden om deze inschatting van het dagelijks bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- wij hebben risico-inschattingswerkzaamheden verricht, waarbij wij hebben overwogen of sprake is van gebeurtenissen of omstandigheden die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van het waterschap om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder;
- wij hebben kennisgenomen van de analyse in de paragraaf weerstandvermogen van het dagelijks bestuur en overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Wij hebben met het dagelijks bestuur de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten besproken en deze waar relevant te gevalideerd met onderliggende documentatie;
- wij hebben op basis van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026 - 2029 de ontwikkeling beoordeeld van de voor het waterschap relevante financiële kengetallen;

- inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks bestuur over haar kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering na de periode van beoordeling.

Op basis van deze werkzaamheden is onze conclusie dat het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden – rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op pagina 112 in de jaarrekening. Het dagelijks bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 9.100.000, bestaande uit € 3.100.00 aan afwijkingen van de EU-aanbestedingsrichtlijnen en € 6.00.000 aan begrotingsonrechtmatigheden, ligt boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Waterschapsbesluit.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks- en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van het Waterschap Noorderzijlvest op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Waterschapsbesluit.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het waterschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het waterschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie.

- Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van het waterschap;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van het waterschap opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van het waterschap als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Ook zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van het waterschap zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 9 juni 2026
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

S. Hof MSc RA

BIJLAGEN

BIJLAGE A

Staat van vaste activa

BIJLAGE B

Staat van financiële activa

BIJLAGE C

Overzicht van in 2025 afgeronde en vervallen projecten
Overzicht onderhanden werk 2025 en overboeking naar 2026

BIJLAGE D

Staat van reserves en voorzieningen

BIJLAGE E

Staat van vaste schulden

BIJLAGE F

Berekening van het rente-omslagpercentage

BIJLAGE A | Staat van vaste activa

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	STAND 01-01-2025					MUTATIES IN 2025					STAND 31-12-2025				
	Aanschafprijs	Cumulatieve vermindering	Beleevende	Overboeking OHW	Aanschafprijs	Geactiveerde lasten	Verminderdningen	Ontvangen subsidie	Bijdragen reserves	Afschrijving	Aanschafprijs	Cumulatieve vermindering	Beleevende	Kapitaalasten (afschrijving en rente)	
WERKEN IN EXPLOITATIE															
Immateriële activa															
Onderzoek en ontwikkeling	30.146.334	25.238.423	4.907.911	66.583						1.461.316	30.212.917	26.699.739	3.513.177	1.713.268	
Overige	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bijdragen aan activa in eigendom van openbare lichamen	39.857.543	30.102.832	9.754.711	3.055.583						3.223.580	42.913.126	33.326.412	9.586.714	3.461.935	
Geactiveerde bijdragen aan het rijk	404.174	101.044	303.131							10.044	404.174	202.087	202.087		
Verkeersmiddelen	70.408.051	55.442.998	14.965.052	3.122.166						4.785.940	73.530.217	60.228.239	13.301.978	5.175.003	
Materiële activa															
Gronden en terreinen	1.940.301	35.785	1.904.516								1.940.301	35.785	1.904.516		
Vervoermiddelen en werktuigen	11.042.887	6.847.322	4.195.565	845.398					142.916	780.524	11.888.285	7.770.763	4.117.523	884.801	
Overige materiële vaste activa	14.924.467	8.237.729	6.686.737	2.507.763						1.058.428	17.432.230	9.296.157	8.136.072	1.189.496	
Bedrijfsgebouwen	13.688.764	10.172.614	3.516.150							211.186	13.688.764	10.383.800	3.304.964	303.619	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:															
Waterkeringen	61.295.635	16.205.201	45.090.433						15.472	2.158.180	61.295.635	18.378.853	42.916.782	3.324.615	
Watergangen en kunstwerken	126.426.482	77.121.750	49.304.732	2.872.146					3.657.418	129.298.628	80.779.168	48.519.459	4.743.327	4.743.327	
Gemalen watersysteembeheer	42.936.249	17.278.126	25.658.123	3.691.124						1.819.937	46.627.373	19.098.063	27.529.310	2.298.771	
Zuiveringstechnische werken - sifverwerkingsinstallaties	36.856.153	20.315.408	16.540.746	3.146.602						1.172.922	40.002.755	21.488.330	18.514.426	1.416.055	
Zuiveringstechnische werken - transportsysteem	86.498.428	68.954.963	17.533.465							1.523.303	86.498.428	70.488.266	16.010.162	2.001.761	
Zuiveringstechnische werken - zuiveringinstallaties	134.901.193	106.964.658	27.936.535						149.911	3.391.529	134.901.193	110.506.098	24.395.095	4.168.124	
Vanwegen en havens	21.528.197	5.524.068	16.004.129							875.574	21.528.197	6.399.643	15.128.555	1.227.277	
Totaal materiële vaste activa	552.038.756	337.667.626	214.371.130	13.063.033					308.299	16.640.901	565.101.789	354.624.925	210.476.864	21.557.346	
Totaal werken in exploitatie	622.446.807	393.109.324	229.336.683	16.185.199					308.299	21.484.941	638.632.006	414.853.164	223.778.842	26.732.549	
ONDERHANDEN WERKEN															
Immateriële activa															
Onderzoek en ontwikkeling	11.974.111	9.232.021	2.742.089	-66.583							14.249.417	10.938.558	3.310.858		
Overige	-	-	-	-							-	-	-		
Bijdragen aan activa in eigendom van overheden	-	-	-	-							-	-	-		
Geactiveerde bijdragen aan het rijk	-	-	-	-							-	-	-		
Verkeersmiddelen	-	-	-	-							-	-	-		
Totaal immateriële vaste activa	11.974.111	9.232.021	2.742.089	-3.122.166					1.706.537	-	14.249.417	10.938.558	3.310.858	-	
Materiële activa															
Gronden en terreinen	479.618	37.620	441.998	661.246							1.140.864	37.620	1.103.244	3.813	
Vervoermiddelen en werktuigen	-	-	-	-							567.840	-	567.840	5.344	
Overige materiële vaste activa	2.228.352	-	2.228.352	-845.398							2.105.782	-	2.105.782	1.292	
Bedrijfsgebouwen	71.081	-	71.081	2.385.193							703.382	-	703.382	379	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:															
Waterkeringen	274.048.161	265.365.546	8.682.615								323.218.687	308.063.859	15.154.828	1.394	
Watergangen en kunstwerken	47.287.874	14.833.640	32.454.234	-2.872.146					42.698.313	56.447.872	56.447.872	16.225.798	40.222.074	627.465	
Gemalen watersysteembeheer	58.545.027	25.247.897	33.297.040	3.691.124					1.392.158	71.387.366	30.781.020	40.606.346	511.663	511.663	
Zuiveringstechnische werken - sifverwerkingsinstallaties	9.261.382	107.125	9.154.258	-3.146.602					5.533.033	11.016.910	107.125	10.909.786	208.747	208.747	
Zuiveringstechnische werken - transportsysteem	29.611.196	339.463	29.271.733	4.505.293						34.116.489	339.463	31.777.026	365.530	365.530	
Zuiveringstechnische werken - zuiveringinstallaties	20.447.629	550.708	19.896.921						72.153	30.913.312	622.861	30.290.451	241.635	241.635	
Vanwegen en havens	849.051	849.052	-	-157.164					-190.000	691.882	650.052	32.835	39.025	39.025	
Totaal materiële vaste activa	442.829.573	307.331.141	135.498.422	-35.063.633					49.506.657	-	523.210.999	356.836.798	175.473.995	2.006.827	
Totaal onderhanden werken	454.803.483	316.563.162	138.240.221	-16.185.199					51.212.194	-	546.559.809	367.775.356	178.784.453	2.006.827	
TOTAAL GENERAAL ACTIVA	1.077.250.290	709.673.086	867.577.904	107.941.525					51.212.194	21.484.941	1.185.191.815	782.628.520	403.563.295	28.739.376	

BIJLAGE B | Staat van financiële activa

Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.		
1.107 aandelen A à € 115 nominaal en volgestort	127	127
170 aandelen B à € 460 nominaal, waarop 25% gestort	20	20
Agio bij aankoop aandelen	7	7
Totaal kapitaalverstrekkingen	154	154
Totaal financiële vaste activa	154	154

BIJLAGE C | Overzicht van in 2025 afgeronde en vervallen projecten

Progr.nr	Programma Omschrijving	Proj.nr	Project Omschrijving	Verstrekt krediet kosten	Verstrekt krediet subsidie	Verstrekt krediet netto	Bestede kosten t/m 2025 excl. uren en rente	Ontvangen subsidie t/m 2025	Over/onder schrijding kosten	Over/onder schrijding subsidie	Over/onder schrijding netto	
2	Voldoende en Gezond Water	646	Peilbesluiten BD, Uitvoering 2017-2021	1.494.000	1.187.327	306.673	1.609.178	1.288.010	-115.178	-100.683	-14.495	
		766	Monitoring Vaarwegen	100.000	0	100.000	66.583	0	33.417	0	0	33.417
		767	Herinrichting Helwedermaer (uitvoering)	1.232.500	0	1.232.500	934.346	15.000	288.154	-15.000	0	313.154
		824	Renovatie gemeaal De Waterwvlf-bouwkundig	853.842	0	853.842	792.630	0	61.212	0	0	61.212
		887	Tractie 2024	750.000	0	750.000	742.501	0	7.499	0	0	7.499
	Totaal Voldoende en Gezond Water			4.430.342	1.187.327	3.243.015	4.145.238	1.303.010	285.104	-115.683	400.787	
3	Gezuiverd Water	858	Groot OnderH. AVIK	7.000.000	0	7.000.000	6.644.466	0	355.504	0	355.504	
	Totaal Gezuiverd Water			7.000.000	0	7.000.000	6.644.466	0	355.504	0	355.504	
4	Bestuur & organisatie	782	DWS zaaksysteem	1.010.000	0	1.010.000	1.047.963	0	-37.963	0	-37.963	
		846	DAMO en HYDAMO	297.000	0	297.000	308.737	0	-11.737	0	-11.737	
		877	Migratie Windows 10	200.000	0	200.000	219.505	0	-19.505	0	-19.505	
		887	Vernieuwing SAN - Serverpark	700.000	0	700.000	733.440	0	-33.440	0	-33.440	
		890	Ultimo naar de Cloud	150.000	0	150.000	140.088	0	9.912	0	0	9.912
	Totaal Bestuur & organisatie			2.417.000	0	2.417.000	2.507.762	0	-90.762	0	-90.762	
Eindtotaal				13.847.342	1.187.327	12.660.015	13.297.496	1.303.010	549.846	-115.683	665.529	

BIJLAGE C | Overzicht onderhanden werk 2025 en overboeking naar 2026

Progr.nr	Programma Omschrijving	Proj.nr	Project Omschrijving	Verstrekt krediet kosten	Verstrekt krediet subsidie	Bestede kosten t/m 2025 excl. uren en rente	Ontvangen subsidie t/m 2025	Ovb restant kosten krediet naar 2026	Ovb restant subsidie krediet naar 2026		
1	Waterveiligheid en Rampenbestrijding en Rampenbestrijding bestrijding	515	Bijdr. Hoogwaterbeschermingsprogramma	42.583.420	0	42.885.194	0	-301.774	0		
		576	mHWPB project Delfzijl-Eemshaven	130.928.604	121.172.857	125.648.176	115.941.393	5.280.428	5.231.464		
		587	Versterken Eemskanaal kade 2015 - 2019	16.277.546	14.834.000	16.054.983	15.691.688	222.563	-857.688		
		631	Veldmetingen	10.986.000	10.986.000	6.087.321	6.120.907	4.898.679	4.865.093		
		639	Toetsing primaire kering 2016-2023	2.350.000	0	2.374.680	35.501	-24.680	-35.501		
		642	mHWPB project Lauwersmeerdijk	190.651.974	155.252.596	154.262.017	139.707.795	36.389.957	15.544.801		
		735	Zorgplicht review primaire keringen	500.000	0	239.934	0	260.066	0		
		815	Uitv.Prgr. Strategie watervgh	950.000	0	428.341	0	521.659	0		
		817	Dubbele Dijk erosie-onderzoek	3.658.824	3.573.000	3.496.412	3.540.325	162.412	32.675		
		822	Herplant Bomen Eemskanaal	125.000	0	21.599	0	103.402	0		
		840	3D geg verwerking vr dijktraject 6-6	500.000	0	33.956	0				
		850	Kadeverbetering NZ Groevesluis-Woldbrug incl. overkluzingen K&L	1.747.240	0	1.067.063	0				
		878	Wettelijke beoordeling primaire waterkeringen 2e ronde LBO2	1.500.000	0	30.649	0	1.469.351	0		
		908	Meegroei(dijk (BONSAI)	1.630.000	1.398.000	176.963	156.920	1.453.037	1.241.080		
Totaal Waterveiligheid en Rampenbestrijding				404.388.608	307.216.453	352.807.288	281.194.530	50.435.998	26.021.923		
2	Voldoende en Gezond Water	621	ZWK - Gebiedsrichting	21.385.596	0	21.004.760	123.831	380.836	-123.831		
		629	Vernind Landbou.em (bijdr NZV aan DAW)	5.852.746	0	3.771.560	0	2.081.186	0		
		649	Waterstructuurplan Westrand	1.111.539	55.657	498.110	21.471	613.429	34.186		
		658	Nieuwe Waterwerken Zoukikamp	60.857.501	14.528.000	53.631.521	17.094.113	7.225.980	-2.566.113		
		664	Optimalisatie Ontanden (realisatie)	22.602.500	0	4.847.507	0	17.754.993	0		
		721	KRW maatregelen Eelderdiep	2.932.000	2.887.526	353.849	0	2.578.151	2.887.526		
		726	KRW NVO's 2022-2027	1.265.914	342.436	861.120	342.436	405.794	0		
		748	Delta-aanpak waterkwaliteit en zoetwater	968.780	0	1.001.615	70.023	-32.835	-70.023		
		757	Groot onderhoud bruggen	7.185.850	0	6.877.428	0	308.422	0		
		776	Uitvoeringsprogramma peilbesluiten	6.439.850	1.557.500	4.730.514	1.062.217	1.709.336	495.283		
		783	Renov 1 stroomkoker+schuiv. Clev sl	5.770.270	3.820.000	5.619.814	2.792.191	150.456	1.027.809		
		787	Restauratie cultuurhist monumenten	6.171.000	1.380.000	5.156.462	1.371.493	1.014.538	8.507		
		790	Uitvoering oeververdedigingen	6.021.000	0	4.522.474	606.424	1.498.526	-606.424		
		793	ZWK Dwarsdiep	12.344.479	0	4.459.833	0	7.884.646	0		
		798	KRW maatregelenpakket Pwolveer 22-27	5.399.000	1.001.101	3.981.718	1.001.101	1.417.282	0		
		800	Verbeterloc. Kwelsloten Hoornsedijk	1.621.607	0	162.511	0	1.459.096	0		
		803	Gemaal De Drie Delfzijlen	6.676.000	0	5.699.330	0	976.670	0		
		805	Wispassages De Deltthe en Sichterman	2.269.000	0	2.251.910	1.098.603	17.090	-1.098.603		
		811	Onderhoud Cleveringsluizen 2022	472.800	236.400	125.304	64.167	347.496	172.233		
		826	Toekomstbestendig Lauwersmeergebied	85.000	0	138.280	0	-53.280	0		
		827	Peilbesl. Paterswoldsemer/Klimaatmaatreg	2.780.000	0	1.638.469	0	1.141.531	0		
		834	Klimaatadaptatie (Blue Transition)	408.000	240.000	259.344	155.606	148.656	84.394		
		853	Verkenning opt. werkplaatsen	0	0	-1.130	0	1.130	0		
		856	Gr. OnderH. WSWV Gemalen	2.717.242	0	1.449.784	0	1.267.458	0		
		857	Gr. OnderH. WSWV STUWEN	2.782.758	0	853.850	0	1.928.908	0		
		859	Herstel kades 2e schil (BoDa)	2.017.000	0	1.012.226	717.734	1.004.774	-717.734		
		861	Zonnepark Spijksterpompen	1.374.000	0	21.152	0	1.352.848	0		
		863	Actualisatie logger	623.000	0	0	0	623.000	0		
		870	Kadernrichtlijn Water maatregelen fase 3	10.024.272	0	497.377	0	9.526.895	0		
		876	Peilbesluiten Garmewolde-Rottegat, Fivelingo en Spijksterpompen	7.047.000	500.000	964.761	0	6.082.239	500.000		
		881	Renovatie en uitbreiding werkplaats Onderdendam	467.700	0	217.179	0	250.521	0		
		894	Tractie 2025	750.000	0	616.986	0	133.014	0		
		895	Aanschaf materieel gedragscode	1.000.000	0	566.232	0	433.768	0		
		896	TBL Toekomstbestendig Lauwersmeergebied	3.295.000	3.120.000	213.084	286.825	3.081.916	2.833.175		
		902	Waterfgoed	910.000	0	456.358	0	453.642	0		
		903	KRW NVO's fase 3v	475.000	156.090	206.787	0	268.213	156.090		
		906	Programmatische aanpak bodemkwaliteit	155.000	0	600	0	154.400	0		
		913	Uitvoeringsprogramma Strategie Schoon en Gezond Water	225.000	0	28.662	0	196.338	0		
		919	Beeldontwikkeling Peizerdiep (voorheen Project Zaagblad en Stenhorsten)	250.000	0	0	0	250.000	0		
		Totaal Voldoende en Gezond Water				214.734.404	29.824.711	138.697.341	26.808.237	76.037.063	3.016.474

BIJLAGE C | Vervolg

Progr.nr	Programma Omschrijving	Proj.nr	Project Omschrijving	Verstrekt krediet kosten	Verstrekt krediet subsidie	Bestode kosten t/m 2025 excl. uren en rente	Ontvangen subsidie t/m 2025	Ovb restant kosten krediet naar 2026	Ovb restant subsidie krediet naar 2026		
Totaal Voldoende en Gezond Water				214.734.404	29.824.711	138.697.341	26.808.237	76.037.063	3.016.474		
3	Gezuiverd Water	585	RWZI Westerkwartier nieuwbouw zuivering	136.180	0	139.267	0	-3.087	0		
		628	Vervanging filterpersen RWZI Garmerwolde	10.962.000	0	10.729.936	3.914	232.064	-3.914		
		734	Klimaatneutraal	1.450.000	0	1.197.226	4.840	252.774	-4.840		
		738	Aanleg zonneparken bij RWZI's Gaarkeuken	2.700.000	0	2.042.836	0	657.164	0		
		741	Ondr. medicijnresten RWZI Garmerwolde	3.820.000	3.050.000	2.438.633	2.173.512	1.381.367	876.488		
		771	RWZI Westerkwartier nwb Zuivering	32.906.364	0	27.178.121	0	5.728.243	0		
		772	RWZI Westerkwartier nwb transport	33.837.455	325.000	30.757.796	170.722	3.079.659	154.278		
		797	Slibkoekoverslag Garmerwolde	12.005.000	1.250.000	8.939.779	103.211	3.065.221	1.146.789		
		812	Meetapparatuur lachgas en methaangas	805.325	281.325	621.885	151.854	183.440	129.471		
		821	Revisie en vervanging leidingen	2.345.000	0	1.956.471	0	388.529	0		
		837	Routekaart Groningen	650.000	0	249.671	0	400.329	0		
		884	Persleiding Damsterdiep (Groningen-Garmerwolde)	4.300.000	0	38.750	0	4.261.250	0		
		897	Aankoop grond	741.000	0	654.617	0	86.383	0		
		917	Routekaart zuiveringskring Hogeland en Westerkwartier	350.000	0	18.386	0	331.614	0		
		918	Randomentsverbeterende werkzaamheden AWK	5.000.000	0	1.230.423	0	3.769.577	0		
		Totaal Gezuiverd Water				112.008.324	4.906.325	88.193.797	2.608.052	23.814.527	2.298.273
		4	Bestuur & Organisatie	816	Samenwerken rond documenten	780.508	0	159.894	0	620.614	0
835	Hoofdentree Stedumermaar			170.000	0	201.948	0	-31.948	0		
844	Grip op energieverbruik			39.620	0	28.928	0	10.692	0		
860	ehRM			446.500	0	372.535	0	73.965	0		
862	Vervanging klimaatinstallatie HK			40.000	0	50.888	0	-10.888	0		
866	WOO PVA en Implementatie			0	0	0	0	0	0		
872	Inrichten Datawarehouse			0	0	0	0	0	0		
874	Laadpalen			100.000	0	43.063	0	56.937	0		
875	Actualisatie onderhoudslegger			623.000	0	647.569	0	-24.569	0		
879	Verkiezingen 2027			450.000	0	132.752	0	317.248	0		
882	Programma Fundament Data Gedreven Werken			703.398	0	405.339	0	298.059	0		
883	Informatiebeveiliging			0	0	0	0	0	0		
888	Vernieuwing modems infra buitenlocaties			415.000	0	18.838	0	396.162	0		
889	Mobiel, Data en vaste lijnen en Vaste telefonie (teams)			110.000	0	91.923	0	18.077	0		
891	Vervanging Moxio voor regelbeheer			280.000	0	109.095	0	170.905	0		
892	Aankoop voormalig waterschapshuis Onderdendam			682.408	0	438.185	0	244.221	0		
893	Huisvesting			350.000	0	202.235	0	147.765	0		
899	Herijking (digitale) dienstverlening			360.000	0	80.849	0	279.151	0		
904	Registratie mobiel onderhoud			145.000	0	29.786	0	115.214	0		
915	Implementatie SOC en Incident Respons			200.000	0	13.552	0	186.448	0		
916	Zaakgericht werken voor schouw, bagger en beververdediging			90.000	0	22.264	0	67.736	0		
920	Realisatie Vraagbaak AB	50.000	0	2.420	0	47.580	0				
Totaal Bestuur & Organisatie				6.035.432	0	3.052.063	0	2.983.369	0		
Eindtotaal				737.166.768	341.947.489	582.750.490	310.610.819	153.270.057	31.336.670		

BIJLAGE D | Staat van reserves en voorzieningen

Omschrijving reserves en voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Stand 01-01-2025	Mutaties 2025				Stand 31-12-2025
		Vermeerderingen		Verminderingen		
		Rente toevoeging	Overige intern/extern	Intern	Extern	
Algemene reserves						
Watersysteembeheer	12.922	0	2.536	1.249	0	14.209
Zuiveringsbeheer	4.335	0	920	751	0	4.503
Totaal algemene reserves	17.256	0	3.456	2.000	0	18.713
Bestemmingsreserves						
Waterkering						
Onderhoud zeedijk	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Watersysteembeheer						
De Slokkert	100	5	11	0	31	85
Onderhoudsbaggeren in stedelijk gebied	44	0	0	0	0	44
FES waterbodemsanering	851	0	0	0	57	794
	995	5	11	0	88	923
Zuiveringsbeheer						
Reserve Beheer oude leidingen	6.094	133	0	0	0	6.227
Totaal bestemmingsreserve	7.089	138	11	0	88	7.150
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	24.345	138	3.467	2.000	88	25.863
Voorzieningen voor arbeidsgerelateerde verplichtingen						
Pensioen (en wachtgeld) bestuur	2.548	0	460	230	0	2.778
WW-rechten voormalig personeel	65	0	0	40	0	25
Rechten uitkering jubileum 25 en 40 jaar	593	0	186	125	0	655
TOTAAL VOORZIENINGEN	3.206	0	647	394	0	3.458

BIJLAGE E | Staat van vaste schulden

Oorspronkelijk bedrag van de 1. Vaste geldleningen	Rente %	Looptijd (jaren)	Vervalddag rentenda	Stand 1-1-2025	MUTATIES IN 2025 Vermeer-deringen	Aflossingen	vervoegde Aflossing	Stand 31-12-2025	Betaalde rente	Verschuldigde rente per	Verschuldigde rente per	Ten laste van het boekjaar komende rente
9.000.000	4,590%	30 jaar	1-10	3.900.000		300.000		3.600.000	179.010	44.630	41.197	175.577
10.000.000	4,315%	20 jaar	12-2	1.500.000		500.000		1.000.000	64.725	57.277	38.067	45.515
11.000.000	4,645%	30 jaar	1-10	5.133.333		366.667		4.766.667	238.443	59.448	55.201	234.197
2.000.000	3,640%	25 jaar	10-11	795.698		86.022		709.677	27.006	0	0	27.006
33.337.375	3,953%	17 jaar	26-8	33.337.375		5.556.229		27.781.146	1.317.826	458.531	382.109	1.241.405
10.000.000	0,880%	10 jaar	7-1	1.000.000		1.000.000		0	8.800	8.655	0	145
10.000.000	1,135%	20 jaar	26-10	6.500.000		500.000		6.000.000	73.775	13.340	12.314	72.749
10.000.000	1,135%	20 jaar	26-10	6.500.000		500.000		6.000.000	73.775	13.340	12.314	72.749
15.500.000	1,135%	20 jaar	26-10	10.075.000		775.000		9.300.000	114.351	6.003	19.087	127.435
4.500.000	1,135%	20 jaar	26-10	2.925.000		225.000		2.700.000	33.199	20.677	5.541	18.063
60.000.000	1,287%	25 jaar	31-8	45.600.000		2.400.000		43.200.000	586.872	196.160	185.836	576.548
20.100.000	0,870%	30 jaar	12-9	16.750.000		670.000		16.080.000	145.725	43.917	42.160	143.968
65.000.000	0,309%	25 jaar	20-5	54.600.000		2.600.000		52.000.000	168.714	104.002	99.049	163.761
80.000.000	1,138%	25 jaar	15-2	73.600.000		3.200.000		70.400.000	837.568	734.306	700.185	803.447
50.000.000	3,048%	25 jaar	13-2	50.000.000		2.000.000		48.000.000	1.524.000	1.344.460	1.286.674	1.466.214
25.000.000	3,107%	20 jaar	1-8	25.000.000		1.250.000		23.750.000	776.750	323.468	307.295	760.577
25.000.000	3,107%	20 jaar	1-8	25.000.000		1.250.000		23.750.000	776.750	323.468	307.295	760.577
70.000.000	3,150%	20 jaar	28-1	0	70.000.000			70.000.000	0	0	2.035.849	2.035.849
510.437.375				362.216.407	70.000.000	23.178.917	0	409.037.490	6.947.290	3.751.682	5.530.173	8.726.782

BIJLAGE F | Berekening van het rente-omslagpercentage

		2025
		Per 01-01-2025
		€
Immateriële vaste activa		14.967.020
Materiële vaste activa		214.371.130
Onderhanden projecten		138.240.000
Financiële vaste activa		154.000
	Totaal Activa	367.732.150
Financieringsmiddelen		
Algemene reserve	cf overzicht reserves	17.256.436
Overige reserve	cf overzicht reserves	7.089.111
Voorzieningen	cf overzicht reserves	3.467.198
		27.812.746
Vaste geldleningen	cf. schuldenoverzicht	362.216.408
Waarborgsommen	cf. schuldenoverzicht	39.133
		362.255.542
	Totaal Financieringsmiddelen	390.068.287
Overschot/tekort aan vaste fin.middelen		
Financieringsmiddelen		390.068.287
Geïnvesteerd		367.732.150
	Overschot aan middelen	22.336.137
Berekening rentekosten		
Rente geldleningen	cf. schuldenoverzicht	8.725.782
Rente waarborgsommen	cf. schuldenoverzicht	689
Rente financiële vaste activa		3.299
Rente rekening-courant		-866.363
	Totaal rentekosten	7.863.407
Rente-omslag		
Het percentage van de rente-omslag bedraagt:		
Rente		7.863.407
Geïnvesteerd bedrag		367.732.150
Percentage		2,14%

